

ÅRSREDOVISNING 2018

Riksgäldens årsredovisning

Riksgäldskontoret (Riksgälden) är en myndighet under Finansdepartementet och ska årligen ta fram och lämna en årsredovisning till regeringen. Årsredovisningen ska ge underlag för regeringens uppföljning av myndighetens verksamhet. Ett ytterligare syfte med årsredovisningen är att bidra till ökad kunskap om Riksgäldens verksamhet.

Rapporten inleds med att beskriva Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhälls-ekonomi. Sedan följer resultatredovisningen som behandlar verksamheten under året inom respektive uppdragsområde. Även verksamhetens riskhantering, medarbetare och kompetens samt kostnader och anslag behandlas i denna del. Den finansiella redovisningen omfattar myndighetens resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning och noter.

Omslagsbild medarbetare på Riksgälden.

Innehåll

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin	3
Året i korthet	6
Riksgäldsdirektören har ordet	7
Organisation och styrning	9
Statens internbank	13
Skuldförvaltning	19
Garantier och utlåning	29
Finansiering av kärntekniska restprodukter	37
Finansiell stabilitet och konsumentskydd	42
Riskhantering	50
Medarbetare och kompetens	56
Kostnader och anslag	61
Finansiell redovisning	70
Resultaträkning	72
Balansräkning	73
Finansieringsanalys	75
Anslagsredovisning (Not 65)	77
Noter	78
Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten	100
Sammanställning av väsentliga uppgifter	107
Ersättningar och andra förmåner	108
Ordlista	111
Publikationer	113

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin

Riksgälden arbetar för att statens finanser hanteras effektivt och att det finansiella systemet är stabilt. Riksgälden spelar därmed en viktig roll både i samhällsekonomin och på finansmarknaden.

Säkra en effektiv förvaltning av statens finanser

Riksgälden ansvarar för att statens betalningsmodell, statsskulden och statliga garantier och lån hanteras effektivt och säkert. Kostnaderna ska vara så låga som möjligt med hänsyn tagen till risk. Myndigheten ansvarar även för tillsynen för finansieringen av hanteringen av kärntekniska restprodukter.

Statliga betalningar effektiviseras genom gemensamma avtal och konton

Riksgälden är statens internbank med ansvar för att förvalta och utveckla den statliga betalningsmodellen som omfattar regelverk, avtal, kontostrukturer och system som stöder myndigheternas betalningar. Modellen är konstruerad på ett sådant sätt att alla in- och utbetalningar till och från staten hanteras via de banker som Riksgälden tecknat ramavtal med för samtliga myndigheters räkning. Inbetalningarna är främst skatter medan utbetalningarna kan vara till exempel pensioner, bidrag och studiemedel. Totalt görs betalningar till och från staten på nästan 7 000 miljarder kronor under ett år. Nettot av alla dessa betalningar samlas på ett ställe: statens centralkonto i Riksbanken.

Statens dagliga kassa hanteras och statsskulden finansieras till låga kostnader

Riksgälden förvaltar likvida medel på centralkontot – statskassan – på ett sådant sätt att staten alltid kan fullgöra sina dagliga betalningar och att inga över- eller underskott finns vid dagens slut. Om nettot på centralkontot är positivt placerar Riksgälden överskottet. Om nettot i stället är negativt lånar Riksgälden för att täcka underskottet. Riksgälden gör prognoser över myndigheternas betalningar som tillsammans med förfallande lån utgör grunden för låneplaneringen. Med hjälp av prognoserna kan Riksgälden planera behovet av upplåning effektivt och därmed minska räntekostnaden och risken för staten.

Riksgälden ser också till att det finns en beredskap för att hantera framtida lånebehov. Om staten under en period betalar ut mer pengar än den får in, uppstår ett underskott i statsbudgeten. Riksgälden tar då upp lån för att täcka underskottet och statsskulden ökar. När det är överskott i budgeten betalas lån av och statsskulden minskar. På kort sikt kan överskottet i stället placeras för att hantera kommande utbetalningar. Oavsett om det är under- eller överskott i statsbudgeten behöver staten låna för att finansiera återbetalningen av gamla lån som förfaller och därmed ska betalas tillbaka. För att hantera underskott och refinansiering av gamla lån ger Riksgälden framför allt ut (emitterar) statsskuldväxlar (löptider under ett år) och statsobligationer (löptider över ett år). Upplåningen omfattar även lån i utländsk valuta.

Garantier och utlåning med kreditrisk ges till vissa projekt efter regeringsbeslut

Riksgälden tillhandahåller garantier och utlåning till olika projekt utanför staten på regeringens uppdrag efter beslut i riksdagen. Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtaganden, vilket leder till en ekonomisk risk för staten. Ett skäl till att staten ger garantier och lån är att vissa projekt har risker som privata finansiärer har svårt att värdera. Riksgälden bedömer riskerna, sätter avgifter och bestämmer villkoren för de garantier som ställs ut.

Storleken på avgiften som Riksgälden tar ut för garantin avgörs av risken för att staten inte ska få tillbaka pengarna (kreditrisken). Verksamheten förväntas vara självfinansierad då avgifterna på lång sikt ska täcka kostnaderna för administration och kreditförluster. Det största åtagandet Riksgälden har är garantin till det konsortium som finansierade byggandet av Öresundsbron. Riksgälden ska också bidra till att utveckla och effektivisera samtliga myndigheters garanti- och utlåningsverksamhet.

Bedriva tillsyn så att kärntekniska restprodukter är finansierade

Den 1 september 2018 fick Riksgälden ansvaret för att säkra finansieringen av kärntekniska restprodukter. Uppgifterna låg tidigare på Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM). Syftet med finansieringen är att den som förorenar står för alla sina kostnader så att inte framtida skattebetalare belastas. Riksgälden lämnar förslag till regeringen på hur stora kärnavfallsavgifterna och säkerheterna bör vara utifrån underlag om kostnadsberäkningar från reaktorinnehavarna. Avgifterna fastställs vart tredje år för kommande treårsperiod och de placeras hos Kärnavfallsfonden, som är en statlig myndighet med en egen styrelse. Kammarkollegiet sköter på styrelsens uppdrag kansliuppgifter och kapitalförvaltning av fonden. Riksgälden beslutar om utbetalningar från Kärnavfallsfonden till olika mottagare och reviderar användningen av fondmedel. Myndigheten lämnar liksom tidigare yttranden till regeringen om de säkerheter som industrin lämnar är godtagbara.

Ansvar för finansiell krishantering i banker och andra institut

En förutsättning för att samhällsekonomin ska fungera är att det finansiella systemet är stabilt. Det innebär bland annat att det ska gå att göra betalningar, att låna och placera pengar och hantera finansiella risker. Dessa tjänster brukar ses som några av det finansiella systemets centrala funktioner. Betalningar görs främst via bankkonton vilket gör bankerna till centrala aktörer i det finansiella systemet. De svenska bankernas verksamhet är omfattande i förhållandet till den svenska ekonomin och koncentrerad till ett fåtal aktörer som är nära sammanlänkade med varandra. Problem i en bank riskerar därför sprida sig till hela det finansiella systemet. En effektiv hantering av banker i kris är därmed en viktig del i arbetet med att motverka negativa effekter på den finansiella stabiliteten. I Sverige ansvarar Finansdepartementet, Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgälden tillsammans för att hålla det finansiella systemet stabilt.

Systemviktiga institut hanteras med resolution och livskraftiga institut kan få stöd

Som Sveriges resolutionsmyndighet ansvarar Riksgälden för både förberedelser och hantering av kriser i banker och andra institut (kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag). Resolution är ett särskilt förfarande där staten tar kontroll över ett problemdrabbat institut, som Riksgälden bedömer vara systemviktigt, för att rekonstruera eller avveckla det under ordnade former. Under processen hålls hela eller delar av institutet öppet för att insättare och andra kunder ska ha tillgång till sina konton och övriga tjänster. Därmed tryggas den finansiella stabiliteten. Förlusterna hanteras genom att institutets aktie- och fordringsägare får bära kostnaderna (så kallad skuldnedskrivning eller bail-

in). Krishanteringen kommer alltså inte att leda till några kostnader för skattebetalarna. Garanterade insättningar är undantagna från skuldnedskrivning.

Vid hot om en allvarlig störning i det finansiella systemet kan staten i vissa fall ge förebyggande statligt stöd till livskraftiga institut. Sådant stöd ges i form av garantier och kapitaltillskott och är endast tillåtet i särskilda fall. Som stödmyndighet ansvarar Riksgälden för detta.

Bidra till ett starkt konsumentskydd för allmänheten

Riksgälden ansvarar även för insättningsgarantin och investerarskyddet. Insättningsgarantin skyddar sparande på konto om ett institut (bank, kreditmarknadsföretag eller värdepappersbolag) försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan betala ut pengarna. Garantin gäller oavsett om ett krisdrabbat institut hanteras genom resolution eller försätts i konkurs. Det maximala ersättningsbeloppet är 950 000 kronor per person och institut. Vid ersättningsfall kan insättare också ansöka om tilläggsbelopp för insättningar som är kopplade till särskilda livshändelser, exempelvis försäljning av bostad, för belopp upp till fem miljoner kronor. Genom att säkra sparmedel på institutens konton skapas trygghet hos insättarna. Detta minskar risken för att alltför många kontosparare tar ut sina pengar samtidigt (uttagsanstormningar), vilket kan hota den finansiella stabiliteten.

Investerarskyddet gäller för finansiella instrument och pengar som institut förfogar över åt kunder i samband med att investeringstjänster utförs såsom köp, försäljning eller förvaring av värdepapper. Skyddet träder i kraft om ett institut går i konkurs och inte kan lämna tillbaka kundernas tillgångar. Den ersättning som kunden kan få beräknas på det marknadsvärde som de aktuella värdepappren hade vid konkurstillfället. Staten ersätter upp till 250 000 kronor per kund och institut.

Året i korthet

- Under 2018 driftsatte Riksgälden efter flera års utvecklingsarbete Statens internbanks system (SIBS). I SIBS kan myndigheterna hantera sina anslag, räntekonton, in- och utlåning samt ta del av betalningsstatistik. Systemet används av cirka 220 myndigheter.
- Statsbudgeteten visade ett överskott på 80 miljarder kronor 2018, jämfört med 62 miljarder kronor 2017. Det var tredje året i rad som statsbudgeteten visade ett överskott. En fortsatt god konjunktur och stark arbetsmarknad samt betydande insättningar på skattekonton var viktiga orsaker till det stora överskottet.
- Budgetöverskottet medförde att statsskulden minskade till 1 262 miljarder kronor vid utgången av 2018, vilket var 66 miljarder kronor lägre än ett år tidigare. Statsskulden minskade från 29 procent till 26 procent mätt som andel av BNP. Denna nivå på statsskulden var den lägsta på 40 år.
- Statens totala upplåningsbehov minskade under 2018 till följd av både budgetöverskottet och en lägre volym lån som förföll till betalning. Riksgälden drog därför ned utbudet av statsobligationer till en historiskt låg nivå. Den ränta som Riksgälden i snitt lånade till var fortsatt låg historiskt sett.
- Vid slutet av 2018 hade Riksgälden utestående garantier på totalt 30,1 miljarder kronor, jämfört med 29,7 miljarder kronor ett år tidigare. Ökningen beror främst på att garantiåtagandet ökade mot det dansk-svenska, statligt ägda konsortium som finansierade Öresundsbron. Riksgäldens utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) minskade något till 6,1 miljarder kronor i slutet av 2018.
- Riksgälden övertog den 1 september 2018 ansvaret som tillsynsmyndighet för finansieringen av kärntekniska restprodukter från Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM). Riksgälden påbörjade under året utvecklingen av en modell för en samlad riskanalys för finansieringen av kärntekniska restprodukter.
- I juni 2018 lämnade Riksgälden besked om att principen om efterställda skulder även ska gälla för de sex mellanstora institut (Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB, Skandiabanken, Sparbanken Skåne och AB Svensk Exportkredit) som utöver de då fyra storbankerna (Handelsbanken, Nordea, SEB och Swedbank) är viktiga för att det finansiella systemet ska fungera.
- Inom ramen för Finansiella stabilitetsrådet deltog Riksgälden tillsammans med de övriga myndigheterna i en nationell scenarioövning. Syftet med övningen var att öva svenska myndigheters krishantering av banker och andra institut.
- Under 2018 fortsatte Riksgälden arbetet med att förstärka myndighetens risk- och krishantering. Regeringens återupptagna planering för civilförsvaret var ett högt prioriterat område för Riksgälden liksom myndighetens arbete med säkerhetsskydd och cybersäkerhet.
- Riksgälden ökade antalet anställda till 184 medarbetare under 2018 jämfört med 176 medarbetare 2017. Ökningen berodde på att verksamhet flyttades till Riksgälden från SSM. Fördelningen mellan kvinnor och män var lika vid årets slut. Personalomsättningen ökade från 13 procent 2017 till 17 procent 2018.

Riksgäldsdirektören har ordet

Svensk ekonomi utvecklades väl under 2018 och statsskulden kom att uppvisa den lägsta nivån sedan slutet av sjuttioalet: 26 procent mätt som andel av BNP. Hos Riksgälden präglades arbetet av att vi fick en ny roll som tillsynsmyndighet för finansieringen av hantering av kärntekniska restprodukter. Vi sjösatte också efter flera års utvecklingsarbete Statens internbanks system (SIBS) som cirka 220 myndigheter använder. Som resolutionsmyndighet prövade vi för första gången sedan lagen om resolution rädde i kraft om ett institut skulle försättas i resolution och vi genomförde flera åtgärder för att öka kunskapen om finansiell krishantering.

Svensk ekonomi utvecklades väl under 2018. En fortsatt god konjunktur och stark arbetsmarknad bidrog till att statsfinanserna stärktes oväntat mycket. Detta tillsammans med en lägre volym lån som förföll och behövde ersättas med nya gjorde att statens upplåningsbehov minskade. Statsskulden kom att uppvisa den lägsta nivån sedan slutet av sjuttioalet: 26 procent mätt som andel av BNP. Riksgälden drog därför ner utbudet av statsobligationer till en historiskt låg nivå. Den låga statsskulden ställde nya krav på statsskuld förvaltningen och låneplaneringen både ur ett analytiskt och praktiskt perspektiv. Därtill utvecklades analysen brett kring avvägningen mellan kostnad och risk i statsskuld förvaltningen.

Riksgäldens huvudsakliga bidrag till att minimera kostnaden och risken för statsskulden är att bedöma hur skuldens sammansättning ska vara, men också verka för att det är attraktivt för så många investerare som möjligt att låna till oss. Det kräver bland annat att det är lätt att köpa och sälja våra statsskuldsväxlar och -obligationer på andrahandsmarknaden, men också att vi kommunicerar transparent och agerar tydligt och förutsägbart. Vi utvärderas därför årligen av våra återförsäljare och investerare. Förtroendet för oss 2018 var totalt sett det högsta som uppmätts.

Riksgälden har länge haft hög kompetens inom finansiering av samhällsviktiga verksamheter. Ett kvitto på detta var att Riksgälden blev tillsynsmyndighet för finansieringen av kärntekniska restprodukter. Det är ett uppdrag vi tar på allvar. Principen är att den som förorenar står för alla sina kostnader så att inte framtida skattebetalare belastas. Den nya verksamheten kom på plats under hösten 2018.

Inom området finansiell stabilitet och konsumentskydd har vi som ett av de första länderna i världen handfasta och skraddarsydda planer för hur alla 160 svenska banker och andra institut ska hanteras i händelse av en finansiell kris. Planerna innebär att institutens funktion räddas, men det är aktieägare och andra investerare som fullt ut bär risker och kostnader i verksamheterna. Under året prövade vi för första gången om ett institut skulle försättas i resolution, i enlighet med lagen om resolution. Vi genomförde även flera åtgärder för att öka kunskapen om finansiell krishantering hos flera viktiga målgrupper. Vi fortsatte också att utveckla vår policy och analys inom ramen för vårt resolutionsuppdrag.

Under våren sjösatte vi efter flera års utvecklingsarbete Statens internbanks system (SIBS). I systemet hanterar cirka 220 myndigheter bland annat sina anslag, lån och placeringar hos Riksgälden. Vi vill också vara proaktiva i vårt uppdrag och möta bland annat den snabba tekniska utvecklingen i omvärlden. Under året genomfördes därför en förstudie inför ett projekt som planeras starta 2019 om hur statens framtida betalningsmodell ska se ut.

Det intensiva arbetet på våra uppdragsavdelningar medförde stor efterfrågan på bland annat juridik- och it-resurser. Samtidigt hade de två avdelningarna stora behov av nyrekryteringar. Det innebar att HR-enheten fick lägga stort fokus på rekryteringar.

För att Riksgälden ska kunna bedriva sin verksamhet behövs väl fungerande it-struktur. IT-avdelningen hanterade under året efterdyningarna av kontorsflytten och ett arbete inleddes med en ny, mer effektiv organisation. Förberedelser påbörjades även inför omlokaliseringen av vår datahall. Inom Kommunikationsenheten genomfördes en förstudie för att bland annat tillgänglighetsanpassa webben och förbättra dess gränssnitt, som också kommer att påverka IT-avdelningens arbete framöver.

Riksgäldens säkerhetsarbete har under de senaste åren vuxit kraftigt för att hantera dels nya krav från regeringen med ökad civil beredskap, dels olika typer av risker i omvärlden. Under året delades Riskenheten upp i två enheter – Riskenheten och Säkerhetsenheten – för att skapa bättre förutsättningar för arbetet med finansiella och operativa risker och säkerhetsfrågor såsom cyberhot. Den ökade mängden säkerhetsrelaterade frågor påverkade även enheten Backoffice som genomförde ett betydande arbete för att säkra upp flera affärssystem och Swift (en finansiell meddelandetjänst).

Riksgäldens viktigaste resurs är våra kompetenta medarbetare. För att sprida medarbetares kunskaper i hela organisationen fortsatte vi att hålla ett antal gemensamma lunchseminarier. Alla medarbetare var också med och tog fram gemensamma förbättringsområden utifrån medarbetarundersökningen 2017. Flytten till nya lokaler bidrog inte enbart till en trivsam kontorsmiljö utan också till att enheter svetsades ihop kring det gemensamma flyttprojektet.

För mig är det en ynnest att få leda denna kompetenta myndighet och jag är stolt över vad vi åstadkom tillsammans under 2018.

Hans Lindblad
Riksgäldsdirektör

Organisation och styrning

Under 2018 fick Riksgälden utökade uppgifter inom finansieringssystemet för omhändertagande av kärntekniska restprodukter. De uppgifter som tidigare legat på Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) överfördes till Riksgälden. Utifrån nya krav på Riksgälden delades Riskenheten upp i två enheter – Risk och Säkerhet.

Organisationsförändringar under 2018

Riksgäldens uppdragsverksamhet är indelad i fyra avdelningar utifrån regeringens uppdrag till myndigheten: Finansiell stabilitet och konsumentskydd, Garanti och finansiering, Skuldförvaltning och Statens internbank. Därutöver finns avdelningarna Ekonomisk analys, IT, Juridik, Stab och Stöd. Avdelningschefer leder verksamheten inom avdelningarna.

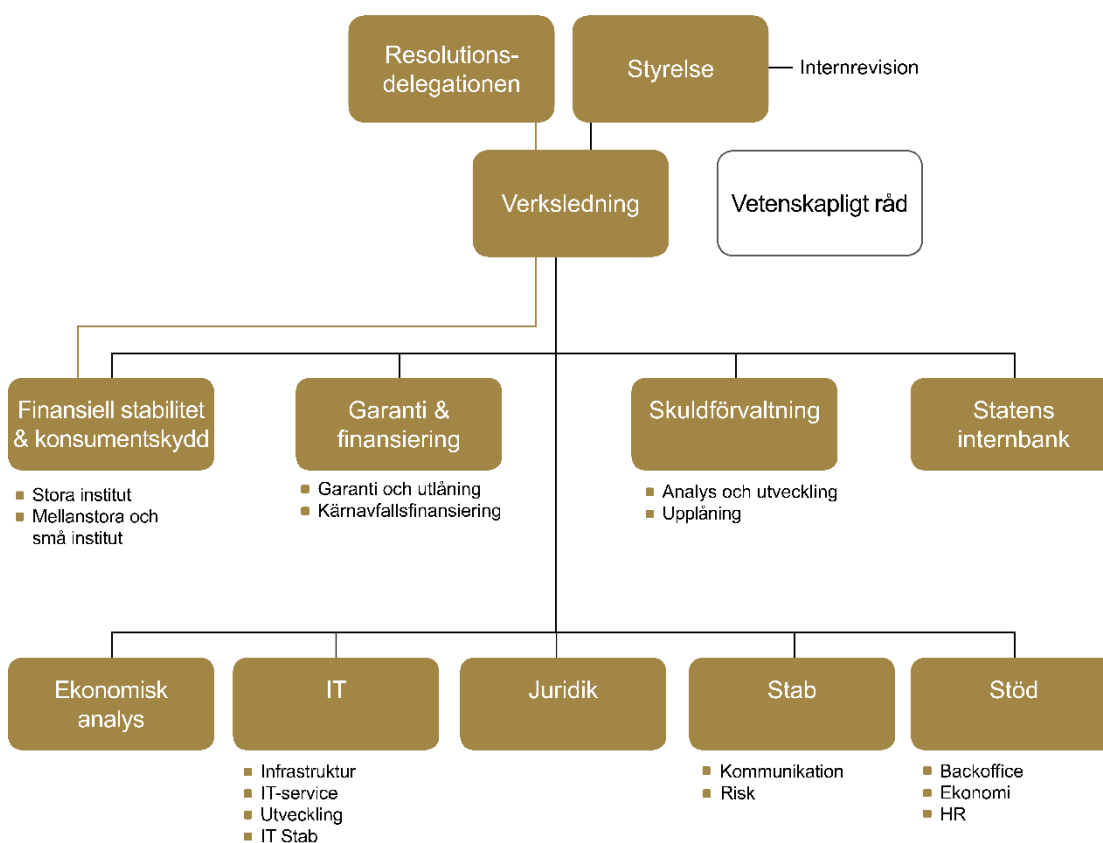
Hösten 2018 fick Riksgälden utökade uppgifter inom finansieringssystemet för omhändertagande av kärntekniska restprodukter. De uppgifter som tidigare legat på Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) överfördes då till Riksgälden. Uppgifterna placerades vid avdelningen Garanti och kredit som därefter bytte namn till Garanti och finansiering. Avdelningen delades upp i två nya enheter: Enheten för garanti och utlåning och Enheten för kärnavfallsfinansiering.

Riksgälden genomförde även en mindre organisationsförändring då Riskenheten delades upp i två enheter – Riskenheten och Säkerhetsenheten – för att skapa bättre förutsättningar för arbetet med finansiella och operativa risker å ena sidan och säkerhetsfrågor å andra sidan. Myndighetens säkerhetsarbete har under de senaste åren vuxit kraftigt för att hantera risker med cyberhot och nya krav från regeringen med ökad civil beredskap. Enheten Juridik ombildades till Avdelningen för Juridik.

Riksgälden har även ett vetenskapligt råd med externa deltagare som bidrar med särskild vetenskaplig kompetens inom Riksgäldens ansvarsområden. Rådets möten leds av riksgäldsdirektören.

Ledning och styrning

Riksdagen beslutar om de lagar som är grunden för Riksgäldens verksamhet. Regeringen beslutar om förordningar och ett regleringsbrev som styr Riksgäldens verksamhet, myndighetens mål och hur resultaten ska rapporteras. Regeringen utser Riksgäldens styrelse som beslutar om verksamheten. Den utser resolutionsdelegationen som beslutar i frågor kring finansiell krishantering.

Riksgäldens styrelse

Riksgäldens styrelse ansvarar för verksamheten och ska se till att den bedrivs författningenligt och effektivt. Styrelsen beslutar bland annat om arbetsordning, verksamhetsplan, årsredovisning, förslag till riktlinjer för statsskuldens förvaltning och andra frågor som är av större betydelse eller principiell karaktär. Styrelsen ska också säkerställa att det finns en betryggande intern styrning och kontroll. Inom Riksgälden finns en internrevisor som rapporterar direkt till styrelsen. Styrelsen har vidare ett revisionsutskott bestående av styrelsens ordförande, vice ordförande och riksgäldsdirektören. Vid styrelsens möten närvarar två arbetstagarrepresentanter från Saco-S och ST.

Den 31 december 2018 bestod styrelsen av nio ledamöter, varav alla utom riksgäldsdirektören har förordnande fram till den 31 december 2019.

Övre raden från vänster till höger: Rikard Forslid (ledamot), Hans Lindblad (ledamot).

Mitten raden från vänster till höger: Marika Rindborg Holmgren (ledamot), Ann-Christine Lindeblad (ledamot), Ylva Hedén Wester Dahl (ledamot).

Nedre raden från vänster till höger: Lars O Grönstedt (vice ordförande), Helena Thunander Holmstedt (ledamot), Yvonne Gustafsson (ordförande), Nils Öberg (ledamot).

Riksgäldsdirektören

Riksgäldsdirektören är utsedd av regeringen för att leda verksamheten mot uppsatta mål enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Hans Lindblad är riksgäldsdirektör sedan den 1 februari 2013. Förordnandet gäller till och med 31 januari 2022. Riksgäldsdirektören utgör Riksgäldens verksamhetsledning. Riksgäldsdirektören utser en eventuell biträdande riksgäldsdirektör och avdelningscheferna.

Ledningsgrupp

Ledningsgruppen ska stötta riksgäldsdirektören i styrningen av myndigheten. Gruppen har bland annat till uppgift att bereda och diskutera strategiska frågeställningar och kontorsövergripande beslut som fattas av riksgäldsdirektören. Gruppen leds av riksgäldsdirektören och i den ingår en eventuell biträdande riksgäldsdirektör och avdelningscheferna.

Resolutionsdelegationen

Resolutionsdelegationen är ett särskilt beslutande organ för frågor som Riksgälden ska pröva enligt lagen om resolution, lagen om förebyggande statligt stöd, lagen om insättningsgaranti och lagen om investerarskydd (se avsnittet Finansiell stabilitet). Beslut fattas i frågor som är av principiell karaktär eller av större betydelse eller avser föreskrifter. Resolutionsdelegationen fastställer en arbetsordning inom sitt ansvarsområde. Riksgäldens styrelse ansvarar för att resolutionsdelegationen tilldelas medel och resurser i övrigt för sin verksamhet, att den verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt och att den redovisas på ett tillförlitligt sätt.

Resolutionsdelegationen bestod per den 31 december 2018 av riksgäldsdirektören Hans Lindblad (ordförande), Ann-Christine Lindeblad, justitieråd i Högsta domstolen, Göran Lind, bankokommissarie, Helena Thunander Holmstedt, ekonomidirektör på Försvarsmakten, Kerstin Calissendorff, justitieråd i Högsta domstolen, Lars O Grönstedt, tidigare verkställande direktör för Handelsbanken. Göran Lind och Ann-Christine Lindeblad har förordnande fram till och med 31 januari 2021. Övriga ledamöter har förordnande fram till och med 31 januari 2022.

Riksgäldens mål

Utifrån riksdagens och regeringens mål och uppdrag har Riksgälden formulerat följande strategiska mål för verksamheten:

- Nå lägsta möjliga kostnad för statens finansiella förvaltning med beaktande av risk.
- Aktivt bidra till en stabil och hållbar finansiell sektor.
- Leda utvecklingen inom sina uppdragsområden och därigenom proaktivt bidra till utvecklingen av samhällsekonomin.
- Präglas av öppenhet, hög intern effektivitet och kvalitet.
- Vara en hållbar och attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare och ledare.

Under 2018 satte de strategiska målen ramarna för avdelningarnas och enheternas verksamhetsplanering inför 2019. Målen integrerades även i övrig planering och aktiviteter under året.

Riksgäldens vision

Riksgäldens vision är att medarbetarna tillsammans ska göra Riksgälden till en förebild, både i Sverige och internationellt. Genom att vara en förebild i alla delar av verksamheten bidrar vi till att säkra en effektiv förvaltning av statens finanser och upprätthålla den finansiella stabiliteten.

Riksgäldens miljöarbete

Riksgäldens miljöarbete certifierades enligt ISO 14001 i april 2017. Naturvårdsverket granskade under 2018 miljöledningsarbetet för 2017 i samtliga 188 myndigheter som omfattas av Förordning (2009:907). Naturvårdsverket gav Riksgälden den högsta nivån i sitt miljöledningsarbete som också bedömdes vara systematiskt i mycket hög grad. Mer information om miljöarbetet finns i Riksgäldens årliga miljöledningsrapport.

Statens internbank

Under 2018 driftsätte Riksgälden efter flera års utvecklingsarbete Statens internbanks system (SIBS). I systemet hanterar cirka 220 myndigheter sina anslag, räntekonton och in- och utlåning hos Riksgälden. Myndigheterna började också använda Riksgäldens nya ramavtal för laddningsbara kort, betalkort och resekontotjänster. En förstudie om framtidens betalningsmodell genomfördes inför ett projekt som planeras starta 2019 som syftar till att framtidssäkra modellen.

Uppgift och mål

Riksgälden ansvarar för statens betalningsmodell inklusive statens centralkonto i Riksbanken. Betalningsmodellen är en samlad benämning på de föreskrifter, avtal, kontostrukturer och tekniska system som hanterar statens betalningar. Målet är en effektiv likviditetshantering för staten som helhet. Statens betalningar ska också hanteras på ett säkert sätt och till så låg kostnad som möjligt. Riksgälden ser dessutom till att statliga myndigheter och affärsverk får förvaltningsanslag och lån enligt regleringsbrev. I uppdraget ingår också att erbjuda myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag möjlighet att låna och placera medel.

Nytt systemstöd för myndigheters betalningar

I april 2018 driftsätte Riksgälden efter flera års utvecklingsarbete Statens internbanks system (SIBS). I SIBS kan myndigheterna hantera sina anslag, räntekonton, lån och placeringar hos Riksgälden. SIBS speglar myndigheternas transaktionskonton hos ramavtalsbankerna och myndigheterna. Myndigheterna har även tillgång till den återrapportering som Riksgälden erhåller från ramavtalsbankerna om myndigheternas betalningar och kostnaderna för användandet av betalningstjänsterna i ramavtalen. Systemet används av de cirka 220 myndigheter som är kopplade till den statliga redovisningsorganisationen. Under 2019 kommer funktionalitet gällande valuta-koncernkonton och ombudsroller att färdigställas och därmed uppnås en hög digitaliseringsgrad för användarna i systemet.

Ramavtal för statliga betalningar

Riksgälden ansvarar för fyra olika ramavtal, där ramavtalet för statliga betalningstjänster är det största. Genom upphandling av ramavtal pressas priserna samtidigt som en centraliserad likviditetsstyrning leder till effektivare likviditetsförvaltning. Myndigheterna måste avropa betalningstjänster via ramavtalen, men utför och ansvarar själva för sina egna betalningar.

Ramavtalet för betalningstjänster med Danske Bank, Nordea och Swedbank löper från den 1 april 2017 till och med den 31 juli 2020, med möjlighet till två års förlängning. Det omfattar merparten av

de betalningstjänster som myndigheterna använder, till exempel löne- och fakturabetalningar, utbetalningar av bidrag och inbetalningar av skatter.

Något lägre kostnad för en genomsnittlig statlig betalning

Under 2018 var den genomsnittliga kostnaden för en statlig betalning 59 öre, att jämföra med snittkostnaden 60 öre året före (se diagram 1). Den ökning av kostnaden som uppkom 2017 med 9 öre berodde framför allt på att det nya ramavtalet för betalningstjänster innehöll en förändrad pridfördelning mellan olika tjänster

Kostnaden för valutaväxlingar räknas inte in i genomsnittskostnaden för statliga betalningar i diagram 1. Anledningen till detta är att växelkurseffekter inte brukar klassificeras som transaktionskostnader. Om växlingarna tas med i genomsnittskostnaden skulle det inte heller vara möjligt att göra jämförelser med tidigare år. Kostnaden för en genomsnittlig betalning ökade mellan 2016 och 2017 på grund av att ramavtalsbankerna tidigare kunde ta ut en större marginal på valutaväxlingar som gjorde att de kunde erbjuda lägre priser på andra tjänster.

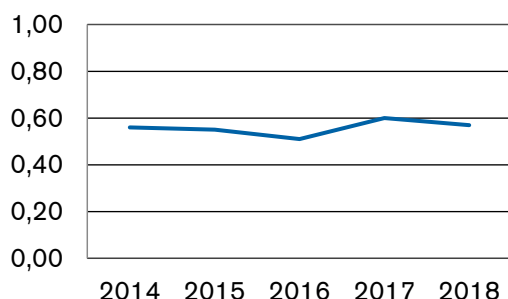
Lägre kostnader vid valutaväxlingar

Alla myndigheter som har betalningar i utländsk valuta gör avrop med Danske Bank, som är upphandlad valutabank i ramavtalet för betalningstjänster. Betalningarna i sju så kallade huvudvalutor växlas till fastställda valutakurser från det finansiella informationsföretaget Bloomberg med en marginal per valuta som regleras i avtalet. Marginalen är betydligt lägre än i det tidigare ramavtalet, vilket innebär lägre kostnader för staten vid valutaväxlingar.

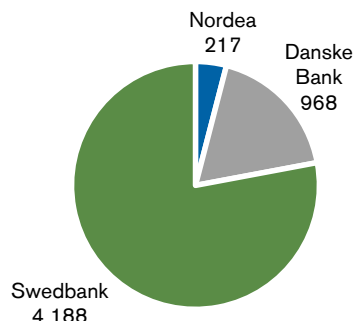
En viktig del i ramavtalet för valuta är statens valutakoncernkonton. I strukturen med valutakoncernkonton har Riksgälden toppkonton i de sju valutor som används mest av myndigheterna. Det innebär att myndigheternas likviditet i utländsk valuta justeras mot andra motstående positioner i samma valuta på Riksgäldens toppkonton. På så sätt effektiviseras statens valutahantering och det blir färre växlingar totalt sett, vilket också minskar kostnaderna. Pensionsmyndigheten anslöts till valutakoncernkontona i april 2017 och Exportkreditnämnden i december 2018.

Staten omsätter stora betalningsvolym

Under 2018 uppgick myndigheters alla in- och utbetalningar, den totala betalningsvolymen i staten, till 6 952 miljarder kronor. Av det beloppet var 3 524 miljarder kronor inbetalningar och 3 428 miljarder kronor utbetalningar. Ramavtalsbankerna stod för 77 procent av den förmedlade volymen. Resterande del genomfördes som direktbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken (ett tiotal myndigheter har denna möjlighet). Diagram 2 visar fördelningen av betalningsvolymen mellan ramavtalsbankerna.

Diagram 1. Snittkostnad för en statlig betalning, kronor

I årsredovisningen för 2017 redovisades inte kostnaden för de statliga betalningarna eftersom SIBS inte hade anpassats till det nya ramavtalet.

Diagram 2. Betalningsvolym per ramavtalsbank, miljarder kronor

Exportkreditnämndens garantimedel överfördes till Riksgälden

I december 2018 överfördes Exportkreditnämndens (EKN) garantimedel i utländsk valuta motsvarande ett värde om 4,3 miljarder kronor till räntebärande konto i Riksgälden. Anledningen till överföringen var en ändring i förordningen (2011:211) om utlåning och garantier. Tidigare kunde EKN ha garantimedlen placerade på valutakonto i bank. Efter överföringen hanteras garantireservens tillgångar inom Riksgäldens valutakoncernkonton.

Handledning till myndigheter för ökat säkerhetsskydd vid betalningar

Riksgälden tog under 2018 tillsammans med SÄPO fram en handledning för myndigheter som har behov av säkerhetsskyddsavtal rörande delar av sin betalningsverksamhet. Myndigheter som hanterar känsliga uppgifter ansvarar själva för att teckna säkerhetsskyddsavtal med aktuell ramavtalsbank.

Nya ramavtal för kort- och resekontotjänster

Riksgälden ansvarar för att upphandla ramavtal för laddningsbara kort, betalkort och resekontotjänster.

Nya ramavtal för korttjänster och resekonto

Den 1 januari 2018 började Riksgäldens nya ramavtal för betalkort och resekontotjänster att tillämpas hos myndigheterna. Tjänsterna avropades enligt rangordning med SEB Kort på första plats och Eurocard på andra plats för korttjänster, och med Diners Club på första plats och Eurocard på andra plats för resekontotjänster.

I november meddelade SEB Kort att dotterföretagen Eurocard och Diners Club från och med den 1 februari 2019 kommer att bli en del av moderbolaget genom en fusion. Ramavtalet påverkas inte av fusionen och myndigheternas avropsavtal fortsätter att gälla med SEB Kort som enda leverantör av kort- respektive resekontotjänster.

Antalet avropade kort och resekonton ändrades inte i någon större utsträckning under 2018, men de omsatta volymerna ökade något.

Nytt ramavtal för laddningsbara kort

Den 1 januari 2018 började även ett nytt ramavtal för laddningsbara kort att tillämpas hos myndigheterna. Korten laddas med ett disponibelt belopp och kan användas även av personer som saknar personnummer och/eller svenskt bankkonto.

Ett femtiotal myndigheter avropar ramavtalen för laddningsbara kort. Under 2018 genomfördes cirka 550 000 laddningar av korten. Antalet utestående kort minskade från cirka 50 000 till cirka 35 000 stycken och den omsatta volymen från 1,6 till 1,2 miljarder kronor. Skälet till nedgången var framför allt färre antal personer som sökte asyl i Sverige. Migrationsverket använder korten för utbetalning av ersättning till asylsökande och stod därför för merparten av den omsatta volymen.

Rapport om de samlade riskerna i betalningsmodellen

I oktober överlämnade Riksgälden rapporten De samlade riskerna i statens betalningsmodell 2018 till regeringen. Rapporten ska tas fram vartannat år enligt förordningen (2007:1447) med instruktion för Riksgälden.

I rapporten återgavs de väsentliga risker och sårbarheter som Riksgälden identifierat och bedömt vara aktuella. Ett viktigt fokusområde var att den tekniska utvecklingen och ökade digitaliseringen inom betalningsområdet ställer nya krav på säkerhet. Jämfört med tidigare rapporter lades även större vikt vid det förändrade säkerhetsläget och Riksgäldens roll som bevakningsansvarig myndighet vid kris och höjd beredskap. Vikten av omvärldsbevakning och samverkan med andra aktörer lyftes också fram i rapporten.

Riskanalysen i rapporten baseras på en kartläggning av myndigheternas betalningsverksamhet, omvärldsbevakning och samverkan med andra aktörer. Det är viktigt att myndigheterna arbetar riskmedvetet i sin dagliga betalningsverksamhet, bland annat genom att använda beloppsgränser på utbetalningskonton, ha tydliga avtal när betalningsverksamhet överläts till annan aktör och tydliga betalningsinstruktioner för betalningar där det kan vara osäkert vem som är avsändaren.

Medarbetare i Riksgäldens reception.

Förstudie om statens framtida betalningsmodell

Under 2018 genomförde Riksgälden en förstudie om statens framtida betalningsmodell. I arbetet ingick omvärldsbevakning, möten med andra myndigheter och banker, erfarenhetsutbyte i interna och externa referensgrupper samt framtagande av en analysmodell som kan ligga till grund för fortsatt arbete.

Förstudien ligger till grund för ett projekt som startar i början av 2019 om hur framtidens betalningssystem kan komma att se ut. Frågor att ta ställning till är teknikutveckling, drivkrafter för digitalisering, nya regleringar, nya kundbeteenden och vilka aktörer som kan tänkas bli starka framöver. Syftet är att Riksgälden utifrån denna analys ska kunna fatta beslut om framtida satsningar rörande utformningen av statens betalningsmodell.

Fortsatt högt betyg för servicenivån

Riksgälden fick betyget 4,6 på en femgradig skala i den årliga kundundersökningen där myndigheterna får svara på frågor om hur statens internbank upplevs. Betyget är oförändrat jämfört med 2017. Mest nöjda är myndigheterna med bemötandet, följt av kunskapsnivå och relevant rådgivning. Lägst betyg fick tillgänglighet och proaktivitet.

Myndigheterna både placerade och lånade mer

Den totala inlåningen, det vill säga myndigheternas placeringar på konto hos Riksgälden, ökade med 18,8 miljarder kronor under 2018 (se tabell 1). Det berodde bland annat på ökad inlåning i resolutionsreserven och från EKN och Försvarsmakten. Från och med 2018 ingår även EU-kommissionens konto i inlåningen.

Tabell 1. Riksgäldens inlåning från myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag, miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Myndigheter	153 980	156 964	163 243	176 566	192 293
Affärsverk	202	246	530	922	582
Statliga bolag	719	548	386	360	23
EU-kommissionen	-	-	-	-	3 775
Summa inlåning	154 901	157 759	164 159	177 848	196 674

Från och med mars 2018 ingår EU-kommissionens konto i Riksgäldens nettoinlåning. De avgifter som Sverige betalar till EU sätts in på kontot. EU drar sedan pengar från kontot utifrån kommissionens likviditetsbehov.

Utlåningen till myndigheterna ökade med 31,6 miljarder kronor under året. Förändringen berodde framför allt på större vidareutlåning till Riksbanken. Andra myndigheter som lånade mer var Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försvarets materielverk och Pensionsmyndigheten.

Tabell 2. Riksgäldens utlåning till myndigheter och affärsverk, miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Myndigheter	303 871	307 983	315 092	322 570	334 389
Affärsverk	6 441	5 327	5 158	4 362	3 735
Riksbanken	226 534	240 656	256 527	238 132	258 511
Summa utlåning	536 846	553 965	576 776	565 065	596 635

Tabellen visar endast utlåning utan kreditrisk, det vill säga inom staten. Övrig utlåning redovisas i avsnittet Garantier och utlåning.

Intäkterna för utsläppsrätter ökade

Riksgälden tar emot intäkter från auktioner av utsläppsrätter för den svenska statens räkning enligt förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas sedan mellan medlemsstaterna.

Under 2018 tog Sverige emot 1 368,3 miljoner kronor i auktioner av utsläppsrätter för anläggningstillgångar (industrier med mera) och 34,5 miljoner kronor i auktioner för flygsektorn. Det är en ökning med 881,7 respektive 24,2 miljoner kronor jämfört med föregående år. Priset per utsläppsrätt ökade med omkring tre gånger under året, vilket ledde till ökade intäkter. EU-kommissionen minskade utbudet av utsläppsrätter i syfte att uppnå en prishöjning som ska göra det mer ekonomiskt kännbart för de företag som står bakom koldioxidutsläppen.

Skuldförvaltning

Statsbudgeten visade ett överskott för tredje året i rad och statsskulden som andel av BNP sjönk till den lägsta nivån på 40 år. Budgetöverskottet tillsammans med en lägre volym lån som förföll till betalning gjorde att statens totala upplåningsbehov minskade. Riksgälden drog därför ned utbudet av statsobligationer till en historiskt låg nivå. Den ränta som Riksgälden i snitt lånade till var fortsatt mycket låg. Kostnaden för statsskulden ökade något då den svagare svenska kronan gjorde lån i utländsk valuta dyrare.

Uppgift och mål

Riksgälden har till uppgift att ta upp och förvalta lån till staten enligt regler i budgetlagen och riktlinjer från regeringen. Målet är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden samtidigt som risken beaktas. I Riksgäldens uppdrag ingår också att ansvara för statens likviditetsförvaltning, det vill säga att hantera statens kassa. Likviditetsförvaltningen ska hanteras effektivt och på ett sådant sätt att staten alltid kan fullgöra sina betalningar.

Riksgälden lämnar varje år i samband med årsredovisningen även rapporten Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering, där denna verksamhet följs upp mer djupgående.

Tredje året med överskott i statsbudgeten

Statsskuldens utveckling bestäms i huvudsak av statsbudgetens saldo. Om staten får in mer pengar än den betalar ut under ett år blir budgetsaldot positivt, vilket innebär att lånebehovet och statsskulden minskar (vice versa vid negativt budgetsaldo). Men även när staten har överskott i budgeten behöver Riksgälden ta upp nya lån för att finansiera gamla lån som förfaller och därmed ska betalas tillbaka.

Statsbudgeten visade ett överskott på 80 miljarder kronor 2018, jämfört med 62 miljarder kronor 2017 (se tabell 3). En fortsatt god konjunktur och stark arbetsmarknad var viktiga orsaker till det stora överskottet 2018. Löner, konsumtion och bolagsvinster bidrog till att statens skatteinkomster fortsatte att växa. Samtidigt ökade statens utgifter totalt sett i måttlig takt.

Tabell 3. Statens budgetsaldo, miljarder kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Primärsaldo ¹	-47	0	101	69	98
Nettoutlåning ²	-22	-11	-14	3	-4
Räntebetalningar	-3	-22	-1	-10	-13
Budgetsaldo	-72	-33	85	62	80

¹Primärsaldot är nettot av statens inkomster och utgifter exklusive räntebetalningar och Riksgäldens nettoutlåning.

²Riksgäldens nettoutlåning omfattar bland annat nettot av myndigheters in- och utlåning i Statens internbank.

³Budgetsaldot med omvänt tecken är statens nettolånebehov.

Det låga ränteläget de senaste åren har medfört att skattekonton används som en sparform av både privatpersoner och juridiska personer. Riksgälden bedömer att insättningarna på skattekonton som inte avsåg skatter eller avgifter fortsatte under 2018, vilket bidrog till överskottet i statsbudgeten. För att minska insättningarna sänktes räntan på skattekontot från 0,56 procent (skattefritt) till 0 procent den 1 januari 2017. Trots det var skattekontot fortsatt en attraktiv placeringsform jämfört med andra likvärdiga alternativ, framför allt för företag.

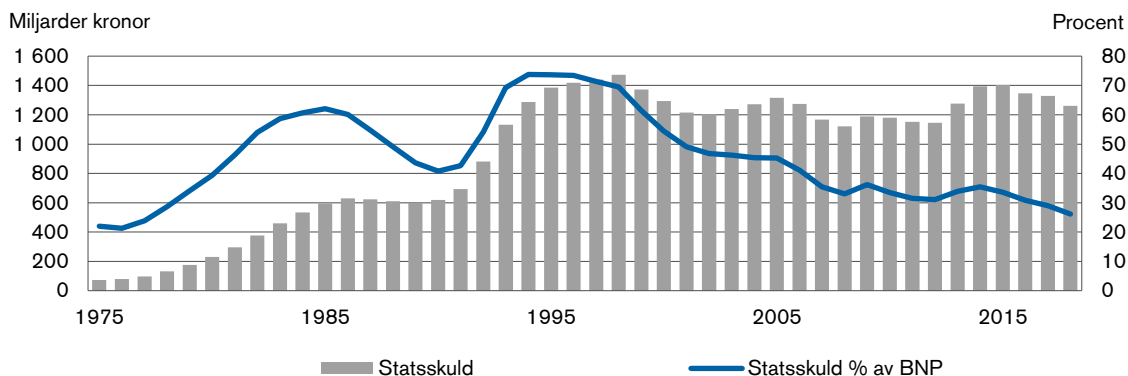
Riksgälden bedömde i prognosen från oktober 2018 att de totala insättningarna på skattekonton som inte avsåg skatter eller avgifter skulle uppgå till cirka 80 miljarder kronor vid utgången av året (se rapporten Statsupplåning – prognos och analys 2018:3 för ytterligare information). Det går inte att säga exakt hur stor omfattningen av sparandet på skattekonton var, då varje företag och privatperson avgör storleken på sina extra skattebetalningar. Det blir därför fråga om bedömningar baserade på skattebasers utveckling och ställningen på skattekonton.

Räntebetalningarna på statsskulden var 13 miljarder kronor 2018. Det var en ökning från 2017, men fortfarande en låg nivå sett i ett historiskt perspektiv, se vidare nedan.

Lägsta statsskulden på 40 år

Sveriges statsskuld utgörs av alla lån som Riksgälden har tagit upp genom åren för att finansiera underskott i statsbudgeten. Under 2018 minskade skulden eftersom staten hade ett budgetöverskott. Vid utgången av året var statsskulden 1 262 miljarder kronor, vilket var 66 miljarder kronor lägre än ett år tidigare (se diagram 3). Att skuldminskningen inte var lika stor som budgetöverskottet beror främst på omvärderingseffekter till följd av att den svenska kronan försvagades under 2018. När kronan försvagas ökar värdet av valutaskulden.

Statsskulden minskade från 29 procent till 26 procent mätt som andel av BNP (se diagram 3). Det är den lägsta nivån sedan slutet av sjuttioalet. I internationella jämförelser används ofta ett mått på hela den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld som är större än statsskulden (se rutan Olika skuldmått). Enligt det senaste utfallet 2017 var den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) 41 procent av BNP. Det är en låg nivå internationellt sett; i exempelvis euroområdet var skulden 87 procent av BNP 2017.

Diagram 3. Statsskuldens utveckling

För 2018 baseras andelen på Riksgäldens BNP-prognos eftersom utfallet ännu inte publicerats.

Olika skuldmått

Det finns olika sätt att mäta statens skuldsättning. Riksgälden redovisar den *okonsoliderade statsskulden*. Måttet visar statens bruttoskuld och inkluderar alla lån som Riksgälden tagit upp för statens räkning (inklusive Riksbanken). Skulden redovisas till nominellt slutvärde enligt de principer som tillämpas inom EU.

Några statliga myndigheter äger statsobligationer och statsskuldväxlar. I den *konsoliderade statsskulden* räknas sådant inomstatligt ägande bort. Måttet ger en samlad bild av statens ekonomiska ställning och används i regeringens budgetproposition och i årsredovisningen för staten. Den konsoliderade statsskulden beräknas av ESV.

Ett skuldmått som ofta används i internationella jämförelser är den *offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld*. Där ingår hela den offentliga sektorn, det vill säga staten, kommuner, landsting och pensionssystemet. Beräkningen baseras på villkor i Maastrichtfördraget. Enligt EU:s skuldkriterium får den så kallade Maastrichtskulden inte överstiga 60 procent av BNP. Maastrichtskulden är också det mått som avses i budgettramverket och som gäller för det skuldankare som riksdagen har beslutat ska gälla från 2019 (bruttoskulden ska vara 35 procent av BNP). Den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld publiceras av SCB.

Statsskuldens sammansättning och löptid i linje med regeringens riktlinjer

Hur statsskulden ska vara sammansatt och vilken genomsnittlig löptid den ska ha styrs i riktlinjer som beslutas av regeringen varje år efter förslag från Riksgälden. Riktlinjerna bestämmer därmed den övergripande avvägningen mellan kostnad och risk i statsskulden.

Enligt regeringens riktlinjer för 2018 skulle löptiden i kronskulden förlängas med ytterligare 0,3 år. Det var tredje året i rad som löptiden förlängdes då den förväntade besparingen av att låna i korta löptider jämfört med långa löptider över tid bedömdes ha minskat. För övriga skuldslag innebar riktlinjerna ingen förändring. Valutaexponeringen skulle fortsätta att minska med högst 30 miljarder kronor per år och realskuldens andel skulle långsiktigt styras mot 20 procent av den totala skulden.

Tabell 4. Riktlinjer för 2018

Skuldslag	Andel av skulden	Löptid
Nominell kronskuld		4,3–5,5 år
Realskuld i kronor	20 procent	6–9 år
Valutaskuld	Minskning med högst 30 miljarder kronor per år	0–1 år

Tabell 5. Utfall i förhållande till riktvärden

Skuldslag	Andel av skulden	Snittlöptid
Nominell kronskuld		5,6 år
Realskuld i kronor	I genomsnitt 23 procent	6,1 år
Valutaskuld	Minskning med 14 miljarder kronor	0,2 år

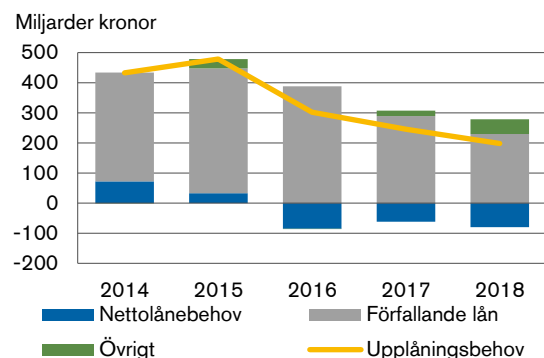
Statsskuldens sammansättning var i linje med regeringens riktlinjer under året. Den genomsnittliga löptiden i den nominella kronskulden var dock längre än vad riktlinjerna föreskrev mot slutet av året (se tabell 4 och 5). I september föreslog Riksgälden att löptidsstyrningen för dessa skuldslag skulle slås ihop i riktlinjerna för kommande år, något som regeringen också beslutade om i november. Därför bedömde Riksgälden att det inte var lämpligt att vidta åtgärder för att kortsiktigt återföra löptiden i de båda skuldslagen till 2018 års riktvärden.

Utbudet av statspapper på historiskt låg nivå

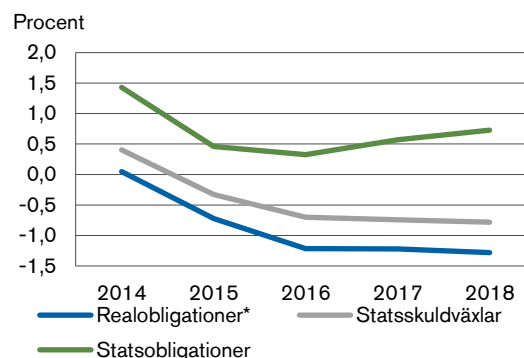
Riksgälden lånar framför allt i kronor genom att sälja olika typer av statspapper: statsskuldväxlar (med löptid upp till sex månader), statsobligationer (med löptid över ett år) och realobligationer (med löptid över ett år och koppling till inflationen i Sverige). Riksgälden lånar också på den internationella marknaden genom att ge ut obligationer i utländsk valuta. Därutöver har Riksgälden genom åren finansierat en del av statsskulden genom att sälja premieobligationer till privatkunder.

Det totala upplåningsbehovet minskade 2018 för tredje året i rad till 198 miljarder kronor, vilket var den lägsta nivån på tio år (se diagram 4). Minskningen berodde inte bara på att överskottet i statens budget var större än föregående år, utan också på att volymen av lån som förföll till betalning var ovanligt liten. Riksgälden fick därför minska upplåningen ytterligare och emissionsvolymen i statsobligationer blev den lägsta sedan 2007. Stocken av statsskuldväxlar minskade till knappt en fjärdedel av nivån ett år tidigare.

Efterfrågan på statspapper fortsatte att vara stark och samtliga auktioner var övertecknade. Den genomsnittliga ränta Riksgälden lånade till i auktionerna av statsobligationer var något högre än 2017 till följd av högre marknadsräntor, men de var fortfarande låga (se diagram 5). För statsskuldväxlar och realobligationer var räntorna i princip oförändrade.

Diagram 4. Upplåningsbehov

Nettolånebehovet är budgetsaldot med omvänt tecken. I posten övrigt ingår bland annat en justering för det faktum att nettolånebehovet redovisas på likviddag medan upplåning och statsskuld redovisas på affärsdag.

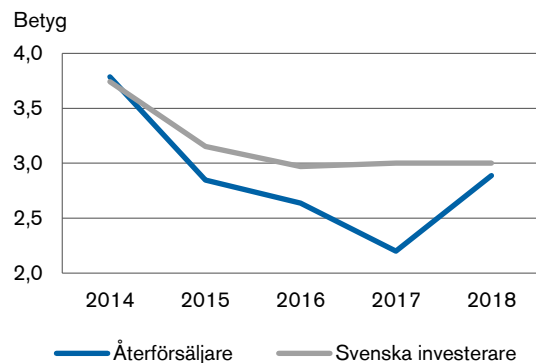
Diagram 5. Genomsnittliga räntor i Riksgäldens auktioner

*Real ränta

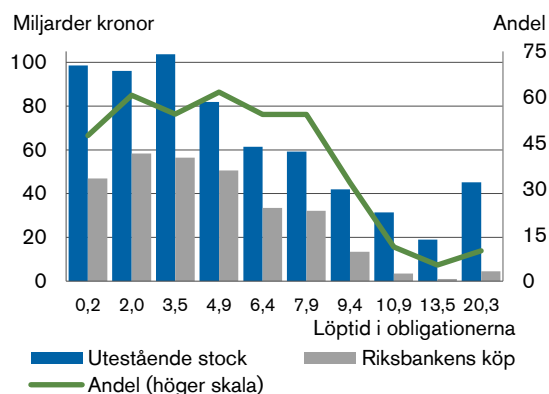
Upplåningen i statsobligationer prioriterades för långsiktig kostnadsminimering

Statsobligationer är Riksgäldens största och viktigaste upplåningskälla. En välfungerande marknad för statsobligationer är en förutsättning för att attrahera investerare som är villiga att betala ett högt pris för obligationerna (det vill säga acceptera låg ränta) och därmed erbjuda goda lånevillkor för svenska staten. Likviditeten på marknaden för statsobligationer är en fråga som varit i fokus under en längre tid. God likviditet innebär att det går att omsätta stora volymer utan att priset (räntan) påverkas nämnvärt på andrahandsmarknaden. I spåren av ökade finansmarknadsregleringar, Riksbankens omfattande obligationsköp och minskat utbud i Riksgäldens auktioner har likviditeten successivt försämrats. Omsättningen har minskat samtidigt som behovet av repor har ökat (se rutan Riksgäldens marknadsvårdande repor).

Investerare och återförsäljare vittnar om att marknaden fungerar för mindre volymer, men att det kan bli problematiskt om det uppstår någon form av störning och behov av att omsätta större volymer (se diagram 6). Riksbanken inledde sina obligationsköp 2015 i syfte att pressa ned det allmänna ränteläget och på så sätt bidra till stigande inflation. I slutet av 2018 uppgick Riksbankens innehav av statsobligationer till drygt 300 miljarder kronor, eller nära hälften av den utestående stocken (se diagram 7).

Diagram 6. Upplevd likviditet i statsobligationsmarknaden

Betyg från 1–5 i Riksgäldens årliga enkätundersökning. God likviditet innebär att det går att omsätta stora volymer utan att priset (räntan) påverkas nämnvärt på andrahandsmarknaden.

Diagram 7. Riksbankens köp av statsobligationer på olika löptider

Riksbankens innehav per den 31 december 2018.

Riksgäldens marknadsvårdande repor

Begreppet *repa* är en förkortning av engelskans repurchase agreement som innebär en överenskommelse om att sälja ett värdepapper till en motpart för att sedan köpa tillbaka samma papper ett visst antal dagar senare till ett i förväg överenskommet pris. Konstruktionen innebär att köparen lånar värdepapperet samtidigt som säljaren lånar pengar till en viss ränta.

Riksgälden erbjuder sina återförsäljare att på detta sätt låna statspapper. Erbjudandet syftar till att säkerställa att återförsäljarna kan sälja statspapper till investerare utan att riskera att det uppstår leveransproblem. Faciliteten, som kallas marknadsvårdande repor, är därför helt efterfrågestyrd och erbjuds oavsett statens lånebehov. För att utnyttja möjligheten betalar återförsäljarna en premie i förhållande till Riksbankens styrränta. Med andra ord lånar Riksgälden till en ränta som är lägre än styrräntan.

I februari sänktes auktionsvolymen i statsobligationer till den lägsta nivån på över tio år (se diagram 8). Därefter bedömde Riksgälden att det inte var möjligt att dra ned upplåningen mer utan att skada marknaden på ett sätt som riskerade att leda till högre upplåningskostnader på sikt. Dessutom skulle en ytterligare minskning få liten effekt i praktiken eftersom efterfrågan skulle öka på statsobligationer i Riksgäldens repofacilitet (se rutan Riksgäldens marknadsvårdande repor). Den långfristiga upplåningen i statsobligationer skulle därmed bara bytas mot kortfristig upplåning i reporna. Riksgälden gjorde även bedömningen att det inte var lämpligt att dra ned upplåningen ytterligare för realobligationer och statsskuldväxlar. Emissionsvolymerna i samtliga statspapper behölls därmed oförändrade resten av året.

Fortsatt större kassaöverskott än normalt

De starka statsfinanserna medförde att Riksgälden hade stora kassaöverskott att hantera inom likviditetsförvaltningen under 2018. Kassaöverskottet uppstod under 2017 då statens skatteinkomster blev större än prognosticerat, bland annat till följd av kapitalplaceringar på skattekonton, och en ökad efterfrågan på Riksgäldens marknadsvårdande repor. Överskottet placerades i penningmarknadstillgångar i väntan på att användas till att betala utgifter eller lån som förfaller. Merparten placerades i Riksbankens certifikat som inte innebär någon kreditrisk (se diagram 9).

Diagram 8. Auktionsvolym i statsobligationer

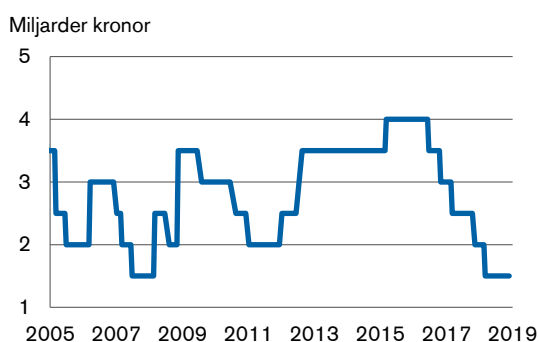
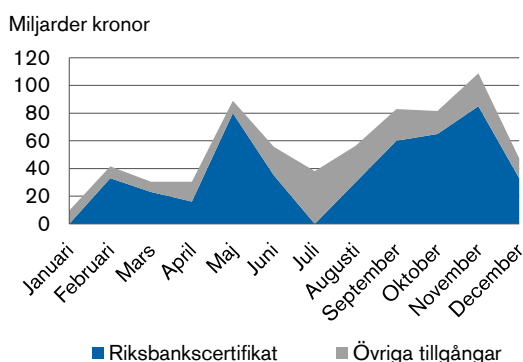

Diagram 9. Tillgångar i likviditetsförvaltningen

Inom likviditetsförvaltningen hanterar Riksgälden de dagliga under- eller överskott som statens betalningar ger upphov till. De statliga myndigheternas in- och utbetalningar matchas så långt som möjligt och nettot av dem samlas på ett konto i Riksbanken (se avsnittet Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin). De dagar då utbetalningarna är större än inbetalningarna lånar Riksgälden för att finansiera underskottet och de dagar då inbetalningarna överstiger utbetalningarna placeras överskottet.

Färre obligationer i utländsk valuta för Riksbanken då kassamedel användes

Riksgälden kunde använda en del av kassaöverskottet till att refinansiera ett lån till Riksbanken som förföll i maj. Riksgälden har sedan 2009 tagit upp valutalån för vidareutlåning till Riksbanken i syfte att förstärka valutareserven. Under 2018 förföll lån till Riksbanken för motsvarande 97 miljarder kronor och ersattes med nya. Merparten av lånen refinansierades genom att ge ut nya obligationer i utländsk valuta, men till ett lån på 2,25 miljarder dollar användes i stället kassamedel. Motsvarande belopp i kronor omvandlades till dollar med hjälp av derivatinstrument och kunde sedan lånas ut till Riksbanken.

Ingen försäljning av premieobligationer

Riksgäldens styrelse fattade i december 2016 beslut om att tillsvidare inte ge ut premieobligationer. Bakgrunden var att de premieobligationer som getts ut efter 2014 hade inneburit en merkostnad snarare än en besparing för staten. De uppfyllde därmed inte målet att kostnaden för Riksgäldens upplåning på privatmarknaden ska vara lägre än motsvarande upplåning på statspappersmarknaden.

I april 2018 gav regeringen Riksgälden i uppdrag att analysera om premieobligationsupplåningen borde avvecklas i samband med att de sista obligationerna förfaller 2021. Riksgälden redogjorde för resultatet av analysen i samband med förslaget till riktlinjer för 2019 (se rapporten Statsskuldens

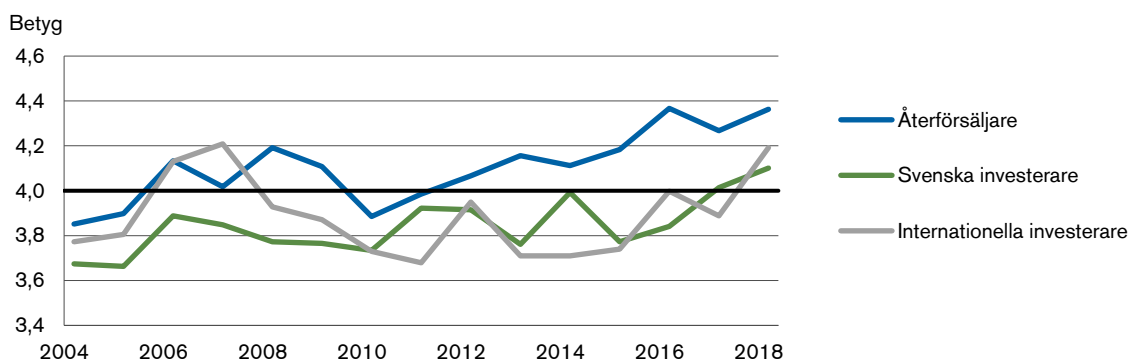
förvaltning – Förslag till riktlinjer 2019–2022). Slutsatsen var att det saknas förutsättningar för att återuppta utgivningen då premieobligationerna inte längre väntas bidra till målet att minimera kostnaderna för statsskulden.

Rekordstort förtroende för Riksgälden

Riksgäldens huvudsakliga bidrag till att minimera kostnaden och risken för statsskulden är att verka för att den svenska statspappersmarknaden är attraktiv för så många investerare som möjligt. Det kräver att marknaden är likvid och har en väl fungerande infrastruktur, men också att Riksgälden kommunicerar transparent och agerar tydligt och förutsägbart. Betydelsen och utfallet av Riksgäldens strategier och agerande utvärderas av återförsäljare och investerare i en årlig enkätundersökning.

Förtroendet för Riksgälden 2018 var totalt sett det högsta som uppmätts i enkäterna. Det sammanvägda betyget för Riksgäldens upplåningsverksamhet var högre än 4 på en femgradig skala bland såväl investerare som återförsäljare. Betyget 4 ska enligt undersökningsföretaget Kantar Sifo Prospera tolkas som utmärkt. Resultatet av enkäten presenteras mer utförligt i rapporten Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering.

Diagram 10. Marknadsaktörernas förtroende för Riksgäldens upplåningsverksamhet

Betyg från 1–5 i Riksgäldens årliga enkätundersökning.

Räntebetalningarna ökade

Räntebetalningarna ökade till 13,5 miljarder kronor 2018 jämfört med 10,5 miljarder kronor 2017 (se tabell 15 i avsnittet Kostnader och anslag). Ökningen berodde framför allt på valutakursförluster som uppstått när valutalån betalades tillbaka till en svagare kronkurs än när lånen togs upp.

Kostnaden för statsskulden kan mätas på olika sätt. De rent kassamässiga räntebetalningarna kan variera mycket mellan åren på grund av olika engångseffekter. I föregående årsredovisningar har Riksgälden använt genomsnittlig emissionsränta för att illustrera den långsiktiga kostnaden. Den genomsnittliga emissionsräntan omfattar emellertid endast räntor och fångar inte alla faktorer som påverkar kostnaden, exempelvis valutakurseffekter. I rapporten Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering 2018 ges en mer djupgående analys av den övergripande kostnaden för skulden.

Riksgälden tog position för en starkare krona

Riksgälden har möjlighet att ta positioner för att på så sätt sänka den förväntade kostnaden för skulden eller för att minska finansiella risker. Positionerna innebär att Riksgälden justerar löptiden i valutaskulden eller ändrar fördelningen mellan olika valutor baserat på bedömningar om framtida ränte- och växelkursrörelser. Beslut om större positioner fattas av Riksgäldens styrelse, men Riksgälden har också mandat att ta mindre positioner i den löpande verksamheten.

I maj 2018 beslutade Riksgäldens styrelse att ta en position för en starkare krona i syfte att sänka kostnaden för statsskulden. Enligt beslutet skulle positionen tas stegvis vid olika nivåer på kronkursen mot euron och som mest uppgå till 7 miljarder kronor. Vid utgången av året omfattade positionen 3,9 miljarder kronor och det orealiserade resultatet uppgick till 73 miljoner kronor (se tabell 6). Det slutliga, realiserade resultatet kan beräknas först när positionen är avslutad.

I enlighet med regeringens riktlinjer har statsskuldens valutaexponering minskats i jämn takt de senaste åren genom att Riksgälden löpande växlat till sig utländsk valuta mot kronor för motsvarande omkring 20 miljarder kronor per år. Dessa växlingar är ofördelaktiga när kronan är svag. Positionen för en starkare krona innebär att valutaexponeringen minskar i långsammare takt under en period. När positionen så småningom avvecklas kommer takten i stället att öka i motsvarande grad.

Den löpande positionstagningen hos Riksgälden

Den löpande positionstagningen har tidigare bedrivits både internt på Riksgälden och med hjälp av externa förvaltare. Under 2018 beslutade Riksgälden att avsluta samarbetet med de externa förvaltarna.

Den löpande positionstagningen inklusive förvaltningsavgifter visade ett negativt resultat på 16 miljoner kronor 2018, jämfört med en förlust på 102 miljoner kronor för 2017 (se tabell 6). Liksom under 2017 kom det negativa resultatet från den externa förvaltningen, medan den egna löpande positionstagningen gav en vinst.

Resultatet för Riksgäldens positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. Under åren 2014–2018 var det genomsnittliga resultatet för den samlade löpande positionstagningen -58 miljoner kronor per år, inklusive förvaltningskostnader (se tabell 6).

Tabell 6. Resultat för positionstagningen, miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt	Genomsnitt
Egen löpande positionstagning	-216	-47	-1	13	11	-240	-48
Extern löpande positionstagning exklusive förvaltningsavgifter	90	44	44	-104	-20	54	11
Extern löpande positionstagning inklusive förvaltningsavgifter	46	19	28	-115	-26	-48	-10
Totalt exklusive förvaltningsavgifter	-126	-2	43	-91	-9	-186	-37
Totalt inklusive förvaltningsavgifter	-170	-27	27	-102	-16	-288	-58
Särskild kronposition 2018					73	73	

Merkostnaden för upplåning på privatmarknaden

Under 2018 innebar upplåningen på privatmarknaden en merkostnad för statsskulden på 6 miljoner kronor (se tabell 7). Det innebär en förbättring jämfört med 2017 då resultatet tyngdes av premieobligationer som getts ut till högre ränta än statsobligationsräntor på motsvarande löptider. För femårsperioden 2014–2018 bidrog verksamheten däremot marginellt till att sänka kostnaden för statsskulden.

Tabell 7. Besparing genom privatmarknadsupplåning, miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt
Premieobligationer	71	33	-23	-21	-3	57
Riksgäldsspar	0	-40	-10	-4	-3	-56
Summa besparing	71	-7	-33	-24	-6	1

Medarbetare på Riksgälden.

Garantier och utlåning

Vid slutet av 2018 hade Riksgälden utestående garantier på totalt 30,1 miljarder kronor, jämfört med 29,7 miljarder kronor ett år tidigare. Riksgäldens utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) minskade något till 6,1 miljarder kronor. Garantitagarna och låntagarna är dock desamma som under föregående år. De olika utfallen berodde på beloppsförändringar i de befintliga garantierna och lånen. De ekonomiska risker som garantierna medför för staten ökade men de ligger alltjämt på en låg nivå.

Uppgift och mål

Riksgälden ställer ut och förvaltar statliga garantier och lån med kreditrisk på uppdrag av regeringen och efter beslut av riksdagen. Uppdraget omfattar att värdera de ekonomiska riskerna, sätta avgifter och bestämma villkor. I uppdraget ingår också att hantera de reservtillgångar som är kopplade till garanti- och utlåningsverksamheten (se rutan Reservtillgångar ska täcka förväntade förluster). Riksgälden ska bidra till att statens risk begränsas och att statens rätt tryggas. Riksgälden ska också arbeta aktivt för att andra myndigheters garanti- och utlåningsverksamhet bedrivs på ett effektivt sätt och för att utveckla hanteringen i samverkan med de andra myndigheterna.

Ökade garantiåtaganden vid finansiering av infrastrukturprojekt

Vid slutet av 2018 hade Riksgälden utestående garantier på totalt 30,1 miljarder kronor, jämfört med 29,7 miljarder kronor ett år tidigare. I diagram 11 redovisas garantiåtagandena fördelade områdesvis. Ökningen beror främst på att garantiåtagandet ökade mot det dansk-svenska, statligt ägda konsortium som finansierade Öresundsbron (Öresundsbro Konsortiet, ÖSK). Dessutom utnyttjade European Spallation Source ERIC (ESS) – konsortiet som bygger forskningsanläggningen Europeiska Spallationskällan – den garantiram som Riksgälden ställde ut 2016.

Garantiåtagandena minskade för Nordiska investeringsbankens enskilda kreditgarantier avseende projektinvesteringsslån och miljöinvesteringsslån samt pensionsgarantier för vissa tidigare statliga verk som bolagiserats. Inga nya garantier tillkom under 2018.

Större åtagande för ÖSK

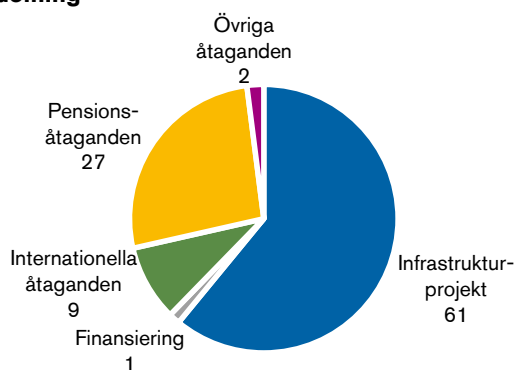
Garantiåtagandet för ÖSK, som är Riksgäldens största enskilda åtagande, ökade med cirka 1 miljard kronor till 18,3 miljarder kronor. Det beror till största del på att ÖSK under året beslutade om en ny utdelningspolicy med utdelning till ägarna.

I granskningen av om garantiåtagandena för ÖSK är förenliga med EU:s statsstödsregler eller inte beslutade EU-kommissionen i oktober 2014 att garantierna utgjorde ett godtagbart statligt stöd. Tribunalen, som är en fristående förstainstans till EU-domstolen, upphävde dock beslutet i en dom i september 2018. Ärendet återförvisades till EU-kommissionen för kompletteringar. Riksgälden bistod regeringen och EU-kommissionen med information och handlingar i ärendet. Tribunalens besked påverkade inte Riksgäldens hantering av garantiåtagandet.

ESS utnyttjade hela sin garantiram

Riksgälden ställde 2016 en garanti om 600 miljoner kronor till ESS för tre lånefaciliteter avseende forskningsanläggningens byggnadsfas. Under 2018 nyttjade ESS större delen av de tre lånefaciliteterna på vardera 100 miljoner euro (eller motsvarande belopp i svenska kronor). Detta innebär att Riksgäldens garantiram nu är fullt utnyttjad.

Diagram 11. Garantiåtaganden för 30,1 miljarder kronor per den 31 december 2018, procentuell fördelning

ÖSK ingår i kategorin Infrastrukturprojekt, ESS ingår i kategorin Övriga åtaganden, Eurofima ingår i kategorin Internationella åtaganden och PostNord ingår i kategorin Pensionsåtaganden.

Reservtillgångar ska täcka förväntade förluster

I resultatredovisningen jämförs reservtillgångar med förväntade förluster för att visa om det finns ett över- eller underskott i verksamheten.

Reservtillgångarna består av (se tabell 8 och 9):

- räntebärande konton i Riksgälden dit avgifter motsvarande framtida förväntade kreditförluster förs (reservkonton)
- värdet på de tillgångar, i form av pantar eller liknande, som Riksgälden tagit över till följd av att en låntagare eller garantigäldenär inte kunnat fullgöra sina åtaganden (värdering fodringar)
- det beräknade nuvärdet av avtalade avgifter som ska betalas till respektive reservkonto i framtiden (förväntade framtida avgifter för förväntad förlust).

Förväntad förlust är ett kostnadsmått och motsvarar ett statistiskt väntevärde. Den förväntade förlusten uppstår på grund av att en garantigäldenär eller låntagare med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande, vilket vanligtvis medför en kreditförlust för staten. Skattningen av den förväntade förlusten uppdateras löpande under garantins eller lånets löptid. För mer information om förväntad förlust, se rutan Den statliga garanti- och utlåningsmodellen.

Reservtillgångar och förväntade förluster för garantier och lån redovisas var för sig. Riksgälden hanterar också ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa omfattas inte av samma regelverk som den övriga utlåningen och redovisas därför separat. Eventuella förluster för dessa lån finansieras inte av reservtillgångarna.

Minskat överskott i garantiverksamheten

Under 2018 uppvisade Riksgäldens garantiverksamhet ett mindre överskott jämfört med föregående år (se tabell 8). Det beror på att den förväntade förlusten ökade i verksamheten, framför allt till följd av att den förväntade förlusten ökade i Riksgälden största garantiåtagande till ÖSK. Detta, i kombination med att värderingen av vissa av fordringstillgångarna minskade, gjorde att överskottet i garantiverksamheten minskade under året. Tabell 8 sammanställer tillgångarna och förväntade förluster i Riksgäldens garantiverksamhet.

Överlag stabil risknivå i garantiverksamheten

Nuvärdet av de framtida förväntade förlusterna i garantiverksamheten ökade under 2018 (se tabell 8). Ökningen förklaras framför allt av att den förväntade förlusten ökade för garantiåtagandet för ÖSK. Detta beror på att ÖSK:s beslut om ny utdelningspolicy förlänger den prognosticerade återbetalningstiden för konsortiets skuld, och därmed även garantiåtagandet, till 2050.

Riksgälden garanterar utlåning tillsammans med ett antal andra europeiska länder som liksom Sverige äger andelar i järnvägsbolaget Eurofima. Syftet med utlåningen är att underlätta medlemsländernas finansiering av järnvägsfordon. I oktober 2018 trädde en regelförändring i kraft i Eurofimas stadgar. I och med det har Riksgäldens garanti begränsats till att endast omfatta lån som Eurofima utfärdat innan 2018. Tidigare avsåg Riksgäldens garanti tillsammans med garantierna från Eurofimas övriga ägare all utlåning från bolaget fram till 2056. Större delen av de lån som nu garanteras löper ut den 31 december 2022 och det allra sista lånet löper ut 2036. Garantins omfattning minskar

genom regelförändringen varvid den förväntade förlusten minskade till 160 000 kronor vid slutet av 2018 jämfört med 5 miljoner kronor vid slutet av 2017. En del av avgiften för garantin kommer att återbetalas från reservkontot till följd av regeländringen. Garantin till Eurofima ingår i kategorin Internationella åtaganden i diagram 11.

Riksgälden garanterar vissa framtida pensioner för ett antal statliga bolag, vilka bolagiserades på 1990-talet. Garantierna uppgår till betydande belopp (se Pensionsåtaganden i diagram 11), där PostNord står för den största delen. Den negativa utvecklingen i PostNord till följd av fallande brevvolymerna påverkade under året risken i garantin negativt. Dock mildrades effekten på den förväntade förlusten för garantin av att cirka 80 procent av pensionsåtagandena i PostNord antingen har säkerhet i en pensionsstiftelse eller är återförsäkrade hos PRI Pensionsgaranti (PRI). Riksgälden tar dock ut årliga avgifter för garantierna, vilket kompenserar för riskförändringar.

Tabell 8. Utestående garantier, reservtillgångar och förväntade förluster per 31 december 2018, miljoner kronor

	2016	2017	2018
Utestående garantier	33 316	29 655	30 050
Reservtillgångar	1 320	1 395	1 165
Reservkonto	313	443	532
Värdering fordringar	975	914	597
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	32	38	69
Justering, kreditreserv	0	0	-33
Förväntade förluster	645	867	1 096
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	675	528	70

Reservtillgångarna minskade under året

Reservtillgångarna i garantiverksamheten minskade med 230 miljoner kronor och uppgick till cirka 1,17 miljarder kronor vid årets slut (se tabell 8). Det beror på att värderingen av de tillgångar som uppkom i samband med infriandet av den statliga garantin för Saab Automobile AB:s (Saab) lån i Europeiska investeringsbanken minskade. Tillgångarna kopplade till Saab värderades till totalt 584 miljoner kronor per den 31 december 2018, en minskning med 315 miljoner kronor jämfört med året före. Riksgälden betalade ut 2,1 miljarder kronor när garantin infriades 2011.

Tillgångarna kopplade till Saab består av dels en fordran på Saab i konkurs, dels en inomstatlig fordran avseende aktierna i Orio AB (tidigare Saab Automobile Parts AB). Fordran avseende Saab i konkurs har värderats till 131 miljoner kronor, jämfört med 296 miljoner kronor året innan.

Förändringen beror bland annat på att det föreligger oklarheter kring värdet på säkerheterna i Saab Automobile Tools AB. Av försiktighets skull har därför det redovisade värdet på Riksgäldens fordran på Saab i konkurs skrivits ned. Den externa värderingen av den inomstatliga fordran avseende aktierna i Orio AB uppgår till 453 miljoner kronor under 2018, jämfört med 603 miljoner kronor året innan.

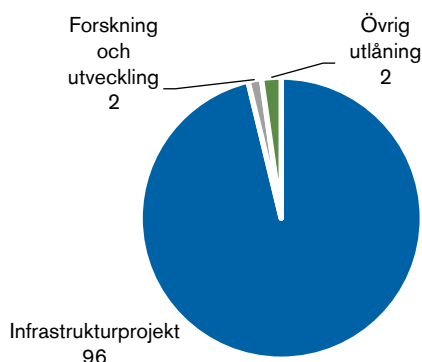
Den inomstatliga fordran avseende aktierna i Orio AB uppkom i samband med att Riksgälden pantrealiserade aktierna i Orio AB. Ägandet av aktierna överfördes till Kammarkollegiet, medan enheten för statlig bolagsförvaltning inom Näringsdepartementet sköter förvaltningen av bolaget. Riksgäldens roll är sedan 2013 att redovisa värdet på den inomstatliga fordran som baseras på beräkningar av en extern, oberoende part.

All utdelning från Orio AB, liksom köpeskillingen från en eventuell försäljning av bolaget, ska tillfalla Riksgäldens reservkonto för garantiverksamheten. Under 2018 var utdelningen från Orio AB till reservkontot 50 miljoner kronor, jämfört med 125 miljoner kronor föregående år. Riksgälden har fått utdelningar om totalt 330 miljoner kronor från Orio AB.

Utlåning till låntagare utanför staten

Riksgäldens utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) uppgick till 6,1 miljarder kronor i slutet av 2018, jämfört med 6,7 miljarder kronor ett år tidigare. Förändringen beror främst på att utlåningen till det svensk-danska företaget för Öresundsbroförbindelsen Svedab minskade med drygt 0,6 miljarder kronor. Fördelningen av utlåningen framgår av diagram 12.

Diagram 12. Utlåning till låntagare utanför staten inklusive lån med villkorad återbetalning om 6,1 miljarder kronor per den 31 december 2018, procentuell fördelning

Kungliga Dramatiska Teatern och Kungliga Operan ingår i kategorin Övrig utlåning, Svedab och A-Train AB ingår i kategorin Infrastrukturprojekt och lån till flygindustrin ingår i kategorin Forskning och utveckling.

Nya lån till Kungliga Dramatiska Teatern och Kungliga Operan

Riksgälden fick i regleringsbrevet för budgetåret 2018 i uppdrag att ställa ut en låneram om 70 miljoner kronor till Kungliga Dramatiska Teatern. Låneramen skulle finansiera renoveringen och ombyggnationen av vissa byggnadsanknutna inventarier. Av denna låneram utnyttjades 25 miljoner kronor under 2018.

Den låneram för Kungliga Operan om 126 miljoner kronor, som under 2017 ställdes ut för att finansiera renoveringen och ombyggnationen av vissa byggnadsanknutna inventarier, nyttjades under 2018 till drygt 96 miljoner kronor. Båda dessa lån ingår i kategorin Övrig utlåning i diagram 12.

Fortsatt överskott i utlåningsverksamheten

Riksgäldens överskott i utlåningsverksamheten utgörs av skillnaden mellan reservtillgångar och förväntade förluster. Under 2018 visade verksamheten fortsatt överskott med en liten nedgång jämfört med året före (se tabell 9). Utlåningsverksamhetens reservtillgångar var i stort sett oförändrade under året, men minskade något på grund av räntekostnader som följer av Riksbankens negativa styrränta.

Tabell 9. Utestående lån till låntagare utanför staten, reservtillgångar och förväntade förluster, miljoner kronor per 31 december (exklusive lån med villkorad återbetalning)

	2016	2017	2018
Utestående lån	11 279	5 643	5 118
Reservtillgångar	779	606	604
Reservkonto	561	606	570
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	218	0	0
Justering, garantireserv	0	0	33
Förväntade förluster	246	0	0
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	532	606	604

Lån med villkorad återbetalning

Riksgälden hanterar ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa så kallade royaltylån har inte någon amorteringsplan utan återbetalningen av lånen bestäms av hur verksamheten som lånen finansierar utvecklas. Återbetalningen till staten kan alltså bli antingen större eller mindre än det ursprungliga lånet.

Utlåningen med villkorad återbetalning inkluderar i kategorin Infrastrukturprojekt (se diagram 12) ett lån på ursprungligen 1 miljard kronor till A-Train AB, som byggt och driver trafiken på Arlandabanan. A-Train AB betalar sedan 2017 årliga royaltybetalningar för lånet. Betalningen under 2018 var på drygt 45 miljoner kronor och totalt sett har bolaget betalat nästan 89 miljoner kronor i royalty. Storleken på de årliga betalningarna bestäms utifrån vissa finansiella villkor i låneavtalet.

Riksgäldens royaltylån till flygindustrin (se kategorin Forskning och utveckling i diagram 12) uppgick i slutet av 2018 till 95 miljoner kronor, jämfört med 116 miljoner kronor ett år tidigare. Minskningen beror på inbetald royalty och subventioner från anslag.

Eftersom royaltylånen inte omfattas av förordningen (2011:211) om utlåning och garantier redovisar Riksgälden inte någon förväntad förlust för dem. Däremot redovisas eventuella nedskrivningsbehov. Vid slutet av 2018 fanns, liksom tidigare år, inget sådant behov.

Outnyttjad låneutfästelse till AB Svensk Exportkredit

AB Svensk Exportkredit (SEK) utnyttjade inte sin låneram om 125 miljarder kronor i Riksgälden under året. Efter beslut i riksdagen fick Riksgälden i uppdrag av regeringen att tillhandahålla en låneram med oförändrat belopp till SEK även under 2019.

Samverkan med Sida kring garantier

Inom ramen för Riksgäldens uppdrag att utveckla och samordna hanteringen av statens garantier och lån fortsatte arbetet med att stödja Sida i garantifrågor under 2018. Riksgälden bistod bland annat med rådgivning, prissättning och värdering av garantier som används i det svenska utvecklingssamarbetet. Omfattningen på Riksgäldens samverkan med Sida växte under 2018, då bland annat nio nya garantier tillkom.

Under året genomfördes en samlad översyn av Sidas och Riksgäldens gemensamma arbetsprocesser, med syfte att öka effektiviteten och tydliggöra rollerna. Detta mynnade ut i en revidering av den befintliga överenskommelsen för samverkan myndigheterna emellan. Riksgälden har också, i samband med internationella besök hos Sida, bistått med föredragningar om den svenska garanti-modellen.

Utvärdering av risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj

Riksgälden ansvarar för att analysera risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj, av vilken myndighetens garantier och utlåning med kreditrisk endast utgör en delmängd. Analysen omfattar bland annat insättningsgarantin, studielån, bostadskrediter och exportkrediter. Den årliga rapporten Statens garantier och utlåning – en riskanalys, som tas fram i samverkan med övriga garanti- och utlåningsmyndigheter, lämnades till regeringen i mars 2018. Rapporten följdes upp med ett seminarium i maj om hur kreditrisker analyseras och värderas i staten. Syftet var att utbyta erfarenheter och stärka samarbetet med de andra myndigheterna samt bidra till ökad kunskap hos ansvariga departement.

Den statliga garanti- och utlåningsmodellen

Det övergripande ramverket för statliga garantier och lån med kreditrisk framgår av budgetlagen (2011:203). Det är riksdagen som beslutar om ändamål och belopp för lån eller garantier.

En central princip för staten är att en ränta eller avgift ska tas ut motsvarande statens förväntade kostnad för garantin eller lånet. Det förutsätter att kreditrisken kan identifieras, hanteras och mätas. Den förväntade kostnaden omfattar dels denna förväntade kreditförlust (vanligtvis förkortad förväntad förlust), dels de administrationskostnader som är förknippade med engagemang.

Förväntad förlust – ett kostnadsmått

Den förväntade förlusten uppstår på grund av att en garantigäldenär eller låntagare med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande, vilket vanligtvis medför en kreditförlust för staten. En sådan situation kallas för fallissemang.

Förväntad förlust är ett kostnadsmått som uttrycker ett statistiskt väntevärde. Att det beräknas en förväntad förlust för varje garanti- och låneengagemang ska dock inte tolkas som att det i de enskilda fallen förväntas uppstå en förlust. Det troligaste utfallet för merparten av alla engagemang är att det inte uppstår någon kreditförlust. Detta förklaras av att sannolikheten för fallissemang för de flesta engagemang är låg.

Beräkningen av den framtida (nominella) förväntade förlusten består av dessa delar:

Förväntad förlust = sannolikheten för fallissemang i procent × förväntad förlust givet ett fallissemang i procent × utestående garanti- eller lånebelopp vid tidpunkten för fallissemang

En bestämd diskonteringsränta används för att ta fram nuvärdet av de förväntade förlusterna. Det är detta värde som används i årsredovisningen.

Avgifter ger förutbestämd inkomst

För att täcka den förväntade kostnaden tar staten ut en avgift. Den på förhand förväntade utgiften för staten motsvaras därmed av en på förhand fastställd inkomst. Statens finansiella ställning är på så vis i teorin opåverkad vid tidpunkten för beslutet om en garanti eller ett lån. Den statliga garanti- och utlåningsmodellen liknar därmed en konventionell försäkringsverksamhet, där avgifter från ett större antal skadefria engagemang förväntas täcka de kostnader som ett mindre antal skadefall (kreditförluster) ger upphov till.

Finansiering av kärntekniska restprodukter

Riksgälden övertog den 1 september 2018 ansvaret för de uppgifter som Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) tidigare hade enligt finansieringslagen och finansieringsförordningen. Riksgälden påbörjade under året utvecklingen av en modell för en samlad riskanalys för finansieringen av kärntekniska restprodukter. Myndigheten lämnade två yttranden till regeringen: ett över reaktorinnehavarnas förslag på säkerheter och ett över säkerheternas godtagbarhet för de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare.

Uppgift och mål

Den 1 september 2018 övertog Riksgälden ansvaret för de uppgifter som Strålsäkerhetsmyndigheten tidigare hade enligt finansieringslagen och finansieringsförordningen. Finansieringen följer principen att det är den som förorenar som ska betala och inte framtida skattebetalare. Den med skyldighet att hantera och slutförvara restprodukter, avveckla och riva kärntekniska anläggningar samt vidta den forsknings- och utvecklingsverksamhet som behövs, ska avsätta tillräckligt med ekonomiska resurser för att kunna fullgöra sina skyldigheter. Riksgäldens roll som tillsynsmyndighet är att med hög sannolikhet säkerställa att detta sker. Riksgälden beslutar även om utbetalningar från Kärnavfallsfonden till olika mottagare och reviderar användningen av fondmedel. Myndigheten lämnar liksom tidigare yttranden till regeringen kring de säkerheter som industrin ska ställa för de beslutade finansierings- och kompletteringsbeloppen.

Reaktorinnehavares finansiering av kärntekniska restprodukter

En reaktorinnehavare har tillstånd att inneha eller driva en eller flera kärnkraftsreaktorer. Tillståndet innebär även en skyldighet att betala kärnavfallsavgift samt ställa säkerhet för finansierings- och kompletteringsbeloppet.

Regeringens beslut om kärnavfallsavgifter och säkerhetsnivåer

Regeringen beslutade i december 2017 om kärnavfallsavgifter för perioden 2018–2020 och säkerheter avseende finansierings- och kompletteringsbelopp för reaktorinnehavarna (se tabell 10). Finansieringsbeloppet täcker kreditrisken i beslutade men ännu inte inbetalade kärnavfallsavgifter. Kompletteringsbeloppet är en riskmarginal som kompletterar finansieringsbeloppet med hänsyn till att det kan visa sig otillräckligt. Hur kärnavfallsavgifter och säkerheter beräknas och beslutas står beskrivet i rutan Rollfördelningen vid finansieringen av kärntekniska restprodukter.

Tabell 10. Kärnavfallsavgifter för 2018–2020, finansierings- och kompletteringsbelopp samt ställda säkerheter

Reaktorinnehavare	Kärnavfallsavgift	Finansieringsbelopp (miljoner kronor)	Kompletteringsbelopp (miljoner kronor)	Ställda säkerheter (miljoner kronor) ¹
Forsmarks Kraftgrupp AB	3,3 öre/kWh	8 528	4 729	8 661
OKG AB (Oskarshamn)	6,4 öre/kWh	8 771	3 448	8 009
Ringhals AB	5,2 öre/kWh	10 264	4 922	9 732
Barsebäck Kraft AB (BKAB) ²	543 miljoner kronor per år	1 591	2 019	3 049

¹ Befintliga ställda säkerheter avser både finansierings- och kompletteringsbelopp

² Ställd säkerhet för BKAB avser endast finansieringsbelopp eftersom det tidigare inte beslutats om något kompletteringsbelopp avseende företaget.

Riksgälden yttrade sig om godtagbara säkerheter för reaktorinnehavare

Riksgälden lämnade i april 2018 in sitt yttrande över reaktorinnehavarnas förslag på säkerheter till regeringen. Myndighetens förslag var att säkerheterna skulle förenas med vissa riskbegränsande villkor för att kunna anses vara godtagbara. I oktober lämnade reaktorbolagen förslag på nya säkerheter förenade med riskbegränsande villkor. Riksgälden yttrade sig över dessa säkerheter till regeringen i november. Regeringen beslutade inte om de föreslagna säkerheterna var godtagbara under 2018 varför de ställda säkerheterna är beloppsmässigt lägre än de beslutade finansierings- och kompletteringsbeloppen, då de baseras på det regeringsbeslut som togs i december 2014 (se tabell 10).

Utveckling av modell för beräkning av kompletteringsbelopp

Riksgälden påbörjade under året utvecklingen av en modell för en samlad riskanalys för hur finansieringen av kärntekniska restprodukter ska se ut. Modellen ska kunna beräkna ett kompletteringsbelopp som, tillsammans med finansieringsbeloppet och reaktorinnehavarens andel i kärnavfallsfonden, gör att reaktorinnehavare med hög sannolikhet kan fullgöra sina skyldigheter även om inga ytterligare kärnavfallsavgifter betalas och inga ytterligare säkerheter ställs. En viktig förändring i den nya finansieringslagstiftningen är att Riksgäldens förslag om kompletteringsbelopp, som lämnas till Regeringen i september 2020, även ska beakta osäkerheter på tillgångssidan i reaktorinnehavarnas balansräkningar.

Finansiering från tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare

Riksgälden utvärderade under hösten 2018 de säkerheter som de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare föreslagit med anledning av de beslut om nivåer på kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp som SSM fattade beslut om tidigare under året.

Betalningsskyldighet för tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare

I augusti 2018 fastställde SSM kärnavfallsavgifternas nivåer för 2018 och 2019 och finansieringsbeloppen för de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare (se tabell 11).

Tabell 11. Kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp samt ställda säkerheter

Tillståndshavare	Kärnavfallsavgift 2018 och 2019 per år (miljoner kronor)	Finansieringsbelopp (miljoner kronor) ¹	Ställda säkerheter (miljoner kronor)
AB Svafo ²	0	0	0
Vattenfall AB (avseende Ågesta)	37,9	112,0	144,3
Ranstad Industricentrum AB	0	0	0
Ranstad Mineral AB (beslut av SSM under 2017 för perioden 2017-2019)	0	0	0
Studsvik Nuclear AB	6,9	140,9	27,6
Westinghouse Electric Sweden AB	3,3	79,5	70,2
Cyclife Sweden AB	2,8	59,6	20,0
Chalmers tekniska högskola AB	0,1	2,6	1,6
Summa	51	394,6	263,7

¹ Beslut om finansieringsbeloppen fattas i normalfallet vart tredje år.

² Under hösten 2018 överklagades beslut om kärnavfallsavgift 2018 och 2019 för AB Svafo. Enligt regeringsbeslut M2019/00143/Ke är SSM:s beslut om kärnavfallsavgift 2018 och 2019 samt finansieringsbelopp för AB Svafo inhiberat.

Riksgälden yttrade sig om godtagbara säkerheter för de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare

Tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare ska ställa säkerheter för finansieringsbeloppet. Under hösten 2018 utvärderade Riksgälden de säkerheter som tillståndshavarna föreslog. I december lämnade Riksgälden sitt yttrande till regeringen över säkerheternas godtagbarhet. Regeringen fattade inget beslut om de föreslagna säkerheterna var godtagbara under 2018, varför de ställda säkerheterna beloppsmässigt skiljer sig från de beslutade finansieringsbeloppen.

Beslut om utbetalningar från kärnavfallsfonden

Under september 2018 betalade Riksgälden ut de sista ansökta medlen ur Kärnavfallsfonden för 2018 till de tillståndshavare och andra aktörer som hade rätt till ersättning (se tabell 12). Under hösten 2018 tog Riksgälden också emot nya ansökningar om medel ur fonden för 2019 (se tabell 12). Dessa utgör underlag till de utbetalningar som sker under 2019.

Tabell 12. Utbetalt 2018 och ansökt belopp om utbetalningar från kärnavfallsfonden till tillståndshavare och andra aktörer 2019, miljoner kronor

Medelsmottagare	Utbetalt 2018	Ansökt 2019
Svensk Kärnbränslehantering AB (reaktorinnehavarnas samkostnader)	1 512,0	1 660,9
OKG AB	369,1	407,5
Barsebäck Kraft AB	198,1	263,4
AB Svafo	151,5	131,6
Ringhals AB	50,7	85,0
Vattenfall AB (avseende Ågesta)	42,4	98,7
Ranstad Industricentrum AB	15,9	3,2
Studsvik Nuclear AB	8,2	8,6
Westinghouse Electric Sweden AB	4,1	0,0
Uppsala universitet	0,8	0,8
Cyclife Sweden AB	0,0	2,1
Oskarshamns kommun	3,7	2,4
Östhammars kommun	7,1	7,0
Regionförbundet Kalmar län	0,8	0,5
Summa	2 364,4	2 671,7

Revision av hur utbetalade fondmedel har använts

Under hösten 2018 inledde Riksgälden en granskning av hur utbetalda fondmedel för 2017 användes. Resultatet av Riksgäldens granskning kommer att redovisas till regeringen i särskild ordning.

Rollfördelningen vid finansieringen av kärntekniska restprodukter

Riksgälden har flera olika uppgifter

Vart tredje år granskar Riksgälden de olika kostnadsberäkningar och osäkerhetsanalyser som reaktorinnehavarna lämnar. Även tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare lämnar sina kostnadsberäkningar till Riksgälden för granskning. Baserat på inkomna underlag lämnar sedan Riksgälden förslag till regeringen på hur stora kärnavfallsavgifterna till kärnavfallsfonden och säkerheterna bör vara för reaktorinnehavarna. Regeringen beslutar om dessa kärnavfallsavgifter i treårscykler. Innevarande period omfattar åren 2018–2020. För de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare är det Riksgälden som beslutar om nivåer på kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp. Riksgäldens uppgifter omfattar även att granska värdebeständigheten i ställda säkerheter, besluta om utbetalningar från fonden och revidera användningen av fondmedel.

Tillståndshavarna är betalningsskyldiga

Den som har ett kärntekniskt tillstånd är skyldig att genomföra och finansiera de åtgärder som behövs för en säker hantering och slutförvaring av verksamhetens restprodukter. Tillståndshavaren ska också genomföra och finansiera en säker avveckling och rivning av anläggningarna när verksamheten inte längre ska bedrivas. Det är respektive reaktorinnehavare och andra avgiftsskyldiga tillståndshavare som har det fulla ansvaret för alla sina kostnader. Dessa tillståndshavare ska därför betala en kärnavfallsavgift till kärnavfallsfonden.

Kärnavfallsavgiften fastställs vart tredje år för kommande treårsperiod. Avgiftsnivån beräknas individuellt för varje tillståndshavare så att de beräknade totala framtida avgifterna tillsammans med de fonderade medlen motsvarar de beräknade totala framtida kostnaderna. Avgiften tas ut med ett visst belopp per kWh levererad el från varje reaktorinnehavare. Avgiften bestäms som ett fast årligt belopp för avgiftsskyldiga som inte längre producerar el, eller en tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare.

De som är skyldiga att betala kärnavfallsavgift ska också ställa säkerheter till staten för de kostnader som avgiften ska täcka, men som inte täcks av de inbetalade och fonderade avgiftsmedlen. För reaktorinnehavarna ska dessutom ytterligare en säkerhet ställas för kostnader som kan uppstå till följd av oplanerade händelser. De inbetalda avgifterna förvaltas av Kärnavfallsfonden.

Inbetalda medel får användas för vissa ändamål

Fonderade avgiftsmedel får användas av inbetalaren för att finansiera kostnader som ingått i avgiftsberäkningen och som även regleras i lagstiftningen på området. Avgiftsmedlen får också användas för att täcka vissa kostnader för forskning och utveckling, statliga myndigheters tillsyn, prövning av frågor, medelsförvaltning, stöd till kommuner, med mera.

Finansiell stabilitet och konsumentskydd

Riksgälden fortsatte arbetet med att stärka beredskapen för att hantera finansiella kriser under 2018. Viktiga steg var att utveckla analysen i resolutionsplaneringen och öka omvärldens kunskap om Riksgäldens uppdrag inom finansiell krishantering. I samband med årets beslut om resolutionsplaner och minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) fastställdes också krav på dotterföretag till systemviktiga institut.

Uppgift och mål

Riksgälden ska tillsammans med Finansdepartementet, Finansinspektionen och Riksbanken verka för att det finansiella systemet är stabilt. Det är ett viktigt ansvar eftersom en allvarlig störning i systemet kan orsaka stora kostnader för samhällsekonomin bland annat i form av svag tillväxt och ökad arbetslöshet. Riksgäldens huvudsakliga uppdrag inom finansiell stabilitet är att ge förebyggande stöd, hantera banker i kris och ansvara för insättningsgarantin.

Riksgälden ansvarar som resolutions- och stödmyndighet för statens bankkrishantering och förebyggande stöd. Målet är att motverka risker för allvarliga störningar i det finansiella systemet och att en uppkommen kris ska hanteras på ett kostnadseffektivt sätt för samhället.

Riksgälden är också garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om investerarskydd. Målet är att bidra till ett starkt konsumentskydd för allmänhetens insättningar och finansiella instrument. Insättningsgarantin motverkar också risken för allvarliga störningar i det finansiella systemet genom att den skapar trygghet för insättarna och minskar risken för uttagsanstormningar.

Resolutionsplaneringen utvecklades inom flera områden

Noggrann planering och förberedelser är viktiga förutsättningar för en effektiv hantering av finansiella kriser (se rutan Resolutionsplanering för effektiv krishantering). Centrala delar i detta arbete är att utarbeta planer för hur instituten ska hanteras i kris och besluta om minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL). Riksgälden genomför krisplanering för alla banker och andra institut – oavsett om de är systemviktiga eller inte. Syftet med MREL är att säkerställa att skulderna i tillräcklig utsträckning är sådana som går att skriva ner och, vid behov, omvandla till kapital om ett institut hamnar i kris. På så sätt säkerställs att kostnaderna för en kris bärs av aktieägarna och vissa typer av långivare, inte av skattebetalarna. Under 2018 utvecklade Riksgälden resolutionsplaneringen inom flera områden.

Principen om efterställda skulder ska gälla för alla systemviktiga institut

I juni 2018 lämnade Riksgälden besked om att principen om efterställda skulder även ska gälla för de sex mellanstora institut (Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB, Skandiabanken, Sparbanken Skåne och AB Svensk Exportkredit) som utöver de fyra storbankerna (Handelsbanken, Nordea, SEB och Swedbank) är viktiga för att det finansiella systemet ska fungera. Principen innebär att alla skulder som instituten använder för att uppfylla minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) ska vara efterställda och därmed ska kunna skrivas ned före andra skulder och omvandlas till kapital vid en finansiell kris. I oktober 2018 flyttade Nordea Bank (Nordea) sitt huvudkontor till Finland. Det medförde att huvudansvaret för resolution flyttade till resolutionsmyndigheten inom den europeiska bankunionen (Single Resolution Board, SRB).

Årliga beslut om bankkrishantering fattade i december

I december 2018 fattade Riksgäldens resolutionsdelegation beslut om resolutionsplaner och minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL). Den gjorde bedömningen att nio av totalt 160 institut behöver hanteras genom resolution vid en allvarlig finansiell kris. Förutom de tre storbankerna Handelsbanken, SEB och Swedbank, gäller detta Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB, Skandiabanken, Sparbanken Skåne och AB Svensk Exportkredit (SEK). För övriga 151 institut var Riksgäldens bedömning att de kan försättas i konkurs eller gå i likvidation utan att det hotar den finansiella stabiliteten. För dessa institut fattade Riksgälden beslut om så kallade förenklade resolutionsplaner och ett MREL som inte överstiger de kapitalkrav som redan gäller. För merparten av dessa institut avser Riksgälden att se över planerna vartannat år, givet att institutens verksamhet inte förändras betydligt.

Vid samma tidpunkt beslutade Riksgälden även om MREL för svenska dotterföretag. Dotterföretag som ingår i koncerner ska hanteras sammanhållet i resolution och särskilda principer gäller för hur företagen ska uppfylla kravet. De skulder som används ska dels vara efterställda, dels utgivna till det institut inom koncernen som ska försättas i resolution (i regel moderföretaget). Att skulderna har sådan utformning är en förutsättning för att Riksgälden ska kunna genomföra krisåtgärder på ett effektivt sätt och utan att dotterföretagen genom resolution byter ägare. Kraven på dotterföretagen gäller från och med den 1 april 2019.

Resolutionskollegier för institut med verksamhet i flera länder

För institut som har dotterföretag i ett annat EU-land ska resolutionsmyndigheterna för moder- och dotterföretag anta resolutionsplaner och minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) genom internationella överenskommelser. För att möjliggöra detta har så kallade resolutionskollegier upprättats, där bland annat tillsynsmyndigheter från flera länder deltar liksom resolutionsmyndigheter för institut som har en betydande filial i landet.

Resolutionskollegier finns för de tre svenska storbankerna (Handelsbanken, SEB och Swedbank) och under 2018 anordnade Riksgälden tre kollegiemöten. När resolutionskollegier äger rum för de svenska storbankerna ansvarar Riksgälden för att upprätta förslag till resolutionsplaner och MREL. Förslagen antogs i december efter samråd i kollegierna.

I Riksgäldens ansvar ingår även att delta som representant i resolutionskollegier för utländska institut som har ett dotterbolag eller betydande filial i Sverige. Under 2018 deltog Riksgälden som sådan representant för Danske Bank. Kollegiet fattade beslut om koncernresolutionsplan och MREL för Danske Bank i april. Till följd av Nordeas flytt deltar Riksgälden sedan i oktober även i resolutionskollegiet för Nordea.

Arbetet inom ramen för resolutionsuppdraget utvecklades vidare

Under året fortsatte Riksgälden att utveckla sin policy och analys inom ramen för sitt resolutionsuppdrag. Det innebar dels arbete med att kartlägga och analysera övergripande frågor av principiell karaktär kopplat till resolutionsuppdraget, dels utveckling av den institutspecifika analysen i resolutionsplaneringen.

Avvecklad verksamhet hos kreditinstitut utan aktiverad insättningsgaranti

Finansinspektionen återkallade alla tillstånd för kreditinstitutet Remium Nordic AB i april 2018. Beslutet föregicks av en process där Finansinspektionen fastställt att institutet fallerade. Enligt lagen om resolution fattade därefter Riksgälden beslut om att inte försätta institutet i resolution då det inte bedömdes som systemviktigt. Det var första gången som prövning om ett institut ska försättas i resolution genomfördes. I detta ärende förde Riksgälden dialog med Finansinspektionen. Riksgälden hade beredskap för att aktivera insättningsgarantin om behov skulle uppstå. Institutet avvecklade sin verksamhet under året och återbetalade kundernas insättningar. Insättningsgarantin behövde därför aldrig aktiveras.

Anpassning av reglerna för bankkrishantering

I november 2018 antog riksdagen ett lagförslag om att införa en ny fordringsklass i den svenska förmånsrättsordningen, det vill säga den ordning i vilken fordringarna ska betalas vid en konkurs. Ändringen är en anpassning till EU:s ramverk för bankkrishantering (krishanteringsdirektivet) och den underlättar för de systemviktiga instituten att emittera efterställda skulder. Lagändringen trädde i kraft den 29 december.

I december godkände EU:s finansministrar och Europaparlamentets företrädare en överenskommelse om att uppdatera krishanteringsdirektivet. När den nya lagstiftningen antagits formellt på EU-nivå kommer den att bli föremål för genomförande i svensk rätt.

Arbete för att öka kännedomen om finansiell krishantering

Under 2018 genomförde Riksgälden ett strategiskt kommunikationsarbete i syfte att öka kännedomen hos prioriterade målgrupper om det ansvar som Riksgälden har för resolution, statligt förebyggande stöd och insättningsgarantin. Prioriterade målgrupper var framför allt branschorganisationer, institut, andra myndigheter och media. Rapporten Finansiell krishantering – Riksgäldens arbete för den finansiella stabiliteten publicerades i juni. Den beskriver myndighetens uppdrag inom finansiell stabilitet och hur det praktiska förfarandet går till om ett institut hamnar i kris.

En central målgrupp för Riksgälden är de systemviktiga instituten och finansmarknaden. Under året informerades därför Riksgälden löpande förtydliganden kring regler och ställningstaganden som rör minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) och resolutionsplanering.

Resolutionsplanering för effektiv krishantering

En viktig del i den finansiella krishanteringens är noggrann planering och förberedelser. För Riksgäldens del omfattar detta arbete bland annat att ta fram resolutionsplaner för 160 institut och besluta hur mycket nedskrivningsbara skulder de ska ha. Syftet är att kunna hantera kriser på ett effektivt sätt om de inträffar. Hur ett krisdrabbat institut ska hanteras styrs av dess betydelse för det finansiella systemet. Resolution ska som huvudregel tillämpas för institut vars verksamhet bedöms vara kritisk för det finansiella systemets funktionssätt. Övriga institut ska som huvudregel hanteras via konkurs eller likvidation.

Som en del i planeringsarbetet ska Riksgälden också genomföra en prövning om resolution går att genomföra utan att det leder till en allvarig störning i det finansiella systemet. Om prövningen visar att det finns väsentliga hinder ska dessa åtgärdas. Riksgälden ska då förelägga institutet att ange vilka åtgärder som det anser kan undanröja eller begränsa dessa väsentliga hinder. Om Riksgälden bedömer att de åtgärder som institutet föreslår inte effektivt undanröjer eller minskar hindren får Riksgälden besluta vilka åtgärder institutet ska vidta.

Skuldnedskrivning ett viktigt verktyg i resolutionsplaneringen

För att resolution ska kunna genomföras måste instituten ha en viss mängd eget kapital och skulder som kan användas för att täcka förluster och återställa kapitalet. Därför beslutar Riksgälden om ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) för varje institut. Institutet skulle uppfylla kravet från och med den 1 januari 2018. Detta innebär att skulder i ett institut ska kunna skrivas ned för att täcka förluster eller omvandlas till aktier för att återställa kapitalet i en kris. Utöver beslutet om kravets storlek utvärderar myndigheten också hur det uppfylls. MREL är därmed ett viktigt verktyg i resolutionsplaneringen som gör att staten kan driva vidare institutets samhällsviktiga verksamhet utan att staten behöver tillskjuta medel.

Arbete till följd av Nordeas flytt till Finland

I oktober 2018 flyttade Nordea sitt huvudkontor till Finland. Huvudansvaret för resolution flyttade därmed över till resolutionsmyndigheten inom den europeiska bankunionen (Single Resolution Board, SRB). Riksgälden fortsatte dock att vara resolutionsmyndighet för Nordeas tre svenska dotterföretag: Nordea Hypotek AB, Nordea Finans Sverige AB och Nordea Investment Management AB. Under året arbetade Riksgälden med att lämna över ansvaret för resolution av koncernen till SRB, bland annat genomförde de båda myndigheterna tre workshops tillsammans med bankens företrädare. Överlämnandet kunde på så vis ske under ordnade och väl förberedda former.

Nordeas insättare i Sverige skyddas efter flytten av Finlands insättningsgaranti, som styrs av samma EU-direktiv som den svenska och motsvarar 100 000 euro per person och institut. Nordeas moderbolag i Finland, Nordea Bank Apb, ansökte om och beviljades i samband med flytten en kompletterande anslutning för filialen i Sverige till den svenska insättningsgarantin. Kompletteringen innebär

att insättare i Nordeas filial i Sverige också är skyddade av den svenska insättningsgarantin i de fall som skydden skulle skilja sig åt.

Riksgälden kommunicerade under året sin bedömning av hur flytten påverkar den finansiella stabiliteten i Sverige. Det gjordes bland annat i presentationer, tal och i media. Riksgäldens bedömning var att de risker som Nordeas verksamhet i Sverige medför för svensk finansiell stabilitet och samhällsekonomi består, oavsett var banken har sitt huvudkontor. Däremot minskade Sveriges möjligheter att förebygga och hantera dessa risker som en konsekvens av flytten. Reglerna för resolution utgår både i Sverige och i Bankunionen från ett EU-direktiv, det så kallade krishanteringsdirektivet.

Löpande arbete med insättningsgarantin och investerarskyddet

Insättningsgarantin träder in när ett institut går i konkurs eller efter ett beslut av Finansinspektionen. Insättningsgarantin gäller också om staten hanterar ett institut genom så kallad resolution. Investerarskyddet träder in när ett institut går i konkurs och det visar sig att kunderna inte längre har tillgång till sina värdepapper eller pengar. Riksgälden arbetar löpande med att säkerställa att ersättningsfall inom insättningsgarantin kan hanteras så effektivt som möjligt om det skulle bli aktuellt.

Allmänhetens kännedom om insättningsgarantin

En förutsättning för att insättningsgarantin ska bidra till finansiell stabilitet är att allmänheten vet att skyddet finns och har förtroende för den. Riksgälden låter därför göra en årlig undersökning av kännedomen, kunskapen och förtroendet kring garantin.

Inför 2018 års undersökning bytte Riksgälden leverantör av undersökningen. Den nya leverantören använde en annan metod för datainsamling, vilket gör att resultatet inte går att jämföra med föregående års resultat.

Resultatet av undersökningen 2018 visade att 67 procent av de tillfrågade känner till att det finns ett skydd för insättningar. Av de tillfrågade som kände till skyddet, svarade 78 procent att de har ganska mycket eller mycket stort förtroende för insättningsgarantin. När det gäller förtroendet för Riksgälden svarade 55 procent av samtliga tillfrågade att de har ganska eller mycket stort förtroende.

Beredskap för förebyggande statligt stöd

Lagen om förebyggande statligt stöd gäller från och med den 1 februari 2016. Den ersätter den så kallade stödlagen som infördes under finanskrisen 2008. Utifrån lagen kan Riksgälden ge förebyggande stöd till livskraftiga kreditinstitut om det uppstår allvarlig störning i det finansiella systemet. Förutsättningarna att ge statligt stöd är idag mer begränsade jämfört med under finanskrisen 2008–2009. Under 2018 såg Riksgälden över sin beredskap för att ge sådant stöd vid en kris.

Finansiering av åtgärder säkras med avgifter

Ramverket för krishantering omfattar alla nationella och internationella lagar, direktiv och förordningar som syftar till att reglera planering inför och genomförande av krishantering av banker och andra institut. Ramverket ska säkerställa att den finansiella sektorn står för de direkta kostnaderna av finansiella kriser. Primärt ska det ske genom att aktie- och fordringsägarna i det krisdrabbade

institutet bär kostnaderna. Om institutets egna resurser inte räcker till finns det medel avsatta i förväg som staten kan använda om den finansiella stabiliteten är hotad. Medlen har finansierats genom avgifter och är i Sverige uppdelade på tre finansieringsformer: resolutionsreserven, insättningsgarantifonden och stabilitetsfonden.

Resolutionsreserven närmar sig målnivån

Enligt lagen om resolution ska resolutionsavgift betalas av banker och andra institut som omfattas av lagen. Avgiften fastställs årligen och inbetalning sker till resolutionsreserven. Resolutionsavgiften togs ut för första gången 2016. Tidigare betalade instituten i stället en stabilitetsavgift. Ingen sådan avgift tas ut längre, men stabilitetsfonden finns kvar och kan i vissa fall användas för att finansiera förebyggande stödåtgärder.

Resolutionsavgifter ska betalas så länge behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser är lägre än 3 procent av institutens sammanlagda garanterade insättningar.

Resolutionsreserven uppgick till 37,8 miljarder kronor i slutet av 2018. Det motsvarar cirka 1,7 procent av de sammanlagda garanterade insättningarna.

Mindre institut får sina resolutionsavgifter fastställda i enlighet med en schablonmodell medan större institut betalar en riskjusterad avgift. För 2018 betalade 184 institut resolutionsavgift. De flesta av dem, 132 institut, betalade en schablonavgift. För resterande 52 institut var avgiften riskjusterad.

Riksgälden debiterade totalt cirka 9,1 miljarder kronor i resolutionsavgifter för 2018. De större instituten som betalade den riskjusterade avgiften stod för merparten av avgiftsuttaget. De samlade schablonavgifterna för mindre institut utgjorde cirka 6,8 miljoner kronor.

Vid slutet av året erhöll Riksgälden tilläggsköpeskilling gällande krishantering av investmentbanken Carnegie som togs över av staten 2009. Beloppet uppgick till knappt 1,5 miljoner kronor och överfördes till resolutionsreserven.

Insättningsgarantifonden ökade

Alla institut som omfattas av insättningsgarantin betalar en årlig avgift till Riksgälden. De medel som betalas in förs till en fond som förvaltas av Kammarkollegiet på uppdrag av Riksgälden. Medel från fonden ska användas för att betala ut ersättning när insättningsgarantin träder in.

Den 31 december 2018 uppgick insättningsgarantifondens marknadsvärde till 41,8 miljarder kronor. Det motsvarade 1,8 procent av de garanterade insättningarna per den 31 december 2017 om totalt 2 280 miljarder kronor. Sverige uppfyllde därmed minimikravet på fondens storlek i EU-direktivet om insättningsgarantisystem (0,8 procent av garanterade insättningar).

Samverkan med andra myndigheter

En viktig del i Riksgäldens arbete med att värna den finansiella stabiliteten är samverkan med andra myndigheter, både i Sverige och internationellt. I Sverige sker en stor del av det gemensamma arbetet i Finansiella stabilitetsrådet. I rådet möts företrädare från Finansdepartementet, Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgälden för att effektivt samverka kring att hålla det finansiella systemet stabilt. Myndigheterna för fram sina åsikter om åtgärder i rådet, men beslut om åtgärder fattar varje myndighet självständigt inom sitt uppdragsområde.

Riksgäldens internationella samverkan sker utöver deltagandet i resolutionskollegier även i arbetsgrupper inom ramen för internationella organisationer.

Nationell samverkan och arbete för den finansiella stabiliteten

I januari deltog riksgäldsdirektör Hans Lindblad i den årliga utfrågningen i riksdagens finansutskott om finansiell stabilitet. Vid utfrågningen lyfte riksgäldsdirektören bland annat fram att Riksgäldens beslut om resolutionsplaner och minimikravet på skuldnedskrivning (MREL) har stärkt förutsättningarna för en effektiv krishantering.

Under året deltog Riksgälden vid två möten i det finansiella stabilitetsrådet. Vid båda tillfällena konstaterade rådets medlemmar att hushållens skuldsättning är den största risken för det finansiella systemet. Medlemmarna diskuterade bland annat de åtgärder som vidtagits för att öka hushållens motståndskraft och vilka effekter de haft. Vid mötet i juni diskuterades Nordeas förestående flytt av sitt huvudkontor till Finland och vid mötet i december diskuterades cybersäkerhet och frågans betydelse för det finansiella systemet. Inom ramen för stabilitetsrådet deltog Riksgälden tillsammans med de övriga myndigheterna i en nationell scenarioövning. Syftet med övningen var att öva svenska myndigheters krishantering av banker och andra institut.

Finansinspektionen och Riksgälden hade under året en löpande dialog och samarbete i en rad olika frågor. Det rörde bland annat samordning av inrapporterad information från instituten kopplat till MREL och resolutionsplanering. Ett sådant ärende var Riksgäldens policy för MREL till följd av ändringar i reglerna för institutens kapitalkrav och hanteringen av Nordeas flytt till Finland. Som en del av det löpande arbetet delade Riksgälden resolutionsplaner med Finansinspektionen. Omvänt delade Finansinspektionen institutens återhämtningsplaner med Riksgälden. Samarbete och delning av information i planeringsprocessen är en viktig förutsättning för en effektiv hantering i kris.

Under året startade Riksgälden även ett projekt tillsammans med Finansinspektionen i syfte att etablera ett gemensamt systemstöd för att hantera den inrapporterade informationen. Samarbetet kring inrapporteringen syftar till att effektivisera insamling av standardiserad periodisk information som Riksgälden behöver i sin roll som resolutions- och garantimyndighet. Detta uppnås genom att instituten rapporterar information till Finansinspektionen på samma sätt som övrig inrapportering som redan lämnas till Finansinspektionen. Finansinspektionen för därefter informationen vidare till Riksgälden. På så sätt undviker Riksgälden kostnaden för att utveckla ett eget insamlingssystem och instituten behöver inte anpassa sina rapporteringssystem till flera sådana system.

Internationell samverkan viktigt för utveckling av regler och policyer

Utöver arbetet i resolutionskollegierna är Riksgälden aktiv i andra internationella forum i syfte att bidra till utvecklingen av regler och riktlinjer för krishantering och insättningsgarantin. Under året arbetade Riksgälden aktivt för att vara mer delaktig i det internationella arbetet med att utveckla regler och policyer.

Riksgälden deltog vid fem möten i styrgruppen för resolution inom Financial Stability Board (FSB) och fyra möten i den Europeiska bankmyndighetens (Eba) kommitté för resolution. Därtill bedrivs ett löpande arbete inom en rad olika undergrupper där Riksgälden deltar. I fokus för 2018 var bland annat frågorna om hur fallissemang hos centrala motparter ska hanteras och hur en värdering av ett större institut bäst genomförs i praktiken innan det försätts i resolution. Under 2018 ökade Riksgälden sitt deltagande i arbetsgrupper inom ramen för Eba. Det gällde arbete kring resolutionsplanering, genomförande av resolution samt insättningsgarantisystem.

Riksgälden fortsatte också sitt samarbete med internationella företrädare för insättningsgarantisystem, bland annat inom European Forum of Deposit Insurers (EFDI) och International Association

of Deposit Insurers (IADI). Riksgälden deltog även vid flera möten i en nyupprättad arbetsgrupp inom Eba med fokus på insättningsgarantifrågor. Arbetsgruppen ska bland annat bidra med kunskap och praktiska erfarenheter inom området, men huvudsyftet är att stödja arbetet med att se över direktivet för insättningsgarantin.

Medarbetare på Riksgälden.

Riskhantering

Under 2018 fortsatte Riksgälden arbetet med att förstärka myndighetens riskhantering. Regeringens planering för civilt försvar var ett högt prioriterat område för Riksgälden liksom myndighetens arbete med säkerhetsskydd och cybersäkerhet. Riksgäldens styrelse bedömde den operativa risknivån som godtagbar. Marknadsriskerna i statsskuld förvaltningen minskades av att löptiden förlängdes och att valutaskulden drogs ned.

Uppgift och mål

Riksgälden ska i riskhanteringen, utöver vad som anges i regeringens riktlinjer, sträva efter att uppnå marknadspraxis. Myndigheten ska se till att hanteringen av finansiella och operativa risker uppfyller de för verksamheten relevanta krav som ställs i lagstiftning gällande finansiella företag och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Flertal åtgärder för att minska de operativa riskerna

Riksgälden genomför riskanalyser i samband med verksamhetsplaneringen, inför projekt och inför större verksamhetsförändringar. Resultatet av analyserna skapar en bild av de operativa riskerna och ger ett underlag för att prioritera bland åtgärder som reducerar riskerna (i rutorna Riskhantering respektive Intern styrning och kontroll beskrivs Riksgäldens övergripande arbete på dessa områden).

Baserat på de riskanalyser som genomfördes i samband med projekt och verksamhetsplaneringen inför 2018 bedömde Riksgäldens styrelse att den operativa risknivån var godtagbar. Under året genomfördes riskreducerande åtgärder från verksamhetsplanen och i den löpande riskhanteringen. Exempel på åtgärder var aktiviteter kopplade till resursförsörjning, säkerhetsområdet och anpassningsarbete inför den nya dataskyddsförordningen GDPR (The General Data Protection Regulation). Riksgälden genomförde också riskreducerande insatser inför implementeringen av Statens interbanks system (SIBS) och inför överföringen av uppgifter inom tillsynen av att kärntekniska restprodukter finansieras från Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) till Riksgälden.

Riksgälden exponeras mot olika typer av risker

Risk innebär osäkerhet kring framtida händelser. I begreppet ingår dels sannolikheten för att något inträffar, dels den påverkan händelsen skulle kunna få på verksamheten. En god förmåga att hantera risker förbättrar därför möjligheten att uppnå uppsatta mål genom att undvika skador och onödiga kostnader. Riskerna kan delas upp i finansiella risker och operativa risker.

Finansiella risker

Kreditrisk är risken att förlust uppstår för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser samt risken att värdeförlust uppstår på grund av försämrad kreditkvalitet. Avvecklingsrisk, motpartsrisk, landrisk och systemrisk ingår i kreditrisk. Avvecklingsrisk är risken att den ena parten vid avvecklingstillfället inte fullföljer sina åtaganden, det vill säga inte levererar valuta eller värdepapper efter att den andra parten redan har uppfyllt sina åtaganden.

Marknadsrisk är risken för förlust till följd av att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sätt. Ränte-, valuta- och inflationsrisk ingår i marknadsrisk. Ränte- och valutarisk är risken att värdet på tillgångar och skulder förändras på ett ofördelaktigt vis då räntenivåer respektive växelkurser ändras.

Operativa risker

Operativ risk är risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Risken kan vara internt eller externt orsakad.

Säkerhetsrelaterade risker är en del av operativa risker.

Säkerhet – ett fortsatt högt prioriterat område

Regeringen beslutade 2015 att bevakningsansvariga myndigheter ska återuppta planeringen för beredskap inom ramen för det civila försvaret. Riksgälden är bevakningsansvarig myndighet och har därmed en skyldighet att beakta totalförsvarets krav samt fortsätta myndighetens verksamhet även i höjd beredskap och ytterst i krig.

Riksgälden har i regleringsbrevet för 2018 bland annat fått i uppdrag att krigsplacera den personal som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Beslut om krigsplacering fattades under året.

Under 2020 kommer en totalförsvarsövning (TFÖ 2020) att genomföras i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) och Forsvarsmaktens regi. Det övergripande syftet med TFÖ 2020 är att pröva, utveckla och stärka Sveriges totalförsvarsförmåga, i enlighet med målen för totalförsvaret. Övningen är ett stöd i en återupptagen totalförsvarsplanering. Riksgälden kommer att delta i TFÖ 2020 dels för att bidra till utvecklingen av totalförsvaret, dels för att testa och utvärdera den egna förmågan. Under 2018 deltog Riksgälden bland annat i ett uppstartsmöte för TFÖ 2020.

Riksgälden samverkade under 2018 med ett flertal parter inom befintliga forum som har säkerhetsfrågor i fokus: Samverkansområdet Ekonomisk Säkerhet (SOES), Finansiella Sektorns Privat-

Offentliga Samverkansgrupp (FSPOS) och FIDI-finans. Samverkan ägde också rum i mindre konstellationer för särskilda frågor, exempelvis med Försvarsmakten.

En annan viktig del i säkerhetsarbetet är att genomföra övningar för att stärka och pröva den interna förmågan att hantera en kris i fred och i krig. Övningar skapar även möjlighet att stärka samverkan med externa aktörer. Under året var Riksgälden exempelvis med i en övning som spände över olika sektorer kallad samverkansövning 2018 (SAMÖ 2018) i regi av MSB. Riksgälden deltog även tillsammans med ett 50-tal aktörer i FSPOS samverkansövning under oktober och november.

I takt med att digitaliseringen ökar blir behovet av cybersäkerhet allt viktigare. Riksgälden arbetar därför systematiskt med informationssäkerhet. För att höja kunskapen om informationssäkerhet i organisationen genomförde Riksgälden under 2018 en obligatorisk utbildning för alla anställda. En utvärdering av kunskapsnivån före respektive efter avslutad satsning visade tydligt att utbildningen ökade medvetenheten och kunskapen om informationssäkerhet.

Ett annat för Riksgälden högt prioriterat område är myndighetens arbete med säkerhetsskydd. Säkerhetsskyddet ska säkerställa att Riksgäldens skyddsvärden har ett adekvat skydd. Under året fortsatte arbetet inom området. Under året utbildades Riksgäldens alla anställda i säkerhetsskydd. För att höja medvetandenivån om olika säkerhetsfrågor hos Riksgäldens medarbetare hölls ett flertal föreläsningar om bland annat totalförsvar, cybersäkerhet, bedrägerier och påverkanskampanjer.

Låg kreditrisk och stort placeringsbehov

Riksgälden har en undre gräns på A- för en motparts sammanvägda långfristiga kreditbetyg i syfte att begränsa motpartsrisken. Det sammanvägda kreditbetyget baseras på kreditbetyg från tre olika kreditvärderingsinstitut. Under 2018 inträffade endast en avvikelse från de kreditrisklimiterna som är fastställda av Riksgäldens styrelse. Avvikelsen hanterades enligt Riksgäldens rutiner. Förutom denna avvikelse skedde ett antal ändringar i kreditbetygen för Riksgäldens motparter, där absoluta merparten var i form av uppgraderingar. I de flesta fall innebar det ingen förändring på motpartens sammanvägda kreditbetyg.

Under året var placeringsbehoven i Riksgäldens likviditetsförvaltning stora. Placeringarna skedde med motparter med god kreditvärdighet och medförde därför en mycket begränsad riskexponering.

En intern översyn av Riksgäldens metod för att tillämpa kreditbetyg påbörjades under året på grund av resolutionsregelverkets inverkan på kreditinstitutens metoder för framtagande av kreditbetyg. Arbetet beräknas vara färdigt under 2019.

Förändrade marknadsrisker i statsskuldsförvaltningen

I förvaltningen av statsskulden uppstår finansiella risker genom att förändringar i räntor och valutakurser påverkar skuldens värde och kostnader (olika typer av finansiella risker anges i rutan Riksgälden exponeras mot olika typer av risker). Statsskuldens värde och kostnader påverkas också av hur den är sammansatt. Riksgälden bestämmer skuldens sammansättning, baserat på regeringens riktlinjer. I beslutet ingår att sätta riktmärken och limiter som motsvarar de önskade egenskaperna hos skulden med hänsyn till operativ effektivitet och flexibilitet.

Förlängd löptid och minskad valutaexponering

Marknadsrisken i statsskulden påverkades under 2018 i takt med att löptiden blev längre på statens lån och exponeringen mot utländska valutor och räntor minskade (se avsnitt Skuldförvaltning).

Längre löptider på lånen gör att skuldkostnaden (räntebetalningar på lån) varierar mindre eftersom ränteförändringar inte slår igenom lika snabbt (färre gamla lån som förfaller och som behöver refinansieras till nya räntenivåer).

Statsskuldens känslighet för svängningar i valutakurserna minskade också när dess exponering mot utländska valutor drogs ned. I enlighet med regeringens riktlinjebeslut minskades den nominella exponeringen i utländsk valuta. En minskning av skulden i utländsk valuta gör att valutakursrörelser får mindre påverkan på kostnaden i valutaskulden. Detta innebär dock att skulden i kronor blir större eftersom Riksgälden växlar utländsk valuta mot kronor. Skulden i kronor påverkas av de svenska räntenivåerna. Genom växlingarna byts alltså risken för valutärörelser mot risken för förändringar i svenska räntor.

Riksgäldens riskhantering i tider med ogynnsamma växelkursnivåer

En förändring i statsskuldens valutaexponering medför en risk att växlingar sker vid tillfällen när växelkursnivåerna är ogynnsamma för staten. En ogynnsam nivå skulle exempelvis kunna vara en svag kronkurs i förhållande till den valuta statsobligationer har utfärdats i och som ska växlas över till kronor. I det korta tidsperspektivet kontrolleras denna risk genom att växlingar ska genomföras i jämn takt. I det långa perspektivet kan risken hanteras genom att justera förändringstakten. I båda fallen är syftet att undvika att växlingar koncentreras till tidsperioder med ogynnsamma växelkurser. Riksgälden beslutade i maj 2018 att temporärt reducera minskningstakten i växlingarna genom att ta en position för en starkare krona (se avsnittet Skuldförvaltning som närmare beskriver kronpositionen).

Medarbetare på Riksgälden.

Nya riskmått för att förbättra riskhanteringen

Under 2018 införde Riksgälden nya mått för de risker i statsskulden som uppstår när lån som förfaller ska refinansieras och när finansieringen sker till nya räntenivåer (refinansierings- och

ränteomsättningsrisker). De nya måtten användes i återrapporteringen till styrelsen i syfte att ge en bättre överblick och därmed kontroll över riskerna.

Lågt utnyttjande av riskmandat i positionstagningen

Riksgälden har möjlighet att göra taktiska omfördelningar av statsskulden i utländska valutor baserat på bedömningar om framtida ränte- och växelkursrörelser (se avsnittet Skuldförvaltning som närmare beskriver positionstagningen). Riksgäldens positionstagning hade en förhållandevis liten omfattning under 2018; i medeltal användes endast 2 procent av det riskmandat som Riksgälden tilldelats av regeringen.

Storleken på positionerna regleras med Value-at-Risk (VaR). VaR är en statistisk uppskattning av möjliga framtida förluster baserat på historiska samband. Riksgälden beräknar VaR-värdet med tidsperioden en dag och konfidensnivån 95 procent. Detta betyder att negativa resultat som överstiger VaR-värdet förväntas uppstå i genomsnitt var tjugonde dag.

Riksgälden testar VaR-modellen tre gånger per år för att kontrollera att modellens statistiska uppskattning av möjliga framtida resultat är tillfredsställande (så kallad backtesting). Bland annat testas om antalet resultat som är större än VaR-värdet är för många eller för få. Testerna under 2018 visade att modellen i allt väsentligt fungerar väl.

Intern styrning och kontroll samt riskhantering

Baserat på vedertagna metoder och modeller arbetar Riksgälden systematiskt med att kartlägga, åtgärda och följa upp risker. Riskhanteringen är därför en central del av Riksgäldens interna styrning och kontroll tillsammans med exempelvis verksamhets- och ekonomistyrning och regelefterlevnad.

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller de krav som framgår av 3§ Myndighetsförordningen (2007:515). Kraven innebär att myndighetens ledning ska se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU. Myndighetens ledning ska också se till att verksamheten redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushåller väl med statens medel. Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga så att verksamheten inte utsätts för olika typer av oegentligheter. Styrelsen får ett underlag med bedömningen av den interna styrningen och kontrollen inför undertecknandet av årsredovisningen. Bedömningen utgår bland annat från genomförda riskanalyser, inträffade incidenter, inventering av styrande dokument kopplade till intern styrning och kontroll samt intern- och externrevisionens granskningar.

I enlighet med relevant marknadspraxis utgår Riksgäldens riskhantering från en tydlig ansvarsfördelning. Styrelsen är ytterst ansvarig för att styra och följa upp verksamhetens risker. Riksgäldsdirektören ansvarar för att förvaltningen sker inom de ramar styrelsen satt upp. Avdelningscheferna ansvarar i sin tur för den löpande riskhanteringen inom den egna verksamheten. Riskenheten ansvarar för den, gentemot övrig verksamhet, oberoende riskkontrollen genom identifiering, övervakning och analys av risker samt riskrapportering till riksgäldsdirektören. Internrevisionen, som är direkt underställd styrelsen, ansvarar för att utvärdera den samlade riskhanteringen utifrån en riskbaserad ansats.

Medarbetare och kompetens

Riksgälden ökade antalet anställda till 184 medarbetare under 2018 jämfört med 176 medarbetare 2017. Ökningen berodde på att verksamhet flyttades till Riksgälden från Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) den 1 september 2018. Fördelningen mellan kvinnor och män var lika vid årets slut. Under 2018 arbetade HR med det ökade rekryteringsbehovet inom verksamheten, främst låg fokus på områdena juridik och it.

Uppgift och mål

Riksgälden ska säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppdrag myndigheten har att leva upp till och de krav som ställs på verksamheten. Arbetet ska präglas av öppenhet, hög intern effektivitet och kvalitet. Riksgälden ska vara en hållbar och attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare och ledare.

Ökade resurs- och kompetensbehov

Riksgälden ökade antalet anställda till 184 medarbetare under 2018 jämfört med 176 medarbetare 2017. Ökningen berodde på att Riksgälden övertog verksamhet från Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) den 1 september 2018.

Personalomsättningen ökade från 13 procent under 2017 till 17 procent under 2018. Skälet till denna ökning var i huvudsak en god arbetsmarknad för ett flertal yrkeskategorier, exempelvis analytiker, jurister och medarbetare inom it. Under året anställdes 38 nya medarbetare. Den interna rörligheten ökade samtidigt från 6 medarbetare 2017 till 7 medarbetare 2018, varav 5 chefsbefattningar tillsattes med interna sökanden.

Den genomsnittliga anställningstiden på Riksgälden minskade till 8,8 år 2018 från 9,4 år 2017. Medelåldern ökade marginellt 2018 till 45,3 år från 45,2 år 2017.

Tabell 13. Tabell Åldersfördelning 2018

År	< 30	30-39	40-49	> 50
Antal personer	8	44	70	62

Under 2018 ökade Riksgäldens rekryteringsbehov inom verksamheten, främst låg fokus på områdena juridik och it. HR genomförde också ett internt analysarbete för att tydliggöra vilka utvecklingsområden Riksgälden behövde prioritera framöver för att bli en mer attraktiv arbetsgivare, exempelvis genom profilering på sociala medier. Enheten genomförde också aktiviteter för att öka kännedomen om myndigheten bland utvalda målgrupper med stöd av ett uppdaterat profileringsmaterial. HR och representanter från verksamheten deltog även på olika arbetsmarknadsdagar för ekonomer, jurister och it-ingenjörer.

Kontinuerligt arbete med kompetensutveckling

Strukturerad intern kompetensutveckling

Utöver de årliga medarbetarsamtal Riksgäldens chefer för med sina medarbetare, där tydliga individuella mål- och utvecklingsplaner sätts, låg fokus på intern kompetensutveckling såsom medarbetares möjlighet att leda och delta i projekt och lärande genom att kollegor delar med sig av sina kunskaper. Riksgälden arbetade också med att minska beroendet av nyckelpersoner och lösa enheters resursbehov genom kompetensöverföring internt.

För att snabbt öka alla medarbetares kompetens om säkerhetsfrågor under 2018 genomförde Riskheten korta, obligatoriska utbildningar. Liksom tidigare år genomförde myndigheten också ett antal gemensamma lunchseminarier för att utveckla verksamhetskompetensen, exempelvis om regelverken inom resolution och Riksgäldens löneprocess.

Cheferna genomförde en kompetens- och resursplanering under hösten 2018 för att tydliggöra vilka kort- och långsiktiga kompetensbehov avdelningarna hade. De identifierade bland annat att myndigheten har ett ökat behov av projektledare och säkerhetsspecialister.

Lägre kostnader för externa utvecklingsinsatser

Varje år deltar Riksgälden i externa utvecklingsinsatser i form av program, kurser och seminarier. Kostnaden för den externa kompetensutvecklingen var i genomsnitt 6 202 kronor per medarbetare under 2018, vilket var drygt 26 procent lägre än 2017. Fördelningen mellan män och kvinnor var 7 053 kronor respektive 5 352 kronor. Att kostnaden för extern kompetensutveckling sjönk berodde dels på ett ansträngt resursläge där verksamhet prioriterades kortsiktigt framför extern utbildning, dels på ett ökat fokus på det dagliga lärandet som medförde lägre kostnader för extern utbildning.

Identifiering av förbättringsområden

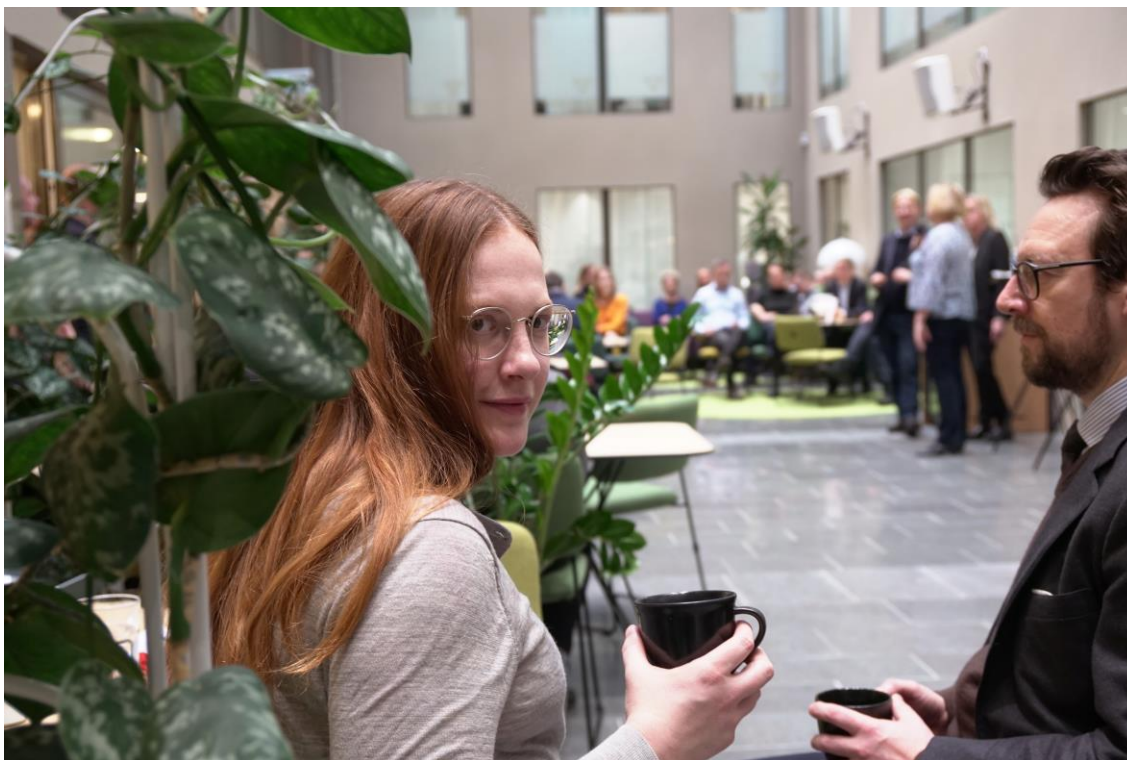
Under 2018 genomförde Riksgälden en aktivitet som involverade alla medarbetare där utgångspunkten var resultaten från medarbetarundersökningen 2017. Syftet med utvecklingsaktiviteten var framför allt att träffas över enhetsgränser och ta fram myndighetens gemensamma förbättringsområden. Områdena som togs fram var: fördjupat arbete med framtida riktning för Riksgälden, se över arbetsformer och processer, utveckling av ledarskap och medarbetarskap samt fördjupat värderingsarbete.

En jämställd arbetsplats med hög andel kvinnliga chefer

Riksgälden strävar efter en jämn könsfördelning och att alla medarbetare ska ha lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter. Av det totala antalet medarbetare vid slutet av året var 50 procent kvinnor och 50 procent män. På chefsnivå var fördelningen 61 procent kvinnor och 39 procent män.

Löneanalysen för 2018 visar att:

- inga signifikanta löneskillnader förekommer mellan män och kvinnor
- generellt leder högre utbildning och arbetslivserfarenhet till en högre lön
- lönesättningen utgår ifrån givna lönekriterier där resultaten är kopplade till individuella mål.

Medarbetare på Riksgälden samlas varje fredagsmorgon i den gemensamma ljusgården.

Satsningar på medarbetarnas hälsa

Under våren 2018 erbjöds alla anställda på Riksgälden en hälsoundersökning via myndighetens företagshälsovård. Det var 108 medarbetare som deltog i undersökningen. Många upplevde sin hälsa som god, men var tredje medarbetare bedömde sig vara stressad. Detta var en viktig signal för Riksgälden och något som behöver hanteras i det löpande arbetsmiljöarbetet.

Riksgäldens hälsa- och friskvårdsarbete fokuserar på förebyggande åtgärder i verksamheten, exempelvis genom att erbjuda personal ergonomiska hjälpmedel, tillgång till styrketräning i lokalerna och subventionerad massage. Friskvårdsbidraget på 3 000 kronor utnyttjades av 74 procent av medarbetarna.

Riksgäldens idrotts- och trivselförening har under året anordnat ett antal friskvårdsaktiviteter, bland annat utökad möjlighet till träning med personlig tränare och olika gemensamma sociala aktiviteter för personalen.

Den totala sjukfrånvaron på Riksgälden låg kvar på ungefär samma nivå 2018 som 2017 medan andelen långtidssjukskrivna minskade (se tabell 14).

Tabell 14. Sjukfrånvaro, procent

Personalgrupp	2017 ¹	2018 ²
Kvinnor	5,5	5,7
Män	1,9	2,2
Anställda yngre än 30 år	0,4	2,9
Anställda 30–49 år	3,6	4,2
Anställda 50 år och äldre	4,1	3,6
Totalt alla anställda	3,6	3,9

¹ Sjukfrånvarotid/total ordinarie tid för respektive grupp.

² Av den totala sjukfrånvaron utgjorde 49,2 procent långtidssjukskrivningar på 60 dagar mot 56,5 procent för 2017.

Första året i nya lokaler

I december 2017 flyttade Riksgälden in i nya lokaler på Olof Palmes gata i Stockholm. Under 2018 anpassades lokalerna så att arbetsmiljön och tillgången på arbetsplatser och konferensrum skulle vara så god som möjligt. Anpassningar genomfördes också för nya behov såsom mottagande av ny verksamhet från SSM.

Arbetsstillfällena skapade i enlighet med regeringsuppdrag

Riksgälden strävar efter att skapa arbetsstillfällena för moderna beredskapsjobb i enlighet med uppdrag från regeringen. Beredskapsjobben är tidsbegränsade statliga anställningar för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden alternativt nyanlända personer till Sverige. Under 2018 hade Riksgälden tre beredskapsarbetare som utförde uppgifter inom internservice och registratur och analyserade Riksgäldens varumärke som arbetsgivare.

Arbetsrättsliga villkor i upphandling

I enlighet med regleringsbrevet för 2018 ska Riksgälden redovisa hur myndigheten uppfyller de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor. Vid upphandlingar över tröskelvärdet (för närvarande 1 365 782 kronor i enlighet med den europeiska kommissionens beslut) ska även en behövlighetsprövning genomföras för att klargöra om arbetsrättsliga villkor bör ingå i upphandlingen.

Vid Riksgäldens upphandlingar ställdes under året krav på att leverantörer ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete enligt Arbetsmiljöverkets författningssamling AFS 2001:1. Alternativt kunde leverantören redogöra för det lands arbetsmiljölagstiftning som denne följde.

Tre av Riksgäldens upphandlingar var under 2018 över tröskelvärdet. Behövlighetsprövningen visade att inga arbetsrättsliga villkor skulle ställas. Upphandlingarna avsåg revisionstjänster, undersökningstjänster och utveckling av ett system för ALM-modellering.

Riksgäldens medarbetare efterfrågade som experter

Riksgäldens kompetens efterfrågas både för nationella utredningar och internationella uppdrag. Det handlar både om längre och kortare uppdrag. Längre uppdrag under 2018 omfattade en medarbetare som var utlånad på heltid till Single Resolution Board (SRB) i Bryssel. En medarbetare anlätades också som expert i utredningen Näringslivets roll inom totalförsvaret samt försörjningstrygghet. En medarbetare samverkade i en expertroll i utredningen om samordning av statliga utbetalningar från välfärdsystemen.

Kostnader och anslag

Statens räntebetalningar ökade med 3 miljarder kronor under 2018, men nivån var fortfarande historiskt låg. Förvaltningskostnaderna ökade och Riksgälden blev tillsynsmyndighet för finansieringen av kärntekniska restprodukter. Provisionskostnaderna minskade eftersom avtal med externa förvaltare avvecklades under året.

Riksgäldens kostnader och intäkter

Riksgäldens kostnader för 2018 uppgick totalt till 81,8 miljarder kronor, vilket motsvarade en ökning med 20,5 miljarder jämfört med 2017. Av Riksgäldens kostnader utgör de finansiella kostnaderna merparten av de totala kostnaderna (99,5 procent). Riksgälden förvaltar statens skuld och kostnaderna påverkas exempelvis av valutakursförändringar, vilket även förklarar förändringen mellan åren.

Riksgäldens intäkter för 2018 uppgick till 75,5 miljarder kronor, vilket motsvarade en ökning med 13,4 miljarder kronor jämfört med 2017. Finansiella intäkter utgör ca 82 procent av Riksgäldens totala intäkter och skillnaden mellan åren beror främst på valutakursförändringar.

Räntebetalningarna ökade

Statens räntebetalningar uppgick till 13,5 miljarder kronor 2018. Det var 3 miljarder kronor högre än 2017. Den senaste femårsperioden har statens räntebetalningar varierat mycket vilket framgår av tabell 15. Nivån påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Tabell 15. Räntor på statsskulden, miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Räntor på lån i svenska kronor	24 618	22 952	14 326	15 080	15 870
Räntor på lån i utländsk valuta	708	-103	-216	-518	-469
Räntor på in- och utlåning	-4 009	-3 820	-2 779	-2 112	-1 572
Summa	21 317	19 030	11 331	12 450	13 827
Över/underkurs vid emission	-16 669	-18 867	-16 836	-9 520	-4 409
Valutaförluster/vinster	-5 028	10 221	-2 502	-1 945	765
Kursförluster/vinster	3 580	11 413	9 675	9 519	3 353
Summa	-18 117	2 767	-9 663	-1 945	-291
Summa anslag räntor på statsskulden	3 200	21 797	1 668	10 505	13 536
Kassamässig justering	-9	-219	-182	-198	-151
Summa ränteinbetalningar	3 191	21 578	1 486	10 306	13 385

Mindre provisioner betalades ut

Riksgälden betalade provisioner i samband med upplåning och extern förvaltning på sammanlagt 55 miljoner kronor under 2018, jämfört med 64 miljoner kronor föregående år. Nedgången beror framför allt på att provisionerna till externa förvaltare minskade som en följd av att avtalen med dessa avvecklades från och med andra kvartalet. Även futuresprovisionerna minskade relativt föregående år av samma anledning.

Förvaltningskostnaderna

Förvaltningskostnader är samlingsnamnet för bland annat personal-, lokal- och it-kostnader, det vill säga kostnader för driften av Riksgälden. Dessa kostnader finansieras via anslag, avgifter, fonder och bidrag.

Förvaltningskostnaderna ökade till 305,4 miljoner kronor 2018 från 290,6 miljoner kronor 2017. Riksgälden övertog verksamhet från Strålskyddsmyndigheten (SSM) avseende finansieringen av kärntekniska restprodukter och dessa kostnader uppgick till 9,1 miljoner kronor. Personalkostnaderna hölls tillbaka av ett fortsatt högt vakansläge.

I utfallet av förvaltningskostnaderna ingår en engångsbetalning på 23 miljoner kronor från förvaltningsanslaget till det administrativa kontot. Orsaken är att omfattningen på garanti- och kreditobjekten varierar över tid och att avdelningen Garanti och finansiering i allt större utsträckning lägger tid och resurser på verksamhet som inte kan eller ska avgiftsfinansieras. Följden av detta blev ett retroaktivt underskott då kostnaderna var relativt konstanta.

Tabell 16. Förvaltningskostnader, miljoner kronor

	2016	2017	2018
Anslagsfinansierat	280,2	262,2	276,1
Bidragsfinansierad verksamhet, finansieras via kärnavfallsfonden	-	-	9,1
Avgiftsfinansierad verksamhet, garantier och lån	24,6	25,1	15,2
Fondfinansierad verksamhet, bankstöd	1,6	3,2	5,0
Summa förvaltningskostnader	306,4	290,6	305,4

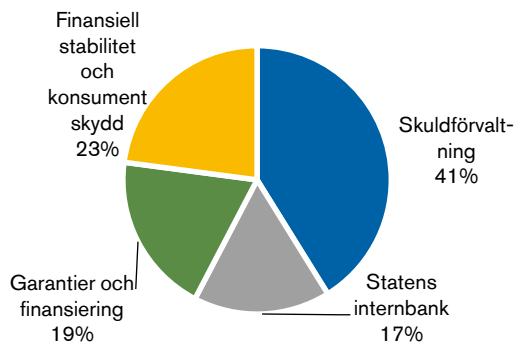
Riksgälden övertog verksamhet från SSM den 1 september 2018 avseende finansieringen av kärntekniska restprodukter och redovisas som bidragsfinansierad verksamhet enligt samma redovisningsprinciper som hos SSM. Viss verksamhet, som nu ingår i den bidragsfinansierade verksamheten, redovisades tidigare år som avgiftsfinansierad verksamhet.

Fördelningen mellan anslagsfinansierad verksamhet och avgiftsfinansierad verksamhet har justerats under året, vilket är en del av förklaringen till förändringen mellan åren avseende den avgiftsfinansierade delen.

Tabell 17. Förvaltningskostnader per verksamhetsområde, miljoner kronor

	2016	2017	2018
Finansiell stabilitet och konsumentskydd	51,7	48,8	70,0
Garanti och finansiering	33,0	33,8	59,3
Skuldförvaltning	172,6	156,9	125,7
Statens internbank	49,1	51,0	50,4
Totala förvaltningskostnader	306,4	290,6	305,4

Finansiell stabilitet och konsumentskydd fortsatte arbetet med att stärka beredskapen för att hantera finansiella kriser. I övrigt övertog avdelningen Garanti- och finansiering verksamhet från SSM avseende finansieringen av kärntekniska restprodukter och utfallet påverkades även av en retroaktiv engångsbetalning på 23 miljoner kronor.

Diagram 13. Förvaltningskostnader per verksamhetsområde

Resultat i avgifts- och fondfinansierad verksamhet

Resultatet i den avgiftsfinansierade garanti- och utlåningsverksamheten var -517 miljoner kronor under 2018, jämfört med 120 miljoner kronor året före. Förändringen i resultat berodde framför allt på omvärderingar, återbetalning till Eurofima och att utdelningarna minskade.

Resultatet i den fondfinansierade verksamheten avseende insättningsgarantin och investerarskyddet samt bankstödsverksamheten var 0 miljoner kronor 2018, vilket var ett oförändrat resultat jämfört med föregående år.

Tabell 18. Resultaträkning per verksamhetsområde, miljoner kronor

	2016	2017	2018
RIKSGÄLDEN TOTALT			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	1 668	10 504	13 536
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	75	64	55
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	281	262	253
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter med mera, förvaltning 2 1:12	0	1	1
Intäkter av avgifter med mera	69	64	-29
Intäkter av bidrag	0	0	9
Ränteintäkter	15	125	50
Summa verksamhetens intäkter	2 108	11 020	13 875
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	-1 638	-10 449	-13 404
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	-75	-64	-55
Orealiserade räntor med mera	-18 077	660	-5 935
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	8	5	0
Kostnader garantier och lån, avgiftsfinansierade	493	-68	-537
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	0	0	-9
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	-2	-3	-5
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-281	-263	-253
Summa verksamhetens kostnader	-19 572	-10 184	-20 199
Transfereringar	-11	3	5

Årets kapitalförändring	-17 475	840	-6 232
STATENS INTERNBANK			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	-2 782	-2 107	-1 583
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	49	51	50
Summa verksamhetens intäkter	-2 733	-2 056	-1 533
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	2 782	2 107	1 583
Orealiserade räntor med mera	-13	-79	-919
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-49	-51	-50
Summa verksamhetens kostnader	2 720	1 977	614
Årets kapitalförändring	-13	-79	-919
STATSSKULDSFÖRVALTNING			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	4 450	12 611	15 119
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	75	64	55
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	173	157	126
Intäkter av avgifter med mera, förvaltning 2 1:12	0	1	0
Intäkter av avgifter	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	4 698	12 833	15 301
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	-4 450	-12 611	-15 119
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	-75	-64	-55
Orealiserade räntor med mera	-18 102	850	-4 925
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	8	5	0
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-173	-157	-126
Summa verksamhetens kostnader	-22 792	-11 979	-20 226
Årets kapitalförändring	-18 094	855	-4 925
GARANTI OCH FINANSIERING			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	8	9	12
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter	69	64	-29
Intäkter av bidrag	0	0	9
Ränteintäkter	15	125	50
Summa verksamhetens intäkter	93	197	41
Kostnader garantier och utlåning, avgiftsfinansierade	493	-68	-537
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	0	0	-9
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-8	-9	-12
Summa verksamhetens kostnader	485	-77	-558
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	578	120	-517
INSÄTTNINGSGARANTI OCH INVESTERARSKYDD			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	17	12	16
Summa verksamhetens intäkter	17	12	16
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-17	-12	-16
Summa verksamhetens kostnader	-17	-12	-16

Transfereringar	-13	0	0
Årets kapitalförändring	-13	0	0
BANKSTÖD			
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	-2	-3	-5
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	-2	-3	-5
Transfereringar	2	3	5
Årets kapitalförändring	0	0	0
RESOLUTIONSRESERVEN			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	33	33	49
Summa verksamhetens intäkter	33	33	49
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-33	-33	-49
Summa verksamhetens kostnader	-33	-33	-49
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0
AFFÄRSVERKET STATENS JÄRNVÄGAR ASJ			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	0	0	0
Realiserade räntor med mera	30	55	132
Orealiserade räntor med mera	37	-111	-91
Summa verksamhetens kostnader	67	-56	40
Årets kapitalförändring	67	-56	40

Tabell 19. Prestationer

		2016	2017	2018
Statens internbank				
Statliga betalningar	genomsnittskostnad (kronor)	0,51	0,60	0,57
	total kostnad (miljoner kronor)	91	101	95
	volym (antal, miljoner)	177	167	166
Utbildningar	kostnad (kronor)	-	153 665	-
Skuldförvaltning				
	statsskuldens storlek (miljoner kronor)	1 347 253	1 327 927	1 262 091
	räntebetalningar (miljoner kronor)	1 486	10 306	13 385
Förtroende för Riksgälden	betyg från återförsäljare (1-5)	4,4	4,3	4,4
	betyg från svenska investerare (1-5)	3,8	4,0	4,1
	betyg från internationella investerare (1-5)	4,0	3,9	4,2
Vidareutlåning till Riksbanken	total volym (miljoner kronor)	256 527	238 132	258 511
	administrativa kostnader (miljoner kronor)	0,3	0,2	0,4
Styrelsen positionstagning	resultat (miljoner kronor)	0	0	73
Löpande positionstagning	resultat (miljoner kronor)	42	-91	-16
Privatmarknadsupplåning	resultat Riksgäldsspar (miljoner kronor)	-9,8	-3,5	-2,6
	resultat premieobligationer (miljoner kronor)	-23,4	-20,8	-3,0
Garantier och utlåning				
Garantier	Total kostnad (miljoner kronor)	-434,3	303,7	540,3
	Total volym (miljoner kronor)	33 316	29 655	30 050
Utlåning med kreditrisk	total kostnad (miljoner kronor)	-50,6	-226,6	9,0
	total volym (miljoner kronor)	12 442	6 716	6 124
Lån till andra länder	administrativa kostnader lån till Island (tusen kronor)	5	0	0
	administrativa kostnader lån till Irland (tusen kronor)	134	147	0
	administrativa kostnader förberedelse av lån till Ukraina (tusen kronor)	332	0	0
Insättningsgarantin				
Insättningsgarantin	Kostnad i löpande verksamhet (miljoner kronor)	16,2	11,2	15,0
Investerarskyddet				
Investerarskyddet	Kostnad i löpande verksamhet (miljoner kronor)	0,9	1,1	1,1

Tabell 20. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Verksamhet	Utfall				Justering av ack. Under-skott			Budget		
	+/- t.o.m. 2016	+/- 2017	Int. 2018	Kost. 2018	Under-skott	+/- 2018	Ack. +/- utgå. 2018	Int. 2018	Kost. 2018	Ack. +/- utgå. 2018
Garantier										
Garanti- och utlåningsverksamhet, portfölj	1 003 632	129 390	623	-521 502	0	-520 879	612 143	3 600	0	1 136 622
Garanti- och utlåningsverksamhet, administration	-14 073	-9 046	20 087	-15 773	23 119	27 433	4 314	19 449	-25 748	-6 299
Summa	989 559	120 344	20 710	-537 275	23 119	-493 446	616 457	23 049	-25 748	1 130 323

Riksgäldens avgiftsfinansierade verksamhet, där Riksgälden disponerar intäkterna avser garanti- och utlåningsverksamhet, administration. Tabellen avser ackumulerat saldo för Riksgäldens administrativa kostnader och de avgifter som ska täcka dessa. Avgifter som faktureras i förskott periodiseras över hela den bedömda/avtalade löptiden för respektive garanti/lån. Budgeterade intäkter baseras på prognostiserade framtida avgifter från de engagemang som ingår i den nuvarande utestående portföljen, inga antaganden har gjorts om nya engagemang.

Omfattningen på garanti- och kreditobjekten varierar över tid samt att avdelningen i allt större utsträckning lägger tid och resurser på verksamhet som ej kan eller ska avgiftsfinansieras har resulterat i ett underskott då kostnaderna är relativt konstanta. Det ackumulerade underskottet uppgick vid utgången av 2017 till 23,1 miljoner kronor. Riksgälden har därför gjort en engångsbetalning på 23,1 miljoner kronor från förvaltningsanslaget till det administrativa kontot under 2018.

Tabell 21. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

Verksamhet	Ink.tit.	Utfall				Ack. +/-			Budget		
		+/- t.o.m. 2016	+/- 2017	Int. 2018	Kost. 2018	Under-skott	+/- 2018	Ack. +/- utgå. 2018	Int. 2018	Kost. 2018	Ack. +/- utgå. 2018
Avgiftsbelagd verksamhet											
Insättningsgaranti och investerarskydd	2552	-17 153	4 807	12 346	16 168	-3 816	-16 168	13 592	15 963	-15 963	
Garanti- och utlåningsverksamhet	2124	0	0	51 831	0	51 831	51 831	42 350	0	42 350	
Summa		-17 153	4 862	64 177	16 168	48 015	35 663	55 942	15 963	26 387	

Insättningsgaranti- och investerarskyddsverksamheterna avgiftsfinansieras. Kostnaderna belastar förvaltningsanslaget och avgiftsintäkterna som motsvarar föregående års administrativa kostnader levereras mot inkomsttitel 2552 övriga offentliga avgifter.

Banker och andra institut som har tillstånd från Finansinspektionen att tillhandahålla in- och utlåningstjänster omfattas per automatik av insättningsgarantin. Den del av avgiftsintäkterna som inte motsvarar föregående års administrativa kostnader flyttar till insättningsgarantifonden.

När det gäller investerarskyddet levereras samtliga avgiftsintäkter mot inkomsttitel.

I de fall räntan för lånet eller avgiften för garantin överstiger kostnaden för den förväntade förlusten och administrationskostnader ska överskottet levereras mot inkomsttitel 2124.

Finansiell redovisning

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter för perioden 2018-01-01 till 2018-12-31. Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar. Statsskulden särredovisas i balansräkningen i enlighet med Riksgäldens instruktion.

Resultaträkningen redovisar i sammandrag Riksgäldens kostnader och intäkter. Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital. Anslagsredovisningen omfattar redovisningen mot statsbudgetens utgiftsanslag och inkomstitlar. Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur den likvida ställningen har förändrats.

Avrundning av sifferuppgifter

I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummor i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna att stämma. Vid summering av avrundade delsummor i tabeller och uppställningar kan därför i vissa fall totalsumman avvika.

Brytdag

Brytdag, det vill säga när den löpande bokföringen för 2018 avslutades, var den 4 januari 2019.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Kostnadsmässig redovisning används i resultaträkningen. Anslagsredovisning sker enligt utgiftsmässiga principer för samtliga anslag utom för anslaget för förvaltningskostnader som avräknas kostnadsmässigt. I och med den utgiftsmässiga anslagsavräkningen uppstår en periodiserings-effekt, där realiserade valutakurser, upplupna räntekostnader m.m. inte avräknas anslaget men förändrar kapitalet. Lånebehovet tas fram enligt kassamässiga principer. Utfallet för anslaget Räntor på statsskulden skiljer sig därför mellan presentationerna av anslagsredovisningen och lånebehovet.

Riksgälden tillämpar avskrivningstiderna tre, fem, sex och tio år vid avskrivning av myndighetens anläggningstillgångar. Anläggningstillgångar som är IT-hårdvara har i de flesta fall en avskrivningstid på tre år. Förbättringsutgift på annans fastighet skrivs av på fem eller sex år. Möbler och övriga inventarier skrivs oftast av på tio år.

Affärsdagsredovisning

Affärsdagsredovisning tillämpas i statsskuldsförvaltningen. Det innebär att transaktioner i statsskuldsförvaltningen påverkar den redovisade statsskulden på affärsdagen, det vill säga när avtal tecknas och inte när betalning sker.

Valutakurser

Belopp i utländsk valuta är värderade till de valutakurser som gällde vid sista bankdagen 2018-12-28.

Finansieringsanalysen

I Riksgäldens verksamhet ingår in- och utlåning till övriga myndigheter inom staten. Det innebär att Riksgälden är övriga statliga myndigheters bank och därmed hanterar såväl inlåning som utlåning vilket ska särskiljas från Finansiering av låneverksamhet.

Då Riksgälden är statens internbank hanteras finansieringen av all låneverksamhet via statsskuld-förvaltningen vilket därför redovisas under rubriken Finansiering av låneverksamhet.

Derivat utanför statsskuld-förvaltningen

Derivat utanför statsskuld-förvaltningen redovisas uppdelat i lång- och kortfristiga skulder och fordringar baserat på kvarvarande löptid. Valutavärderingen avgör om kontraktet blir en skuld eller fordran.

Redovisning avseende garanterade insättningar

Från och med 2017-12-31 redovisas inte garanterade insättningar som en ansvarsförbindelse inom linjen i balansräkningen. Ändringen är en anpassning till gällande regelverk (Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag). Beloppet avseende garanterade insättningar framgår under rubriken Insättningsgarantifonden ökade samt under rubriken Garantier övriga verksamheter, sammanställning av garantiverksamhet

Ändrade redovisningsregler för garantier och krediter

Riksgälden övertog verksamhet från Strålskyddsmyndigheten (SSM) den 1 september 2018 avseende kärnavfallsfinansiering och redovisas som bidragsfinansierad verksamhet enligt samma redovisningsprinciper som hos SSM. Viss verksamhet, som nu ingår i den bidragsfinansierade verksamheten, redovisades tidigare år som avgiftsfinansierad verksamhet.

Resultaträkning

Tusen kronor	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	13 844 375	10 830 944
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	-228 697	-153 522
Intäkter av bidrag	3	9 590	290
Finansiella intäkter	4-10, 13	61 885 083	51 456 587
Summa verksamhetens intäkter		75 510 351	62 134 298
Verksamhetens kostnader			
Övriga verksamhetskostnader			
Kostnader för personal	11	-177 675	-179 672
Kostnader för lokaler		-24 710	-24 463
Övriga driftskostnader	12	-182 021	307 221
Finansiella kostnader	4-10, 13	-81 436 465	-61 387 598
Avskrivningar och nedskrivningar	19, 20	-14 890	-13 232
Summa övriga verksamhetskostnader		-81 835 760	-61 297 743
Verksamhetsutfall		-6 325 410	836 554
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten	14	1 466 999	553 095
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten		-1 466 999	-553 095
Saldo uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		7 800	14 852
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	15	10 121 714	8 372 150
Finansiella intäkter		849 240	239 213
Finansiella kostnader		-563 533	-463 853
Avsättning till fonder med mera för transfereringsändamål	16	-10 402 407	-8 144 293
Lämnade bidrag	17	-7 800	-14 852
Saldo transfereringar		5 014	3 218
Årets kapitalförändring	18	-6 320 396	839 772

Balansräkning

Tusen kronor	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		16 076	12 455
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		918	6 105
Immateriella anläggningstillgångar	19	16 994	18 561
Förbättringsutgifter på annans fastighet		11 198	13 372
Maskiner, inventarier, installationer med mera		13 025	15 869
Materiella anläggningstillgångar	20	24 223	29 241
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	43 796 793	41 458 037
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter		453 000	603 000
Andra långfristiga fordringar	22	144 324	311 204
Finansiella anläggningstillgångar		44 394 116	42 372 240
Utlåning inomstatligt	23	338 073 167	326 932 320
Utlåning övrigt	24	264 635 390	244 848 888
Utlåning		602 708 557	571 781 208
Kundfordringar	25	380	373
Fordringar hos andra myndigheter	26	109 890	263 085
Övriga kortfristiga fordringar	27	94 875 443	69 707 334
Kortfristiga fordringar		94 985 713	69 970 792
Förutbetalda kostnader	28	644 068	873 383
Övriga upplupna intäkter	29	4 983 215	5 761 799
Periodavgränsningsposter		5 627 283	6 635 182
Avräkning med statsverket	30	742 949 036	827 550 777
Avräkning med statsverket		742 949 036	827 550 777
Värdepapper och andelar	31	43 980 934	87 976 225
Kortfristiga placeringar		43 980 934	87 976 225
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		74 248	91 166
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		79 108 578	70 674 509
Kassa och bank		19 373	29 158
Kassa och bank	32	79 202 199	70 794 833
SUMMA TILLGÅNGAR		1 613 889 055	1 677 129 059

Fortsättning Balansräkning

Tusen kronor	Not	2018-12-31	2017-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Statskapital	33	0	0
Balanserad kapitalförändring	34	-70 496 021	-71 358 913
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	18	-6 320 396	839 772
Myndighetskapital	35	-76 816 417	-70 519 140
Fonder	36	119 573 391	109 170 984
Fonder		119 573 391	109 170 984
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	37	677	2 752
Avsättningar för garantier	38	1 027 878	827 960
Övriga avsättningar	39	4 073	3 749
Avsättningar		1 032 629	834 461
Lån i Riksgäldskontoret	40	39 108	30 496
Övriga lån	41	201 650 053	178 215 826
Långfristiga skulder till andra myndigheter		0	0
Övriga långfristiga skulder	42	1 046 124	168 741
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		0	0
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	43	846 865	1 036 662
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	44	6 275	6 397
Leverantörsskulder		9 693	20 037
Övriga kortfristiga skulder	45	58 142 947	77 121 544
Skulder m.m.		261 741 065	256 599 702
Lån i svenska kronor		891 504 108	958 189 599
Lån i utländsk valuta		370 587 165	369 736 415
Statsskulden	46	1 262 091 274	1 327 926 015
Upplupna kostnader	47	12 132 501	11 850 223
Oförbrukade bidrag	48	514	0
Övriga förutbetalda intäkter	49	34 134 099	41 266 815
Periodavgränsningsposter		46 267 114	53 117 038
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 613 889 055	1 677 129 059
Skuldbevis	50	15 608 360	14 181 809
Ansvarsförbindelser		15 608 360	14 181 809

Finansieringsanalys

Tusen kronor	Not	2018-12-31	2017-12-31
DRIFT			
Kostnader			
Kostnader	51	-5 086 587	16 268 853
Summa kostnader		-5 086 587	16 268 853
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	52	308 433	326 568
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	53	-28 779	64 330
Intäkter av bidrag		9 590	290
Övriga intäkter	54	-1 314 730	-15 592 912
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		-1 025 486	-15 201 724
Ökning av kortfristiga fordringar		-24 007 021	-15 960 231
Minskning av kortfristiga skulder	55	-25 837 756	7 042 513
Ökning av balanserad kapitalförändring	56	23 119	0
KASSAFLÖDE FRÅN/TILL DRIFT		-55 933 731	-7 850 589
INVESTERINGAR			
Investeringar i finansiella tillgångar (exklusive låneverksamhet)	57	136 957	367 189
Investeringar i materiella tillgångar	58	-2 003	-23 106
Investeringar i immateriella tillgångar	59	-6 582	-3 528
Summa investeringsutgifter		128 372	340 555
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		23 539	8 093
- amorteringar		-14 927	-12 935
Övriga krediter Riksgäldskontoret		0	0
- amorteringar	60	-189 798	-23 085
Minskning av statskapital	61	0	0
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-181 185	-27 927
Förändring av övriga långfristiga skulder		877 382	-206 854
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		824 570	105 774
LÅNEVERKSAMHET			
Utlåning		-60 460 829	-13 537 397
Inlåning		26 134 227	16 447 204
Amorteringar		26 833 480	28 344 794
Räntor	62	1 583 481	2 107 091
Summa låneutgifter		-5 909 641	33 361 691
Finansiering av låneverksamhet			
Lån i svenska kronor		-66 685 491	24 100 729
Lån i utländsk valuta		850 750	-43 427 225
Räntor	62	-15 119 423	-12 611 467
Tillförda anslagsmedel	52	13 535 942	10 504 376
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet		-67 418 222	-21 433 587
Förändring av kortfristiga placeringar	63	43 994 825	-67 405 460

KASSAFLÖDE TILL LÅNEVERKSAMHET		-29 333 038	-55 477 356
<i>Fortsättning finansieringsanalys</i>			
Tusen kronor	Not	2018-12-31	2017-12-31
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		1 466 999	553 095
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		1 466 999	553 095
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-1 466 999	-553 095
KASSAFLÖDE UPPBÖRDSVERKSAMHETEN		0	0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-7 800	-14 852
Utbetalningar i transfereringsverksamheten		-7 800	-14 852
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		7 800	14 852
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		10 121 714	8 372 150
Finansiella intäkter		849 240	239 213
Finansiella kostnader		-563 533	-463 853
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamheten		10 415 221	8 162 363
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	55, 63	-763	2 546
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	57	-2 158 833	-1 981 046
KASSAFLÖDE TILL TRANSFERERINGSVERKSAMHET		8 247 824	6 169 011
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-76 194 375	-57 053 160
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		898 345 609	955 398 770
Minskning av kassa och bank		-9 785	28 871
Ökning av tillgodohavande Riksgäldskontoret	64	8 417 151	6 321 875
Minskning av avräkning med statsverket		-84 601 741	-63 403 906
SUMMA FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-76 194 375	-57 053 160
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		822 151 234	898 345 610

Anslagsredovisning (Not 65)

Anslagsredovisningen omfattar en redovisning och specifikation av utfallet på de inkomstitlar och anslag på statsbudgeten som Riksgälden under budgetåret har disponerat.

Redovisning mot statsbudgetens inkomstitlar (tusen kronor)

Inkomstittel	Benämning	Beräknat belopp 2018 ¹	Utfall per 31 december 2018
9456	Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	0	0
2557	Avgifter vid Statens internbank i Riksgäldskontoret	0	0
2811 09	Övriga inkomster	0	0
2811 12	Inleverans garantisubvention	0	0
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	13 592	12 340
2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	42 350	51 831
9475	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	1 402 828 ²	1 402 828
9831	Insättningsgarantiavgifter	0	0
9833	Resolutionsavgift	0	0
Summa		1 458 770	1 466 999

¹ Enligt regleringsbrev för budgetåret 2018.

² Ingår inte i regleringsbrev och prognostiseras inte. Beräknat belopp motsvarar aktuellt utfall.

Redovisning mot statsbudgetens anslag (tusen kronor)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Om-disponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet över-skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp 31 dec 2018
2 01:12 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader, anslagspost 1 (ramanslag)	61 852	327 245	0	0	-52 390	336 707	-276 382	60 325
7 01:1 Biståndsverksamhet: Garantiavgifter ODA-länder, anslagspost 3:1 (ramanslag)	92	1 449	0	0	-69	1 472	-826	646
7 01:1 Biståndsverksamhet: Garantiavgifter icke ODA- länder, anslagspost 3:2 (ramanslag)	999	1 270	0	0	-942	1 327	-722	605
24 01:5 Näringslivsutveckling m.m.: Lån/garantier till svensk industri, anslagspost 11 (ramanslag)	15 148	30 000	0	0	-15 148	30 000	-7 800	22 200
26:01:1 Räntor på statsskulden: Räntor på statsskulden, anslagspost 1 ¹	5 808 214	13 500 000	0	0	-5 808 214	13 500 000	-13 535 942	-35 942
26 01:3 Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning: Riksgäldskontorets provisioner i samband med upplåning och skuldförvaltning, anslagspost 1 ¹ (ramanslag)	80 859	145 200	0	0	-80 859	145 200	-55 447	89 753
Summa anslag	5 967 164	14 005 164	0	0	-5 957 622	14 014 706	-13 877 119	137 587

¹ Riksgälden har rätt att överskrida anslaget. Anslaget omfattas inte av utgiftstaket. Eventuellt utnyttjade medel får inte föras över till nästa år.

Noter

Not 1 Intäkter av anslag, tusen kronor

	2018	2017
Intäkter förvaltningskostnader	252 986	262 226
Intäkter provisionskostnader	55 447	64 341
Intäkter räntor på statsskulden	13 535 942	10 504 376
Summa	13 844 375	10 830 944
Anslag enligt anslagsredovisningen	-13 877 119	-10 847 794
Skillnad	-32 744	-16 850
Nedan anslag redovisas inte som en intäkt i not 1.		
Anslag: lån/garantier till svensk industri	-7 800	-14 852
Avsättning för garantiverksamhet NIB	-826	-764
Avsättning för garantiverksamhet ej ODA	-722	-960
	-9 349	-16 575
Semesterdagar före 2009 redovisas mot konto 1581 och belastar anslaget	277	275
Årets minskning av fordran semesterlöneskuld (ej redovisat mot anslag)	277	275
Engångsinbetalning från förvaltningsanslaget till administrativa kontot garanti- och kreditverksamheten. För mer information, se avsnitt Kostnader och anslag.	-23 119	0

Intäkter av anslag består av anslagen räntor på statsskulden, provisionskostnader och förvaltningskostnader. Intäkter räntor på statsskulden påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta. För mer information se avsnitt Kostnader och anslag.

Differensen mellan intäkter av anslag och utgifter enligt anslagsredovisningen avser anslag som inte redovisas som intäkter av anslag. Se not 65.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar, tusen kronor

	2018	2017
Intäkter av avgifter från garantier	6 523	8 600
Intäkter av avgifter från lån med kreditrisk	-55 900	38 430
Intäkter av avgifter från garantier och lån med kreditrisk administration	20 087	16 696
Förändring förväntad förlust, utestående garantier	-199 918	-217 852
Övriga förvaltningsintäkter	512	604
Summa	-228 697	-153 522

De lägre intäkterna (ökade kostnaderna) förklaras framför allt av att garantiåtagandet för Öresundsbrokonsortiet (ÖSK) har förlängts till följd av beslut om ny utdelningspolicy till ägarna, men även på grund av ändrade villkor för garantiåtagandet gentemot Eurofima, vilka innebär att garantin minskat i omfattning. Förändring förväntad förlust avser värderingar vilket medför att det kan vara stora fluktuationer över tid mellan kostnader och intäkter.

Not 3 Intäkter av bidrag, tusen kronor

	2018	2017
Stöd för nystartsjobb	369	14
Särskilt anställningsstöd	135	126
Bidrag från statlig myndighet	9 086	150
Summa	9 590	290

Den 1 september 2018 överfördes verksamheten för kärnavfallsfinansiering från Strålskyddsmyndigheten till Riksgälden. Denna verksamhet finansieras av bidrag från Kärnavfallsfonden. Under 2017 bestod denna post av bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Under 2018 har Riksgälden haft flera personer med stöd för nystartsjobb, varför denna post är högre jämfört med 2017.

Not 4 Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden + Övriga finansiella poster, tusen kronor

	2018	2017
Räntekostnader	-36 643 338	-33 119 901
Ränteintäkter	17 059 579	17 508 404
Över-/underkurs vid emission	11 281 417	13 164 632
Realiserade kursförändringar	-3 353 015	-9 518 819
Realiserade valutakursförändringar	-771 540	1 946 984
Orealiserade valutakursförändringar	-6 913 291	228 440
Intäktsförda preskriberade obligationer, kuponger och vinster	462	358
Provisioner till banker med flera	-55 546	-59 515
Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten	-156 112	-81 596
Summa	-19 551 383	-9 931 011

Posterna Finansiella intäkter och Finansiella kostnader är oberoende av finansieringskälla.

Noten inkluderar räntor på statsskulden, förvaltningsanslaget, avgifts- och fondverksamhet samt förvaltningen av finansiella tillgångar och skulder avseende Affärsverket Statens järnvägar.

	2018 Intäkter	2018 Kostnader	2017 Intäkter	2017 Kostnader
Not 5	17 059 579	-36 643 338	17 508 404	-33 119 901
Not 6	11 615 704	-334 287	12 026 266	1 138 366
Not 7	15 452 326	-18 805 341	9 960 647	-19 479 466
Not 8	17 757 011	-25 441 841	11 960 778	-9 785 354
Not 9	462	0	491	-133
Not 10		-55 546		-59 515
Not 13	0	-156 112	0	-81 596
Summa	61 885 083	-81 436 465	51 456 587	-61 387 598

Till följd av s-kodsändringar avseende finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten har jämförelsetalen för 2017 ändrats avseende not 13.

Not 5 Räntekostnader/ränteintäkter, tusen kronor

	2018	2017
Realiserade räntekostnader/ -intäkter		
Statsskuld förvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-25 536 466	-27 700 563
Ränteintäkter i svenska kronor	9 721 058	12 686 122
	-15 815 409	-15 014 441
Räntekostnader i utländsk valuta	-4 682 041	-3 102 305
Ränteintäkter i utländsk valuta	1 586 786	1 186 782
	-3 095 255	-1 915 523
Statsskuld förvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-65 933	-98 034
	-65 933	-98 034
Statens internbank, in- och utlåning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	-32 212	-12 230
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	-606 613	-648 517
Ränteintäkter i svenska kronor	117 323	98 972
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	2 084 715	2 668 628
Räntekostnader i utländsk valuta, inomstatligt	-2 586	-97
Ränteintäkter i utländsk valuta, inomstatligt	12 727	2 539
	1 573 354	2 109 295
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	3 575 609	2 465 527
	3 575 609	2 465 527
Övriga ränteintäkter/-kostnader		
Övriga räntekostnader	-7	-4
Ränteintäkter räntekonto	-45	-122
	-52	-126
Affärsverket statens järnvägar		
Räntekostnader övertaget från affärsverket statens järnvägar	-337 976	-78 354
Ränteintäkter övertaget från affärsverket statens järnvägar	476 071	133 782
	138 095	55 427
Realiserade räntekostnader/-intäkter	-13 689 590	-12 397 875

	2018	2017
Orealiserade räntekostnader/-intäkter		
Statsskuldförvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-4 673 659	-1 504 977
Ränteintäkter i svenska kronor	-981 970	-1 326 498
	-5 655 629	-2 831 475
Räntekostnader i utländsk valuta	-96 926	-85 033
Ränteintäkter i utländsk valuta	-14 225	-71 405
	-111 151	-156 437
Statsskuldförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	21 971	19 057
	21 971	19 057
Statens internbank, in- och utlåning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	-43 072	-4
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	-695 259	5 718
Ränteintäkter i svenska kronor	32 936	639
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	665 131	-32 150
	-40 265	-25 797
Räntekostnader i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	-2 316	-4 245
Ränteintäkter i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	-85 786	22
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	128 269	-163 497
	40 167	-167 720
Affärsverket statens järnvägar		
Räntekostnader övertaget från affärsverket statens järnvägar	109 758	89 688
Ränteintäkter övertaget från affärsverket statens järnvägar	-259 019	-140 936
	-149 261	-51 248
Orealiserade räntekostnader/-intäkter	-5 894 168	-3 213 621
Totala räntekostnader	-36 643 338	-33 119 901
Totala ränteintäkter	17 059 579	17 508 404
Totala räntekostnader/intäkter	-19 583 759	-15 611 497

Realiserade räntekostnader uppstår till exempel vid kupongutbetalningar men även när vi köper tillbaka obligationer eller statsskuldväxlar, då betalning för ränta fram till uppköpsdagen görs. Orealiserad räntekostnad uppstår till följd av att räntekostnaderna periodiseras löpande för att få en jämn kostnadsränta.

Ränteintäkter uppstår när Riksgälden ger ut kupongobligationer. Köparen betalar då den ränta som beräknats från föregående räntebetalning fram till utgivningsdagen. De realiserade ränteintäkterna i privatmarknadsupplåningen består av vinster på Riksgäldens egna innehav av premieobligationer. Ränteintäkter erhålls också på tillgångar och utlåning.

Räntor övertaget från Affärsverket Statens järnvägar behandlas olik Riksgäldens egna instrument. Den ränteeffekt som består i att priset vid övertagandet inte var nominellt, redovisas som räntekostnad/intäkt istället för kursvinst/förlust i noterna.

Totala räntekostnader/intäkter belastar flera olika finansieringskällor och ränteanslaget belastas bara med de betalda beloppen. Undantaget räntor avseende Affärsverket Statens järnvägar (ASJ) vilka inte är anslagsbelastande.

Se avsnittet Kostnader och anslag för en beskrivning av förändringen i räntebetalningarna.

Not 6 Över-/underkurs vid emission, tusen kronor

	2018	2017
Realiserade över-/underkurser		
Statsskuldförvaltning, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	4 715 823	9 737 016
Underkurser i svenska kronor	-117 384	-648 948
	4 598 439	9 088 068
Överkurser i utländsk valuta	-27	524 669
Underkurser i utländsk valuta	-189 109	-92 956
	-189 136	431 713
Summa realiserade över-/underkurser (1:1)	4 409 303	9 519 781
Orealiserade över-/underkurser		
Statsskuldförvaltning, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	6 774 009	1 936 909
Underkurser i svenska kronor	-38 367	1 975 190
	6 735 642	3 912 099

	2018	2017
Överkurser i utländsk valuta	125 899	-172 328
Underkurser i utländsk valuta	10 572	-94 919
	136 472	-267 248
Summa orealiserade över-/underkurser	6 872 114	3 644 852
Summa över-/underkurs vid emission	11 281 417	13 164 632
Summa intäkter	11 615 704	12 026 266
Summa kostnader	-334 287	1 138 366

När Riksgälden ger ut befintliga kuponglån uppstår en realiserad över- eller underkurs. Storleken beror på förhållandet mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emissionstillfället. Den realiserade över- eller underkursen anslagsavräknas direkt men kostnadsmissigt så periodiseras den över lånets löptid. De kostnadsmissiga periodiseringarna är orealiserade och storleken varierar från år till år beroende på

- skillnaden mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emission.
- den periodisering som görs under året beräknad på summan av den ackumulerade över- eller underkursen och de underliggande lånens återstående löptid.
- återköp i lån i och med att hela den kvarvarande över- eller underkursen påverkar resultatet.

Not 7 Realiserade kursförändringar, tusen kronor

	2018	2017
Statsskuldskötsel, institutionell upplåning		
Realiserade kursvinster i svenska kronor	2 500 000	250 016
Realiserade kursförluster i svenska kronor	-5 953 518	-9 727 307
	-3 453 518	-9 477 291
Realiserade kursvinster i utländsk valuta	12 947 809	9 703 973
Realiserade kursförluster i utländsk valuta	-12 851 797	-9 752 106
	96 012	-48 132
Statsskuldskötsel, privatmarknadsupplåning		
Realiserade kursvinster i svenska kronor	0	0
Realiserade kursförluster i svenska kronor	-26	-53
	-26	-53
Statens internbank		
Realiserade kursvinster, inomstatligt	4 517	6 657
	4 517	6 657
Realiserade kursförändringar (1:1)	-3 353 015	-9 518 819
Summa intäkter	15 452 326	9 960 647
Summa kostnader	-18 805 341	-19 479 466

Realiserade kursvinster eller kursförluster uppstår när Riksgälden köper tillbaka obligationer och statsskuldväxlar och beror på att marknadsräntan avviker från kupongräntan. Orealiserade kursförändringar bokförs bara i internredovisningen och påverkar inte resultaträkningen.

Not 8 Valutakursförändringar, tusen kronor

	2018	2017
Realiserade valutavinster/-förluster		
Statsskuldskötsel, institutionell upplåning		
Realiserade valutavinster i utländska lån	1 139 228	2 284 497
Realiserade valutaförluster i utländska lån	-12 073 664	-12 719 173
	-10 934 437	-10 434 676
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	13 975 996	13 981 978
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-14 233 252	-11 818 559
	-257 257	2 163 420
Statens internbank		
Realiserade valutavinster i utländska lån, vidareutlåning	10 791 399	11 560 473
Realiserade valutaförluster i utländska lån, vidareutlåning	-370 375	-1 332 875
Realiserade valutaförluster i utländska lån, inomstatligt	70 722	2 882
	10 491 746	10 230 480

	2018	2017
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	26 389	16 157
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-91 500	-27 901
	-65 112	-11 744
Affärsverket statens järnvägar		
Realiserade valutavinster övertaget från affärsverket statensjärnvägar	-12 602	-496
Realiserade valutaförluster övertaget från affärsverket statensjärnvägar	6 122	0
	-6 480	-496
Realiserade valutavinster/-förluster	-771 540	1 946 984
Orealiserade räntekostnader/-intäkter		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån	-11 879 115	31 358 827
	-11 879 115	31 358 827
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	-3 534 378	-2 532 417
	-3 534 378	-2 532 417
Statens internbank		
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	-790 582	-49 236
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån, vidareutlåning	9 290 784	-28 548 734
	8 500 202	-28 597 970
Orealiserade valutakursförändringar i förvaltningen	1	0
Orealiserade valutakursförändringar	-6 913 290	228 440
Totala valutakursförändringar	-7 684 830	2 175 425
Summa intäkter	17 757 011	11 960 778
Summa kostnader	-25 441 841	-9 785 354

Realiserade valutakursförändringar uppstår till exempel när Riksgälden betalar tillbaka utländska lån och kursen avviker från den kurs som Riksgälden ursprungligen lånade till.

Orealiserade valutakursförändringar uppstår vid värdering av skulder och fordringar i utländsk valuta till bokslutsdagens kurser.

Not 9 Intäktsförda preskriberade obligationer, kuponger och vinster, tusen kronor

	2018	2017
Preskriberade premieobligationer	424	-3
Övriga preskriberade obligationer och lån	39	249
Summa preskriberade obligationer och lån	462	246
Preskriberade räntor	0	112
Summa intäkter	462	491
Summa kostnader	0	-133
Summa	462	358

Premieobligationer som Riksgälden ger ut preskriberas 10 år efter att de har förfallit om inte innehavaren har löst in dem. Då tas de bort som skuld och redovisas som vinst i resultatet. Premievinster hanteras på motsvarande sätt.

Utbetalning av preskriberade premieobligationer redovisas som en kostnad. Under året har ett belopp om 462 tusen kronor intäktsförts avseende preskriberade obligationer och lån.

Not 10 Provisioner till banker med flera, tusen kronor

	2018	2017
Statsskuldförvaltning, institutionell upplåning		
Försäljningsprovisioner	-34 700	-34 700
Futuresprovisioner	-1 171	-2 681
Förvaltningsprovisioner	-8 182	-16 031
Övriga provisioner	-2 711	-2 269
Summa (1:3)	-46 765	-55 682
Periodiserade provisionskostnader, institutionell upplåning	-19	4 826
Statsskuldförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Försäljningsprovisioner	0	0
Övriga provisioner	-8 682	-8 659
Summa (1:3)	-8 682	-8 659
Periodiserade provisionskostnader, privatmarknadsupplåning	-80	0
Summa	-55 546	-59 515

De periodiserade provisionskostnaderna avser resultatbaserad provision till externa förvaltare som kan beräknas och faktureras först efter årets slut.

Not 11 Kostnader för personal, tusen kronor

	2018	2017
Löner, arvoden och arbetsgivaravgifter	-172 808	-175 335
Utbildning	-1 454	-1 818
Övriga personalkostnader	-3 413	-2 519
Summa	-177 675	-179 672

Lönekostnaderna exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal uppgick till 104,8 miljoner kronor (109,4 miljoner kronor år 2017). Minskningen av lönekostnaderna berodde främst på det höga vakansläget.

617 998 kronor motsvarande 0,59 procent av lönesumman 2018 avsåg arvoden till Riksgäldens styrelse, vetenskapliga råd och resolutionsdelegation.

Övriga personalkostnader ökade främst för kostnader avseende rekrytering.

Not 12 Övriga driftkostnader, tusen kronor

	2018	2017
Ersättningar till banker m. m.	-1 707	-1 850
Reklam, information och PR	-293	-516
Försäljningskostnader privatmarknadsupplåning	-87	-1 279
Inköp av korttidsinventarier, licenser och supportavtal	-31 561	-32 301
Köpta tjänster	-24 088	-29 432
Post och tele	-2 951	-2 977
Resekostnader	-1 428	-1 720
Administrativa kostnader	-3 827	-3 888
	-65 942	-73 962
Nedskrivning, lån med kreditrisk	0	239 328
Årets förändring avseende regressfordringar och andra tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten	-166 079	16 855
Utdelning	50 000	125 000
Verksamhetskostnader som inte är driftskostnader	-116 079	381 184
Summa	-182 021	307 221

De lägre kostnaderna avseende reklam, information och PR samt försäljningskostnader privatmarknadsupplåning är en följd av det beslut som fattats av styrelse att tills vidare inte ge ut några premieobligationer.

Minskningen av kostnader för köpta tjänster förklaras främst med lägre kostnader för konsulter.

Posterna Nedskrivning, lån med kreditrisk samt Årets förändring avseende regressfordringar och andra tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten består av värderingar vilket medför att det kan vara stora fluktuationer över tid och mellan kostnader och intäkter för respektive post.

Posten utdelning, vilken avser Orio AB, tillkom som en följd av Ekonomistyrningsverkets ändring av s-koder, även jämförelsetalet för 2017 justerades i enlighet med denna ändring.

Not 13 Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten, tusen kronor

	2018	2017
Räntekostnad	-6 112	-5 596
Nedskrivning, finansiella tillgångar	-150 000	-76 000
Summa	-156 112	-81 596

Minusräntan innebär en räntekostnad för innehav på konto i Riksgälden. Nedskrivning av finansiella tillgångar avser värderingen av Orio AB. Som en följd av Ekonomistyrningsverkets ändring av s-koder har jämförelsetalet för 2017 justerats. Tidigare posten utdelning rapporteras istället i not 12.

Not 14 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten, tusen kronor

	2018	2017
Statens internbank	0	55
Insättningsgarantin	11 218	16 216
Investerarskydd	1 128	938
Utsläppsrätter	1 402 828	496 923
Garantier och utlåning med kreditrisk	51 831	38 964
Förluster i uppbördsverksamhet	-6	0
Summa	1 466 999	553 095

Intäkterna för utsläppsrätter ökade. Riksgälden tar emot intäkter från auktioner av utsläppsrätter för svenska statens räkning enligt förordning (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas mellan medlemsstaterna. Statens internbank tog bort avgiften på sina konton 2017.

Not 15 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag, tusen kronor

	2018	2017
Avgiftsintäkter insättningsgarantin	1 038 733	1 857 979
Återvinningar	0	455
Stabilitetsavgifter	0	2 346
Resolutionsavgifter	9 082 981	6 511 370
Summa	10 121 714	8 372 150

Avgiftsintäkter insättningsgarantin

Minskningen jämfört med föregående år förklaras främst av att Nordea bytt hemland till Finland. Till följd av detta överfördes under året 705 miljoner kronor till den finska insättningsgarantin. Till den danska insättningsgarantin överfördes 7 miljoner kronor då ett institut bytt hemvist till Danmark.

Not 16 Avsättning till fonder med mera för transfereringsändamål, tusen kronor

	2018	2017
Avsättning till insättningsgarantifonden	-1 700 212	-1 970 675
Avsättning från stabilitetsfonden	208 637	205 540
Avsättning till resolutionsreserven	-8 910 832	-6 379 157
Summa	-10 402 407	-8 144 293

Insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde vilket medför att det kan uppstå stora förändringar mellan åren då marknadsvärdet förändras. Avsättningar till och från insättningsgarantifonden görs för realiserade räntor- och kursvinster/förluster. Övriga fonder har inga placeringar som marknadsvärderas. Utfallet för stabilitetsfonden avser främst ränta.

Not 17 Lämnade bidrag, tusen kronor

	2018	2017
Privata företag med mera	-7 800	-14 852
Summa	-7 800	-14 852

Avser delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt.

Not 18 Årets kapitalförändring, tusen kronor

	2018	2017
Över-/underskott garantier och utlåning	-520 879	129 390
Över-/underskott garantier och utlåning, administration	4 314	-9 046
Övrig kapitalförändring	-5 844 133	775 295
Årets kapitalförändring ASJ	40 302	-55 866
Summa	-6 320 396	839 772

Kapitalförändringen visar hur myndighetskapitalet har förändrats under året. För statliga myndigheter är kapitalförändringen inte ett mått på om verksamheten går bra eller dåligt. Utgifter och inkomster ger via anslagen en motsvarande intäkt av anslag respektive en reduktion av intäkt av anslag, det vill säga nettot i resultaträkningen blir noll. Däremot avräknas inte anslagen för så kallade periodisering, exempelvis

upplupna räntekostnader eller realiserade valutakursförändringar. Undantaget är förvaltningsanslaget som från och med 2009 avräknas kostnads/intäktsmässigt.

Årets kapitalförändring bestod av periodiseringar i den anslagsfinansierade (exklusive förvaltningsanslaget) verksamheten samt över- och underskott i garanti- och utlåningsverksamheten.

Not 19 Immateriella anläggningstillgångar, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		
IB	59 791	57 015
Årets anskaffningar	6 377	2 776
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-47 336	-45 390
Årets avskrivningar	-2 756	-1 946
UB	16 076	12 455
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB	47 791	47 038
Årets anskaffningar	205	752
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-41 685	-36 066
Årets avskrivningar	-5 392	-5 619
UB	918	6 105
UB immateriella anläggningstillgångar	16 994	18 561
Årets avskrivningar och nedskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-8 148	-7 565

Not 20 Materiella anläggningstillgångar, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
IB	31 940	18 438
IB årets avyttring	-2 751	0
Årets anskaffningar	2 574	13 502
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-18 568	-17 106
Årets avskrivningar	-1 996	-1 462
UB	11 198	13 372
Maskiner och inventarier, anskaffningsvärde		
IB	125 450	125 427
IB årets avyttring	-297	-9 581
Årets anskaffningar	2 180	9 604
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-109 581	-114 317
Avskrivningar tidigare år, avyttringar	18	8 941
Årets avskrivningar	-4 745	-4 204
UB	13 025	15 869
UB materiella anläggningstillgångar	24 223	29 241
Årets avskrivningar och nedskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-6 742	-5 667
Summa avskrivningar och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	-14 890	-13 232

Utgående balans avseende materiella tillgångar minskade med 5 018 tusen kronor. 2 751 tusen kronor förklaras av korrigerig IB på grund av omvärdering av tillgångar från 2017.

Not 21 Andra långfristiga värdepappersinnehav, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Obligationer insättningsgarantifonden	41 297 882	39 139 048
Terminkontrakt Statens internbank	0	17 442
Obligationer Affärsverket statens järnvägar	2 498 911	2 301 546
Summa	43 796 793	41 458 037

Under denna post redovisas andra värdepapper och andelar som anskaffats för långfristig placering.

Not 22 Andra långfristiga fordringar, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Regressfordringar från infriade garantier, värderade	144 324	311 204
Summa	144 324	311 204

Minskningen i regressfordringar berodde främst på värderingen av fordran på Saab Automobil AB i konkurs.

Not 23 Utlåning inomstatligt, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Löpande krediter	15 325 474	15 522 159
Rörelsekapital med fast löptid	4 861 000	4 490 000
Investeringslån	52 900 039	54 493 576
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	7 300 429	5 134 801
Räntekonto med kredit (övrigt)	2 532 531	715 776
Centrala studiestödsnämnden (CSN)	221 897 457	215 835 999
Lån till anläggningstillgångar för förvaltningsändamål	33 256 236	30 740 009
Summa	338 073 167	326 932 320

Riksgäldens egna lån till investeringar i anläggningstillgångar, 39,1 miljoner kronor, ingår i posten Lån till anläggningstillgångar för förvaltningsändamål (30,5 miljoner kronor 2017).

Not 24 Utlåning övrigt, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Lånefordringar		
Akkumulerad utlåning	5 643 350	5 529 667
Årets nyutlåning	-30 000	790 000
Årets amorteringar	-495 100	-676 317
Årets värdering	0	229 328
Tidigare års värdering, ackumulerade	0	-229 328
UB	5 118 250	5 643 350
Utvecklingskapital/royalty		
Akkumulerad utlåning	1 073 068	1 162 957
Årets amorteringar	-67 360	-89 888
Årets värdering	0	10 000
Tidigare års värdering, ackumulerade	0	-10 000
UB	1 005 708	1 073 068
Utlåning i utländsk valuta		
Akkumulerad utlåning	238 132 469	262 853 669
Årets förändring	20 378 962	-24 143 485
UB	258 511 432	238 132 469
Summa	264 635 390	244 848 888

Löptider	
Förfalloprofil	Lånefordringar
Avista	846 000
<3m	500 000
3-12m	0
1-5år	1 745 000
>5år	2 027 250
Utvecklingskapital/royalty lån	
Avista	305 708
>3m	700 000
Utlåning i utländsk valuta	
<3m	17 958 200
3-12m	71 832 800
1-5år	168 720 432

Utestående belopp i förfalloprofilen är upptaget utan hänsyn till värdereglering.

Not 25 Kundfordringar, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten	151	133
Fakturerade insättningsgaranti- och investerarskyddsavgifter	208	42
Övriga kundfordringar	20	198
Summa	380	373

Not 26 Fordringar hos andra myndigheter, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i Statens internbank	104 720	257 658
Mervärdesskatt	3 459	5 354
Fordran skattekonto	0	14
Kundfordringar på statliga myndigheter	1 711	59
Summa	109 890	263 085

Not 27 Övriga kortfristiga fordringar, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Depositioner för handel med futures	91 813	159 160
OMX säkerheter	1 906 714	1 956 006
CSA-avtal	1 258 808	118 897
Fordringar avseende personalen	1	66
Terminskontrakt Statens internbank	44 541	0
Affärsdagsredovisning	91 573 567	67 472 328
Övriga fordringar	0	877
Summa	94 875 443	69 707 334

Depositioner för handel med futures

Riksgälden räknar dagligen av vinst eller förlust av tecknade futureskontrakt. Det medför att innehavaren av ett futureskontrakt betalar eller får ett variationssäkerhetskrav varje dag och därmed också en deposition.

Terminskontrakt Statens internbank

Valutavärderingen avgör om Terminskontrakt Statens internbank är en tillgång eller skuld.

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto. Motsvarande belopp på skuldsidan finns i not 45.

Not 28 Förutbetalda kostnader, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda kostnader	12 095	6 472
Förutbetalda underkurser, upplåning i svenska kronor	374 300	632 417
Förutbetalda underkurser, upplåning i utländsk valuta	253 310	226 831
Underkurs commercial paper i utländsk valuta	0	3 397
Fordran ränta, Riksgäldsspar	425	1 544
Överkurs växlar (tillgångar)	3 938	2 722
Summa	644 068	873 383

Förutbetalda kostnader

5,7 miljoner kronor avsåg förutbetalda hyror för lokaler. Övriga poster är främst kostnader för support- och licensavtal.

Förutbetalda underkurser

Underkurser uppstår när Riksgälden ger ut obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden bokförs som en underkurs och periodiseras under lånets löptid.

Fordran ränta, Riksgäldsspar

Pågående avveckling av Riksgäldsspar innebär ingen ny inlåning, vilket medför minskade räntefordringar.

Not 29 Övriga upplupna intäkter, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Ränteintäkter, statsskuldsvärd	3 666 945	4 223 090
Ränteintäkter, Statens internbank	615 416	667 738
Periodisering underkurs ASJ	297 558	344 523
Upplupna intäkter, insättningsgaranti och investerarskydd	403 297	526 448
Summa	4 983 215	5 761 799

Upplupna ränteintäkter/intäkter

Ränteintäkter/intäkter som är intjänade under året men ännu inte inbetalda.

Not 30 Avräkning med statsverket, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
RIKSGÄLDEN FÖRVALTNING		
Uppbörd		
Ingående balans	-48	62
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-1 466 999	-553 095
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	1 402 828	496 854
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel (+)	63 048	56 131
Fordringar/Skulder avseende uppbörd	-1 171	-48
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	257 193	448 110
Redovisat mot anslag (+)	13 600 737	10 585 292
Medel hänförliga till transfereringar m.m som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-13 759 272	-10 776 210
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	98 658	257 193
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-61 852	-64 491
Redovisat mot anslag (+)	276 382	262 501
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-327 245	-315 402
Återbetalning av anslagsmedel (+)	52 390	55 540
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-60 325	-61 852
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	1 082	1 357
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-277	-275
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	805	1 082

	2018-12-31	2017-12-31
RIKSGÄLDEN MYNDIGHETSUPPGIFTER		
Räntekonto myndigheter		
Ingående balans	65 357 366	58 589 559
Räntekonton, in (+)	394 857 936	383 509 451
Räntekonton, ut (-)	-383 727 146	-377 434 182
Betalningar som gått i statsskuldslödet	0	692 539
Fordringar/skulder avseende räntekonto myndigheter	76 488 156	65 357 366
Betalningsmyndigheten		
Ingående balans	0	0
Anslagsmedel som tillförts myndigheternas räntekonton	257 296 188	244 959 591
Medel från myndigheternas räntekonton som tillförts inkomstitel	-1 437 894	-1 348 834
Ingångsvärden till/från räntekonton	0	0
Betalningsmyndigheten, inbetalningar (+)	4 099 703	4 997 641
Betalningsmyndigheten, utbetalningar (-)	-259 912 285	-248 624 078
Medel som betalats i statsskuldslödet (justeras i finansiering från statsskulden)	-45 713	15 680
Fordringar/skulder avseende betalningsmyndigheten	0	0
EU-betalningar		
Ingående balans	6 501 154	11 272 856
EU-betalningar, in (+)	-6 501 154	24 227 220
EU-betalningar, ut (-)	0	-28 998 922
Fordringar/skulder avseende EU-betalningar	0	6 501 154
Myndigheternas betalningar över centralkontot		
Ingående balans	755 445 340	820 740 365
Ingående balanstoppkonton	50 542	-33 135
Inbetalningar i ramavtalsbank (+)	5 142 808 190	4 840 111 353
Tömning till statens centralkonto (-)	-2 532 492 287	-2 411 932 584
Utbetalningar i ramavtalsbank (-)	-4 884 838 302	-4 678 143 694
Täckning från statens centralkonto (+)	2 412 643 655	2 325 503 948
Inbetalningar direkt över statens centralkonto (+)	1 023 845 799	811 885 442
Utbetalningar direkt över statens centralkonto (-)	-782 481 323	-796 559 794
Inbetalningar, övrigt (+)	-206 857 069	51 613 827
Utbetalningar, övrigt (-)	-274 103 788	-217 260 984
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar samt Riksgäldens myndighetsuppgifter (+/-)	12 402 157	9 571 138
Myndigheternas betalningar över centralkontot	666 422 913	755 495 882
Avräkning med statsverket - utgående balans	742 949 036	827 550 777

Avräkningen med statsverket speglar kopplingen mellan myndigheten och statsbudgeten. Posten är å ena sidan en avräkning mot anslag och inkomstitlar, å andra sidan nettobetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. I vår avräkning med statsverket återfinns statens samlade flöden, vilket gör att posten även innehåller övriga myndigheters betalningsflöden som påverkar statens centralkonto. För att tydliggöra detta har vi specificerat våra myndighetsuppgifter i noten.

EU-betalningar redovisas från och med 2018 under posten Inlåning utomstatlig som återfinns i not 41 övriga lån.

Not 31 Värdepapper och andelar, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Kortfristiga placeringar	33 000 000	70 000 000
Repor i egna värdepapper	10 979 170	17 973 995
Repor Insättningsgarantifonden	1 763	2 230
Summa	43 980 934	87 976 225

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar görs vid överskott eller annat behov inom statsskuldsvärdningen.

Repor Insättningsgarantifonden

I insättningsgarantifonden ingår placeringar i repor. I not 45 redovisas skuldsidan av dessa repor.

Repor i insättningsgarantifonden redovisade per motpart

	2018-12-31	2017-12-31
Danske Bank	680	786
Skandinaviska Enskilda Banken	279	1 328
Nordea Bank Finland	0	116
Swedbank	805	0
Summa	1 763	2 230

Not 32 Kassa och bank, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Räntekonto förvaltningsverksamheten	74 248	91 166
	74 248	91 166
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
Räntekonto garantier och utlåning	1 231 896	1 162 661
Räntekonto insättningsgaranti och investerarskydd	84 424	420 551
Räntekonto stabilitetsfonden	40 037 199	40 245 574
Räntekonto Resolutionsreserven	37 755 058	28 845 723
	79 108 578	70 674 509
Kassa och bank		
Övriga bankkonton	0	0
Valutakonto Nordea	19 287	29 076
Valutakonto Thailändska bath (THB)	0	0
Valutakonto Euroclear	61	59
Valutakonto Clearstream	25	24
UB	19 373	29 158
Summa	79 202 199	70 794 833

Avgifter för förväntade förluster samt administrativa avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten placeras på räntekonto i Riksgälden. Bankgarantiavgifter och stabilitetsavgifter placeras på räntekonto i Riksgälden knutet till stabilitetsfonden.

Not 33 Statskapital, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Konst från statens konstråd	0	0
Summa	0	0

Not 34 Balanserad kapitalförändring, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten	1 133 023	1 003 632
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten, Administration	0	-14 073
Balanserad kapitalförändring	-71 881 234	-72 656 528
Balanserad kapitalförändring ASJ	252 190	308 056
Summa	-70 496 021	-71 358 913

Balanserad kapitalförändring är en del av myndighetskapitalet i balansräkningen som överförts från tidigare år och som inte särredovisats under annan post. Förändringen om 862 891 tusen kronor förklaras dels av 2017 års kapitalförändring om 839 772 tusen kronor samt av en retroaktiv engångsbetalning om 23 119 tusen kronor från förvaltningsanslaget till det administrativa kontot för garanti- och kreditverksamheten. Se mer under avsnitt Kostnader och anslag.

Not 35 Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, annan verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2017	0	-72 656 528	989 560	308 056	839 772	-70 519 140
A Ingående balans 2018	0	-72 656 528	989 560	308 056	839 772	-70 519 140
Föregående års kapitalförändring		775 295	120 344	-55 866	-839 772	0
Engångsbetalning från förvaltningsanslaget till administrativa kontot	0	23 119				23 119
Årets kapitalförändring					-6 320 396	-6 320 396
B Summa årets förändring	0	798 414	120 344	-55 866	-7 160 168	-6 297 277
C Utgående balans 2018	0	-71 858 115	1 109 904	252 190	-6 320 396	-76 816 417

Balanserad kapitalförändring, annan verksamhet avser Affärsverket Statens järnvägar. Engångsbetalning från förvaltningsanslaget till administrativa kontot garanti- och kreditverksamheten, se avsnitt Kostnader och anslag.

Not 36 Fonder, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Insättningsgarantifonden		
Ingående fondvärde	40 080 048	38 109 373
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 038 733	1 858 434
Finansiella intäkter	640 275	1 059 457
Finansiella kostnader	21 204	-947 216
Utgående fondvärde	41 780 260	40 080 048
Stabilitetsfonden		
Ingående fondvärde	40 245 213	40 450 753
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	0	2 346
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-203 623	-204 668
Övriga kostnader	-5 014	-3 218
Utgående fondvärde	40 036 576	40 245 213
Resolutionsreserven		
Ingående fondvärde	28 845 723	22 466 566
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	9 082 981	6 511 370
Finansiella kostnader	-173 646	-132 213
Övriga kostnader	1 497	0
Utgående fondvärde	37 756 555	28 845 723
Summa	119 573 391	109 170 984

Finansiella kostnader påverkas av den negativa räntan på räntekontot.

Not 37 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående avsättning	2 752	3 946
Årets pensionskostnad	823	136
Årets pensionsutbetalningar	-2 897	-1 330
Utgående avsättning	677	2 752

Not 38 Avsättningar för garantier, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Reservering för framtida garantiförluster		
Ingående balans	827 960	610 108
Periodens reservering för förväntade framtida garantiförluster	199 918	217 852
Utgående balans reservering för framtida garantiförluster	1 027 878	827 960

Riksgälden bedömer halvårsvis den aktuella risken i, och beräknar den förväntade förlusten för samtliga utestående garantiåtaganden.

	2018-12-31	2017-12-31
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	702 088	710 785
Kvardröjande risker	325 791	117 175
Oreglerade skador	0	0
Summa	1 027 878	827 960

Ökningen förklaras av att garantiåtagandet gällande Öresundsbro Konsortiet (ÖSK) förlängts till följd av beslut om ny utdelningspolicy, vilket i sin tur påverkat den prognosticerade återbetalningstiden. Av reserveringen avser 325 791 tusen kronor kvardröjande risker.

Nedan redovisas storleken vid periodernas slut på de åtaganden för vilka reserveringar gjorts för framtida garantiförluster. Dessa åtaganden redovisas inte som ansvarsförbindelser inom linjen. I avsnittet Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten redovisas Riksgäldens övriga garantiåtaganden.

	2018-12-31	2017-12-31
Garantier som tillhör den ordinarie garantireserven		
Infrastrukturprojekt		
-Öresundsbrokonsortiet ¹	18 313 500	17 308 776
Finansiering och fastigheter		
- övriga	405 000	405 000
Pensionsåtaganden ²		
- Försäkringsaktiebolaget Pensionsgaranti	5 483 791	5 747 856
- Posten	2 316 406	2 442 705
- övriga	168 825	185 377
Internationella projekt		
- Nordiska Investeringsbanken	2 281 891	3 118 082
- Eurofima	473 160	438 263
- European Spallation Source (ESS) ³	600 000	0
Övriga åtaganden	7 530	9 209
Summa	30 050 103	29 655 268

¹ Åtagandet delas med danska staten. Det redovisas som skuldernas nominella värde plus det belopp som ÖSK kan bli skyldigt att betala för ingångna swappar. Detta skiljer sig från ÖSK:s redovisning som tar upp marknadsvärdet på skulder och swappar.

² Uppgifter för 2018-12-31 gäller tidpunkten 2017-12-31, uppgifter för 2017-12-31 gäller tidpunkten 2016-12-31.

³ European Spallation Source ERIC (ESS), konsortiet som bygger forskningsanläggningen Europeiska Spallationskällan, utnyttjade den garantiram som Riksgälden ställde ut 2016.

Not 39 Övriga avsättningar, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	3 749	3 413
Övriga avsättningar	324	336
Utgående balans övriga avsättningar	4 073	3 749

Övriga avsättningar avser medel för lokalt omställningsarbete som avsatts i enlighet med det avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de fackliga parterna.

Not 40 Lån i Riksgäldskontoret, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Lån i Riksgäldskontoret		
Lån till anläggningstillgångar	30 496	35 338
Årets amortering av lån till anläggningstillgångar	-14 927	-12 935
Årets nyupplåning till anläggningstillgångar	23 539	8 093
Summa lån i Riksgäldskontoret	39 108	30 496

Beviljad låneram 2018 för lån till anläggningstillgångar är 60 miljoner kronor. De relativt stora investeringar i nya lokaler som Riksgälden gjorde i samband med flytten i december 2017 påverkade lånebeloppet först i maj 2018. Det beror på att Riksgälden tar upp nya lån två gånger om året; i början av juni för perioden december föregående år till och med maj och i början av december för perioden juni till och med november. Lån för investeringar avseende flytten 2017 togs därmed upp i maj 2018.

Not 41 Övriga lån, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Inlåning inomstatlig		
Rörliga krediter	66 058 246	62 717 114
Löpande krediter	576 840	622 128
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	58 775 869	55 479 490
Räntekonto med kredit (övrigt)	23 081 245	14 359 802
Avista medel	23 518 070	23 012 489
Bundna medel 1 år och längre	18 805 000	20 955 000
Avista medel, övriga konton	2 009 303	679 149
Summa inlåning inomstatlig	192 824 573	177 825 172
Inlåning utomstatlig		
Inlåning utomstatlig	3 798 453	22 744
Summa inlåning utomstatlig	3 798 453	22 744
Inlåning valuta		
Inlåning valuta	5 027 027	367 909
Summa inlåning valuta	5 027 027	367 909
Summa inlåning totalt	201 650 053	178 215 826

Inlåning utomstatlig

Inlåning utomstatlig innehåller från och med 2018 posten EU-avgifter som tidigare redovisats i not 45. 3 775 miljoner kronor är medel för EU-avgiften som krediterats på EU-kommissionens konto hos Riksgälden men ännu inte betalats från statens centralkonto i Riksbanken.

I sammanställningen nedan redogörs för årets samtliga betalningar till EU-kommissionen.

Årets EU-avgifter	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans av skuldförda medel hos Riksgälden	6 501 154	11 272 856
Jordbruksavgifter	0	4 787
Tullavgifter (inkl straffränta)	5 098 098	5 802 992
Sockeravgifter	-8 001	29 270
Momsbaserad avgift	3 097 369	-4 649 941
BNI-baserad avgift	26 757 453	22 364 752
Storbritannienavgift	26 197	675 360
Insättning från EU-kommission för att täcka underskott	-37 696 863	-28 998 922
Förändring av konto	-2 725 747	-4 771 702
Utgående balans hos Riksgälden	3 775 407	6 501 154

Inlåning valuta

I december 2018 överfördes Exportkreditnämndens (EKN) garanti medel i utländsk valuta motsvarande ett värde om 4,3 miljarder kronor till räntebärande konto i Riksgälden.

Not 42 Övriga långfristiga skulder, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Swappar Affärsverket statens järnvägar	246 067	145 244
Terminer Affärsverket statens järnvägar	0	23 497
Terminskontrakt statens internbank	800 056	0
Summa	1 046 124	168 741

Valutavärderingen avgör om terminskontrakt Statens internbank är en tillgång eller skuld.

Not 43 Övriga krediter i Riksgäldskontoret, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Lån från Statens internbank finansiering av ASJ tillgångar	846 865	1 036 662
Summa	846 865	1 036 662

För finansiering av Affärsverket Statens järnvägars obligationsportfölj disponerar Riksgälden en låneram på 1 523 miljoner kronor.

Not 44 Kortfristiga skulder till andra myndigheter, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Förfallna räntor i inlåningen	11	623
Skatteskulder	3 728	3 230
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	2 535	2 544
Övriga inomstatliga skulder	0	0
Summa skulder till andra myndigheter	6 275	6 397

Not 45 Övriga kortfristiga skulder, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Förfallna räntor, utomstatligt	1 147	1 319
Oinlösta premieobligationer, sparobligationer och vinster	452	775
Förfallna obligationer, vinster, räntor	1 600	2 095
Personalens preliminärskatter	3 689	3 026
Preliminärskatt riksgäldsspar	173	139
Skatteskulder	3 862	3 165
Terminskontrakt Affärsverket statens järnvägar	94 916	6 602
Terminskontrakt Statens internbank	29 045	11 421
Avräkningskonton	-4	0
Affärsdagsredovisning	58 013 005	70 595 506
EU-avgifter	0	6 501 154
Returnerade medel	0	19
Övriga kortfristiga skulder	346	175
Repor Insättningsgarantifonden	177	1 407
Summa diverse skulder	58 137 486	77 116 285
Summa	58 142 947	77 121 544

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto. Motsvarande belopp på tillgångssidan finns i not 26.

EU-avgifter

Från och med 2018 ingår tidigare redovisad post EU-avgifter i not 41.

Repor Insättningsgarantifonden

I posten Repor Insättningsgarantifonden ingår placeringar i repor. I not 30 redovisas tillgångssidan av dessa repor.

	2018-12-31	2017-12-31
Repor i insättningsgarantifonden redovisade per motpart		
Motpart		
Nordea Bank Finland	177	0
Swedbank	0	1 407
	177	1 407

Not 46 Statsskulden, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Kapitalmarknaden		
Statsobligationer	638 322 850	611 593 850
Reala statsobligationer	211 762 108	199 693 290
Publika obligationer i utländsk valuta	279 990 002	281 286 286
Övriga kapitalmarknadsskulder	0	0
	1 130 074 961	1 092 573 426
Penningmarknaden		
Statsskuldsväxlar	20 000 000	87 500 000
Commercial paper	0	4 090 850
Säkerheter	4 467 266	9 416 070
Likviditetsförvaltningsinstrument	94 358 615	119 193 784
	118 825 881	220 200 705
Privatmarknad		
Premieobligationer	4 925 850	10 424 150
Riksgäldsspar	64 715	125 980
	4 990 565	10 550 130
Derivat	8 199 866	4 601 754
Summa	1 262 091 274	1 327 926 015

Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar.

Statsskulden redovisas till nominellt belopp inklusive upplupen inflation till och med bokslutsdagen. Beloppet är i svenska kronor. Instrument i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde på sista bankdagen för året.

Skillnaden jämfört med ursprungskursen blir realiserade valutakursdifferenser; årets förändring framgår av not 8.

Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldsväxlar tas upp till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen och inte till det belopp som betalats in. Skillnaden redovisas som förutbetalda kostnader, se not 28. De periodiseras och resultat förs under löptiden som räntekostnad.

Not 47 Upplupna kostnader, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Räntekostnader, upplåning i svenska kronor	9 241 135	9 171 382
Räntekostnader, upplåning i utländsk valuta	1 206 633	1 155 598
Räntekostnader, Statens internbank	105 022	115 852
Räntekostnader, skuldskötselinstrument	218 877	122 782
Räntekostnader, insättningsgarantin	5 971	6 817
Upplupen räntekostnad ASJ	333 567	361 745
Periodiserad överkurs övertaget från ASJ	1 007 927	889 613
Upplupen semester- och löneskuld	10 548	10 111
Upplupna provisionskostnader	140	0
Övriga upplupna kostnader	2 679	16 324
Summa	12 132 501	11 850 223

Övriga upplupna kostnader:

Förändringen förklaras främst av att föregående år innehöll posten kostnader för flytt till nya lokaler.

Not 48 Oförbrukade bidrag, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Oförbrukade medel från Kärnavfallsfonden	514	0
Summa	514	0

År 2018 fick Riksgälden ett bidrag av Kärnavfallsfonden på 9,6 miljoner kronor för att täcka den från SSM överförda verksamheten inom kärnavfallsfinansiering. Av dessa har 9,1 miljoner kronor förbrukats under året. Återstoden kommer att betalas tillbaka till Kärnavfallsfonden.

Not 49 Övriga förutbetalda intäkter, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda avgifter för utfärdade garantier	55 900	0
Förutbetalda administrativa avgifter garantier och utlåning	125 607	136 695
Förutbetalda överkurser, upplåning i svenska kronor	33 663 485	40 657 244
Förutbetalda överkurser, upplåning i utländsk valuta	16 785	124 864
Överkurs växlar	30 084	148 564
Underkurs tillgångar	242 238	199 449
Summa	34 134 099	41 266 815

Förutbetalda överkurser

Överkurs uppstår när Riksgälden emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden redovisas som överkurs och periodiseras ut under lånets löptid.

Not 50 Skuldbevis, tusen kronor

	2018-12-31	2017-12-31
African Development Fund, ADF	1 983 783	1 962 818
Asian Development Fund, AsDB - AsDF	194 184	222 976
Common Fund for Commodities	9 398	9 009
International Bank For Reconstruction and Development, IBRD-GEF	5 148 130	3 983 880
International Development Association, IDA	8 262 683	7 893 783
Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA	10 182	9 344
International Fund for Agricultural Development, IFAD	0	100 000
Summa	15 608 360	14 181 809

Riksgälden utfärdar skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner. Det görs på uppdrag från regeringen. Skuldbevisen förvaras i Riksbanken varifrån de berörda institutionerna kan dra de anslagna beloppen. Här visas de belopp som ännu inte är utbetalda från skuldbevisen.

Not 51 Finansieringsanalys – kostnader

	2018-12-31	2017-12-31
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	- 81 835 760	-61 297 743
Kostnader under drift enligt finansieringsanalysen	-5 086 587	16 393 853
Skillnad	-76 749 174	-77 691 597
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som inte ingår i finansieringsanalysen</i>		
Avsättning framtida pensionsåtaganden	2 074	1 194
Retroaktivt från SPV PA16	-324	-336
Avskrivningar	-14 890	-13 232
Avyttring anläggningstillgångar	-279	-349
<i>Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen</i>		
Räntor som avser statsskulden (låneverksamhet)	-76 735 755	-77 678 874
Summa	-76 749 174	-77 691 597

Till följd av s-kodsändringar avseende finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten har jämförelsetalen för 2017 ändrats.

Not 52 Finansieringsanalys – intäkter av anslag

	2018-12-31	2017-12-31
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	13 844 375	10 830 944
Intäkter av anslag enligt finansieringsanalysen	308 433	326 568
Skillnad	13 535 942	10 504 376
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen</i>		
Intäkter av anslag motsvarande räntor som avser statsskulden	13 535 942	10 504 376
Summa	13 535 942	10 504 376

Not 53 Finansieringsanalys – intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2018-12-31	2017-12-31
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	-228 697	-153 522
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	-28 779	64 330
Skillnad	-199 918	-217 852
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som inte ingår i finansieringsanalysen</i>		
Avsättningar för framtida garantiförluster	- 199 918	-217 852
Summa	-199 918	-217 852

Not 54 Finansieringsanalys – övriga intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	61 885 083	51 456 587
Övriga intäkter enligt finansieringsanalysen	- 1 314 730	-15 719 912
Skillnad	63 199 813	67 174 498
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen</i>		
Räntor som avser statsskulden	63 199 813	67 174 498
Summa	63 199 813	67 174 498

Till följd av s-kodsändringar avseende finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten har jämförelsetalen för 2017 ändrats.

Not 55 Finansieringsanalys – kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2018-12-31	2017-12-31
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	-122	-362
Leverantörsskulder	-10 343	25
Övriga kortfristiga skulder	-18 978 597	10 834 224
Periodavgränsningsposter	-6 849 923	-4 367 682
Minskning av kortfristiga skulder enligt balansräkningen	-25 838 986	6 466 205
Minskning av kortfristiga skulder enligt finansieringsanalysen	-25 837 756	7 042 513
Skillnad	-1 230	-576 308
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen</i>		
Repor insättningsgarantifonden (transfereringar)	-1 230	1 407
Justering jämförelse siffran 2016, tillgångar till nominellt		-577 715
Summa	- 1 230	-576 308

Not 56 Finansieringsanalys – Förändring av balanserad kapitalförändring

	2018-12-31	2017-12-31
Förändring av balanserad kapitalförändring enligt balansräkningen	862 891	0
Föregående års kapitalförändring	839 772	0
Skillnad	23 119	0
Ökning av balanserad kapitalförändring i finansieringsanalys	23 119	0
Summa	23 119	0

Not 57 Finansieringsanalys – investeringar i finansiella tillgångar

	2018-12-31	2017-12-31
Investeringar i Finansiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-2 021 876	1 613 857
Investeringar i Finansiella anläggningstillgångar enligt finansieringsanalysen	136 957	367 189
Skillnad	2 158 833	1 981 046
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som inte ingår i finansieringsanalysen</i>		
Regressfordringar	0	
<i>Poster som ingår i annat avsnitt finansieringsanalysen</i>		
Statsobligationer insättningsgarantifonden (låneverksamhet)	2 158 833	1 981 046
Summa	2 158 833	1 981 046

Not 58 Finansieringsanalys – investeringar i materiella tillgångar

	2018-12-31	2017-12-31
Materiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-5 018	-16 800
Investeringar i materiella tillgångar enligt finansieringsanalysen	-2 003	-23 106
Skillnad	-7 021	6 307
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som inte är kassapåverkande</i>		
Avskrivningar	-6 742	-5 667
Avyttring av anläggningstillgångar (bokfört värde)	-297	-9 581
Avyttring av anläggningstillgångar (avskrivningar)	18	8 941
Summa	-7 021	-6 307

Not 59 Finansieringsanalys – investeringar i immateriella tillgångar

	2018-12-31	2017-12-31
Immateriella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-1 567	4 036
Investeringar i immateriella tillgångar enligt finansieringsanalysen	-6 582	-3 528
Skillnad	-8 148	7 565
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som inte är kassapåverkande</i>		
Avskrivningar	-8 148	-7 565
Summa	-8 148	-7 565

Not 60 Finansieringsanalys, övriga krediter i Riksgäldskontoret

	2018-12-31	2017-12-31
Övriga krediter Riksgäldskontoret enligt balansräkningen	-189 797	-23 085
Amortering krediter Riksgäldskontoret enligt finansieringsanalysen	-189 798	-23 085
Skillnad	0	0
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som inte ingår i annat avsnitt i Finansieringsanalysen</i>		
Ersättningsfall Investerar skyddet (transfereringsavsnitt)	0	0
Summa	0	0

Not 61 Finansieringsanalys, statskapital

	2018-12-31	2017-12-31
Statskapital enligt balansräkningen	0	-291
Statskapital enligt finansieringsanalysen	0	0
Skillnad	0	-291
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som inte är kassapåverkande</i>		
Återlämnad konst minskade statskapital	0	-291
Summa	0	-291

Not 62 Finansieringsanalys, räntor

	2018-12-31	2017-12-31
Räntor låneavsnitt		
Finansiella kostnader inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser statskulden	-76 735 755	-77 678 874
Finansiella intäkter inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser statskulden	63 199 813	67 174 498
Summa	-13 535 942	-10 504 376
Varav räntor som avser låneverksamheten	1 583 481	2 107 091
Varav räntor som finansierar låneverksamheten	-15 119 423	-12 611 467
Summa	-13 535 942	-10 504 376

Not 63 Finansieringsanalys, kortfristiga placeringar

	2018-12-31	2017-12-31
Årets kortfristiga placeringar enligt balansräkningen	43 995 292	67 546 740
Årets kortfristiga placeringar enligt finansieringsanalysen	43 994 825	-67 405 460
Skillnad	467	141 280
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
<i>Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen</i>		
Repor Insättningsgarantin (transfereringar)	-467	-1 140
Justering jämförelse siffran 2016, tillgångar till nominellt	0	142 420
Summa	-467	141 280

Not 64 Finansieringsanalys, ökning av tillgodohavande

	2018-12-31	2017-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	-16 918	-10 837
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	8 434 069	6 332 712
Summa	8 417 151	6 321 875

Not 65 Anslagsavräkning**Intäkter av anslag i resultaträkning jämfört anslagsutfallet**

Enligt anslagsredovisningen är den totala anslagsbelastningen 13 877,1 miljoner kronor. Enligt resultaträkningen är intäkter av anslag netto, 13 844,4 miljoner kronor, en skillnad på 32,7 miljoner kronor.

Skillnaden avser anslag som inte redovisas som en intäkt i resultaträkningen:

- Intäkter av anslag 24 01:5 redovisas under transfereringsavsnittet.
- Anslag 7 01:1 anslagspost 3:1 får utbetalas för garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån i ODA-länder. Anslag 7 01:1 anslagspost 3:2 får utbetalas för garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån i icke ODA-länder. Anslagen redovisas som Intäkter av avgifter och andra ersättningar i resultaträkningen.
- Semesterlöneskuld som avser semesterdagar som är intjänade före 2009 belastar anslaget.
- Engångsbetalning från förvaltningsanslaget till administrativa kontot garanti- och kreditverksamheten på 23 119 tusen kronor. För mer information se avsnitt Kostnader och anslag.

Väsentliga skillnader från tilldelade belopp

- 2 01:12 ap. 1 Utfallet för anslag UO2/1:12 är 60,3 miljoner kronor lägre än tilldelad ram. Underutnyttjandet förklaras av ett högt vakansläge som medför lägre personalkostnader och lägre verksamhetskostnader.
- 24 01:5 ap. 11 Anslaget tilldelas Riksgälden via Tillväxtverkets regleringsbrev. Kostnaderna varierar mellan åren och är beroende av vilket utvecklingsarbete som bedrivs. Anslaget har belastats med kostnader i samband med delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt. Anslaget underutnyttjades med 22,2 miljoner kronor vilket är något större underutnyttjande jämfört med föregående år.
- 26 01:1 ap. 1 Anslaget omfattas inte av utgiftstaket och varierar mycket över tid. Räntebetalningarna är 35,9 miljoner kronor högre än tilldelat anslag. Ökningen av kostnaderna för räntor på statskulden 2018 jämfört med 2017 förklaras främst av valutakursförloster som uppstått när valutalån betalats tillbaka till en svagare kronkurs än när lånen togs upp.
- 26 01:3 ap. 1 Anslaget omfattas inte av utgiftstaket. Kostnaderna varierar mycket över tid och anslaget underutnyttjades med 89,8 miljoner kronor vilket är ett något större underutnyttjande än föregående år. Nedgången beror framför allt på att provisionerna till externa förvaltare minskade som en följd av att avtalen med dessa avvecklades från och med andra kvartalet.

Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten

Sammanställningen över garantiverksamheten är uppdelad på garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster och övriga garantier. Informationen i tabellerna är specificerad och visar garantiram, utfärdade garantier och bundna garantiutfästelser, tillgångar, skulder och avsättningar och hur dessa har förändrats under året samt hur verksamheten har påverkat anslag och inkomsttitlar på statens budget. Utlåningsverksamhetens sammanställning redovisar låneverksamheten uppdelad på anslagsfinansierad respektive lånefinansierad utlåning där informationen är specificerad på låneram, utlånat belopp och lånelöften, lånefordringar och hur dessa har förändrats under året samt hur verksamheten har påverkat anslag och inkomsttitlar på statens budget. Sammanställningar av garanti- och utlåningsverksamheten är upprättade i enlighet med kravet i 7 kap. 1 § Föreskrifter.

Garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster, sammanställning av garantiverksamhet

1. Garantiram, tusen kronor

	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
Stiftelsen Gällöfsta Utbildningscentrum	24	24 000	7 333		
European Spallation Source (ESS)	16	600 000	600 000	600 000	
Nordiska Investeringsbanken - MIL	7	945 366	34 172		
Nordiska Investeringsbanken - PIL	2	6 392 622	2 247 719		
Öresundsbrokonsortiet (ÖSK)	22	Obegränsad	18 313 500		
UD-anställda	1	50 000	197		
Pensionsgarantier	2, 16, 22, 24	30 000 000	7 969 021		
Programgarantier	23		0		
Eurofima	22	52 000 CHF	473 160		
Svenska Skeppshypotekskassan	24	350 000	350 000	350 000	
Fonden för den mindre skeppsfarten	24	55 000	55 000	55 000	

2. Finansiella redovisningen, tillgångar i garantiverksamheten, tusen kronor

	Ingående värde	Tillkommande	Avgående/ Infriande	Värdeförändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret	442 811	89 008			531 820
Värdepapper och övriga likvida tillgångar	603 000			-150 000	453 000
- varav statspapper	-	-	-	-	-
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	0	0	0	0	0
Regressfordringar	311 204	86 417	618	-253 914	144 324
Övriga garantitillgångar	0	-33 000	0	0	-33 000
Summa garantitillgångar	1 357 015	142 425	618	-403 914	1 096 144
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	2 568	-2 568		0
Avsättningar för garantier	-827 960	-	-	-199 918	-1 027 878
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar för garantier)	529 055	144 993	-1 950	-603 832	68 266

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	5 085
- varav finansierade från anslag	1 438
Skadeutbetalningar	-
Inbetalda återvinningar	717
Utdelning garantitillgångar	50 000
Ränta garantireserven (inomstatlig transaktion)	-2 485
Summa	53 317

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar, tusen kronor

Anslag	Utfall
Anslag 7 1:1 ap 3.1 Biståndsverksamhet garantiavgifter ODA-länder	826
Anslag 7 1:1 ap 3.2 Biståndsverksamhet garantiavgifter icke ODA-länder	722
Summa	1 549
Inkomsttitlar	
Inkomsttitel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	-2 568
Summa	-2 568

Garantier övriga verksamheter, sammanställning av garantiverksamhet

1. Garantiram, tusen kronor

	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
Insättningsgarantin ¹		Obegränsad			
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution		200 mdr			
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut		750 mdr			
- Garantikapital utställt av finansdepartementet		119 443 192	119 443 192		
- Garantikapital utställt av utrikesdepartementet		20 999 938	20 999 938		

¹ Garanterade insättningar var 2 280 miljarder kronor per 2017-12-31

2. Finansiella redovisningen, tillgångar i garantiverksamheten, tusen kronor

	Ingående värde	Till- kommande	Avgående/ Infriande	Värde- förändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret insättningsgaranti	420 543	-337 243	0	0	83 300
Medel på konton i Riksgäldskontoret stabilitetsfonden	5 917 146	0	0	0	5 917 146
Värdepapper och övriga likvida tillgångar	39 139 872	6 963 563	-4 694 107	-109 860	41 299 468
- varav statspapper	39 139 048	6 963 771	-4 694 107	-110 831	41 297 882
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	-	-	-	-	-
Regressfordringar	-	-	-	-	-
Övriga garantitillgångar	-	-	-	-	-
Summa garantitillgångar	45 477 560	6 626 321	-4 694 107	-109 860	47 299 914
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	12 340	-12 340		0
Fonder redovisade i BR (insättningsgaranti)	-40 080 048	-1 700 212			-41 780 260
Fonder redovisade i BR (stabilitetsfonden avseende bankgarantier)	-5 917 146	0	0	0	-5 917 146
Saldo (tillgångar, skulder och fonder)	-519 634	4 938 449	-4 706 447	-109 860	-397 491

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	-1 038 593
Inbetalda återvinningar	-
Avkastning finansiella instrument	274 145
Ränta insättningsgarantifonden (inomstatlig transaktion)	-3 717
Summa	-768 165

3. Redovisning mot anslag och inkomstitlar, tusen kronor

	Utfall
Inkomstitlar	
Inkomstitel 2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	12 340
Summa	12 340

Garantiverksamhet - definitioner

Beslutad garantiram är den ram som regeringen har beslutat och som begränsar hur stora garantier som myndigheten kan utfärda. Om regeringen inte har beslutat en ram redovisas att garantiramen är obegränsad i tabellen, alternativt den ram som riksdagen har beslutat om sådan finns.

Utfärdade garantier är vanligtvis desamma som myndighetens utestående garantiåtaganden vid årets slut.

Bundna garantiutfästelser uppstår om myndigheten har lämnat en bindande offert om utställande av garanti, där ansvarigheten för garantin uppstår efterföljande år eller för garantiavtal där de finansiella villkoren för garantin fastställs vid ett senare tillfälle.

Garantitillgångar är tillgångar i verksamheten som myndigheten kontrollerar för att finansiera förluster i garantiverksamheten.

Under **Värdepapper och övriga likvida tillgångar** redovisas tillgångar som handlas på en aktiv marknad och som kan göras likvida på kort sikt. Eventuella inomstatliga värdepappersinnehav, till exempel innehav av statsobligationer, särredovisas på egen rad.

Ännu inte fakturerade garantiavgifter är fordringar som myndigheter har rätt att ta ut för garantiåtaganden, men som ännu inte har fakturerats.

Skuld till staten är garantitillgångar som regeringen har beslutat ska redovisas mot inkomstitel.

Avsättningar för garantier är de reserveringar för garantiförluster som redovisas i de finansiella dokumenten.

Fakturerade garantiavgifter under året är avgifter som fakturerats hänförliga till garantiåtaganden. Administrativa avgifter ingår inte.

Sammanställning av utlåningsverksamheten, lånefinansierad utlåning

1. Låneram, tusen kronor

	Utgiftsområde	Beslutad låneram	Utlånat belopp	Lånelöften
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk				
Låneram Svedab	22	3 361 000 ¹	4 981 000	
Låneram Nordiska museet	17	20 000	16 000	
Låneram Svensk Exportkredit (SEK)	24	125 000 000		
Låneram Kungliga Dramatiska teatern AB	17	70 000	25 000	45 000
Låneram Kungliga Operan	17	126 000	96 250	26 000
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet				
Låneram Royaltylånen	24	401 000	94 650	
Låneram A-Train AB	22	1 000 000	911 059	
Övriga låneramar				
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution		100 000 000		
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut		50 000 000		

¹ Det utlånade beloppet överstiger utlåningsramen då ramen är 2009 års exklusive kapitaltjänstkostnader och mervärdesskatt.

2. Finansiella redovisningen, tusen kronor

	Lånefordringar IB	Nyut-låning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Lånefordringar UB	Reserveringar för låneförluster (IB)	Årets förändring	Reservering för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserveringar UB
Lånefordringar									
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk	5 643 350	125 000	-650 100	0	5 118 250	0	0	0	5 118 250
Lånefordringar med villkorad återbetalnings-skyldighet									
Lånefordringar med villkorad återbetalnings-skyldighet	1 073 068	0	-67 360	0	1 005 708	0	0	0	1 005 708
Lånefordringar utländsk valuta									
Lånefordringar hänförliga till Riksbanken ²	238 132 469	20 378 962	0	0	258 511 432	0	0	0	258 511 432
Summa	244 848 888	20 503 962	-717 460	0	264 635 390	0	0	0	264 635 390

² Under 2017 förföll ett par lån förfallit och ersattes med nya. Eftersom växelkurserna var olika vid utgivandet av de ursprungliga respektive de nya lånen påverkade det storleken av utestående utlåning utan att någon egentlig amortering/nyutlåning skedde. Storleken på utlåningen påverkades även av valutakursförändringen på hela det utestående beloppet. De olika effekterna nettades och återfinns i amortering av lån. Årets förändring, beroende på valutakursen på utestående lån var -28 041 851. 2017 bokfördes det till nominellt belopp. IB justerades.

Tillgångar i utlåningsverksamhet (exklusive royaltylån och villkorlån)	Utfall
Lånefordringar i BR	5 118 250
Utlåning utländsk valuta i BR	258 511 432
Övriga tillgångar	33 000
Medel på räntebärande konton i Riksgäldskontoret	570 390
Summa tillgångar i utlåningsverksamhet	264 233 071

3. Redovisning mot anslag och inkomstitlar, tusen kronor

Anslag	Utfall
24 1:5 ap.11 Näringslivsutveckling: Lån/garantier till svensk industri	7 800
Summa utfall på anslag	7 800
Inkomstitlar	
Inkomstittel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	-49 263
Summa inkomster som redovisas mot inkomstitlar	-49 263

Utlåningsverksamhet – definitioner

Beslutad låneram är den ram som regeringen har beslutat och som sätter en begränsning för hur mycket Riksgälden kan låna ut.

Utlånat belopp är det belopp som låntagaren har en skyldighet att betala tillbaka till Riksgälden.

Om **Lånefordringar** är i utländsk valuta särredovisas valutaförändringar i en kolumn.

Lånelöfte är en bunden utfästelse att betala ut lån i framtiden.

Med **lånetyp** menas en uppdelning av lån, vilket normalt är detsamma som beslutad låneram. En låneram kan vid behov underindelas i flera lånetyper.

Reserveringar för låneförluster är det belopp som Riksgälden vid värdering av utlånat belopp inte förväntar sig att låntagaren kommer att återbetala.

Lånefordringar efter reserveringar är den del av lånefordringar som Riksgälden förväntar sig att låntagaren kommer att betala tillbaka och som myndigheten redovisar som tillgång i balansräkningen.

Avskrivning av lån är då Riksgälden tar bort utlånat belopp i redovisningen vid konstaterade förluster.

Tillgångar i utlåningsverksamhet är tillgångar i verksamheten som Riksgälden kontrollerar och som bör motsvara myndighetens lånefordringar i den utlåningsmodell som regleras i förordningen om utlåning och garantier (2011:211).

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Tusen kronor	2014	2015	2016	2017	2018
Låneram i Riksgäldskontoret					
- beviljad låneram	65 000	65 000	70 000	65 000	60 000
- utnyttjad låneram	43 148	43 460	35 388	30 496	42 542
Kontokrediter hos Riksgäldskontoret					
- beviljade kontokrediter	88 000	30 000	30 000	30 000	30 000
- under året maximalt utnyttjade	-35 218	0	0	0	0
Övriga kreditramar					
- beviljad kredit	2 915 000	2 250 000	1 656 000	1 512 000	1 512 000
- under året maximalt utnyttjade	-2 227 214	-1 677 031	-1 154 577	-1 059 747	-1 036 662
Saldo på räntekonto					
- varav anslagsmedel	75 193	74 931	102 003	91 166	74 248
- varav avgifter	911 451	993 241	1 005 318	1 162 661	1 231 896
Ränteintäkter räntekonto	3 915	5	325	291	232
Räntekostnader räntekonto	84	108	78	3	0
Avgiftsintäkter, budget					
- disponeras av Riksgäldskontoret	118 500	67 570	78 872	72 239	19 449
- disponeras inte av Riksgäldskontoret	27 300	20 810	44 860	40 377	55 942
Avgiftsintäkter, Utfall					
- disponeras av Riksgäldskontoret	193 369	83 252	69 527	64 330	-28 779
- disponeras inte av Riksgäldskontoret	369 449	533 469	420 083	535 901	1 466 999
Anslagskredit					
- beviljad anslagskredit	2 217 773	2 062 001	1 086 387	1 656 482	1 145 837
- utnyttjad anslagskredit	-	-	-	-	-35 942
Anslagssparande					
- förvaltningsanslag	65 946	55 963	73 400	61 852	60 325
- övrigt anslag näringslivsutveckling	121 744	3 848	15 148	15 148	22 200
Intecknande för framtida åtaganden					
Tilldelade bemyndiganden	-	-	-	-	-
Antal årsarbetskrafter					
Medelantal anställda	156	163	163	160	156
Driftskostnad per årsarbetskraft					
	1 716	1 720	1 801	1 743	1 720
Årets kapitalförändring (miljoner kronor)					
Balanserad kapitalförändring (miljoner kronor)	-23 707	2 408	-17 475	840	-6 232
	-32 845	-56 292	-53 884	-71 359	-70 496

Ersättningar och andra förmåner

I enlighet med 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Riksgälden redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som utgått till riksgäldsdirektören samt till var och en av ledamöterna i Riksgäldens styrelse.

Under budgetåret 2018 har till riksgäldsdirektören utgått följande ersättningar och beskattningspliktig förmån (kronor):

Hans Lindblad, tillträdde 2013-02-01 1 626 722

Övriga uppdrag:

Ordförande Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO)

Ordförande Resolutionsdelegationen

Ledamot SNS förtroenderåd

Styrelseledamot Arbetsförmedlingen

Riksgälden har under 2018 utbetalat arvoden till var och en av styrelseledamöterna enligt nedan:

Yvonne Gustafsson	90 000
Lars O Grönstedt	85 000 ¹
Rikard Forslid	45 000
Ylva Hedén Westerdahl	45 000
Ann-Christine Lindeblad	60 000 ¹
Marika Rindborg Holmgren	45 000
Helena Thunander Holmstedt	64 988 ¹
Nils Öberg	45 000
Summa	479 988

¹ Inklusive uppdraget som ledamot i resolutionsdelegationen

Styrelseledamöternas övriga uppdrag:

Yvonne Gustafsson, tidigare generaldirektör

Styrelseordförande Sida

Styrelseordförande Totalförsvarets forskningsinstitut

Styrelseledamot Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO)

Styrelseledamot E-hälsomyndigheten

Styrelseledamot Sjöfartsverket

Styrelseledamot Socialstyrelsen

Ledamot Nationalmuseums insynsråd

Lars O Grönstedt, tidigare verkställande direktör för Handelsbanken

Ordförande Vostok New Ventures

Ordförande Vostok Emerging Finance

Ordförande Realcap Ventures

Ordförande Fabius Finans AB och Fabius Holding AB

Fullmäktiges talman Trygg-Stiftelsen

Ledamot Resolutionsdelegationen

Rikard Forslid, professor, Stockholms universitet

Ledamot i Nationalekonomiska institutionens styrelse

Ylva Hedén Westerdahl, prognoschef, Konjunkturinstitutet

Sakkunnig Riksbanksutredningen t.o.m. 31 juli 2018

Ledamot Strålsäkerhetsmyndighetens finansieringsdelegation t.o.m. 31 juli 2018

Ann-Christine Lindeblad, justitieråd i Högsta domstolen

Ordförande SwedSec AB:s disciplinnämnd

Ordförande Nämnden för brottsskadeersättning

Ordförande styrelserna för Carnegiestiftelsen och Edvard Roséns stiftelse

Vice ordförande Aktiemarknadsnämnden

Vice ordförande Stockholmsbörsens disciplinnämnd

Ledamot Spotlight Stock Markets disciplinikommitté

Ledamot Resolutionsdelegationen

Marika Rindborg Holmgren, advokat

Styrelseordförande Rindborg & Rindborg Advokatbyrå

Styrelseledamot Lagercrantz Group AB (publ) t.o.m. 28 september 2018

Styrelseledamot Karin Sandqvist Stiftelse för resestipendier och forskning inom området ögonsjukdomar

Helena Thunander Holmstedt, ekonomidirektör, Försvarsmakten

Styrelseledamot FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut

Styrelseledamot Danderyds Sjukhus AB

Styrelseledamot Södersjukhuset AB

Styrelseledamot Södertälje sjukhus AB

Vice ordförande Resolutionsdelegationen

Styrelsesuppleant SIQ, Institutet för kvalitetsutveckling

Nils Öberg, generaldirektör, Kriminalvården

Ordförande i EuroPris

Ledamot i Arbetsgivarverkets styrelse

Ledamot i Statskontorets råd

**Riksgäldskontorets styrelse har vid sammanträde den 13 februari 2019
beslutat avge denna årsredovisning**

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

YVONNE GUSTAFSSON
Ordförande

LARS O GRÖNSTEDT
Vice ordförande

RIKARD FORSLID

YLVA HEDÉN WESTERDAHL

HANS LINDBLAD

ANN-CHRISTINE LINDEBLAD

MARIKA RINDBORG HOLMGREN

HELENA THUNANDER HOLMSTEDT

NILS ÖBERG

Ordlista

AB Svensk Exportkredit (SEK): SEK lånar ut pengar till svenska exportföretag och deras köpare utomlands för att säkerställa tillgången till finansiella lösningar för svensk exportnäring.

Anslag: De pengar som en statlig myndighet får för att driva sin verksamhet.

Bankunionen: En struktur för gemensam tillsyn och hantering av banker i kris samt ett gemensamt system för insättskydd. För icke-euroländer är deltagande i Bankunionen frivilligt, men inget icke-euroland har ännu valt att gå med.

Commercial paper: Certifikat med löptider på vanligen upp till ett år som Riksgälden använder för upplåning i utländsk valuta.

Centrala Studiestödsnämnden (CSN): Myndighet i Sverige som hanterar studiestöd, hemutrustningslån och körkortslån.

Derivatinstrument: Finansiellt instrument som innebär överenskommelser om förpliktelser, rättigheter eller andra förutsättningar vid en given framtida tidpunkt. Värdet på ett derivatinstrument är kopplat till en underliggande tillgång. De vanligaste derivatinstrumenten är optioner, terminer och swappar.

Europeiska bankmyndigheten (Eba): Myndighet inom EU som bland annat upprättar gemensamma regleringsstandarder för finansiella institut.

European Forum of Deposit Insurers (EFDI): En europeisk organisation vars syfte är att bidra till stabila finansiella system genom att främja samarbetet mellan insättningsgaranti- och investerarskyddssystem i olika länder.

Exportkreditnämnden (EKN): Myndighet med uppdrag att främja svensk export genom att försäkra företagens risk att inte få betalt vid exportaffärer.

Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkansgrupp (FSPOS): Ett frivilligt samverkansforum med syfte att stärka robustheten lokalt, regionalt och nationellt inom Sveriges finansiella sektor.

Forum för informationsdelning om informationssäkerhet i finanssektorn (FIDI-finans): Ett forum för att dela information mellan stat och näringsliv avseende informationssäkerhetsaspekter inom finanssektorn. Forumet bildades 2009 och inkluderar privata aktörer, statliga myndigheter och MSB.

Förväntad förlust: Ett kostnadsmått som beräknas med utgångspunkt i den uppskattade sannolikheten för att en garanti- eller låntagare inte fullgör sina förpliktelser samt den bedömda storleken på förlusten om detta sker.

International Association of Deposit Insurers (IADI): Forum för insättningsgarantisystem från hela världen med syfte att stötta och främja internationell samverkan inom området.

Kammarkollegiet: Expertmyndighet med uppdrag från regeringen att vara kapitalförvaltare, försäkringsbolag, inköpscentral och juridikbyrå för statsförvaltningen.

Krishanteringsdirektivet: Det ramverk för återhämtning och resolution av banker och andra institut som antogs 2014. Krishanteringsdirektivet innehåller bestämmelser avseende resolution, förberedelser för ett sådant förfarande och förebyggande tillsynsåtgärder.

Kärnavfallsfonden: Statlig myndighet som har till uppgift att ta emot och förvalta avgiftsmedel från kärnkraftsindustrin och andra innehavare av kärntekniska anläggningar.

Låneram: Ett lånelöfte i form av en ram för hur mycket pengar en myndighet eller ett bolag får låna i Riksgälden. Låneramen bestäms av riksdagen eller regeringen.

Nominell obligation: En obligation som ger ett förutbestämt belopp i kronor vid löptidens slut. Nominella statsobligationer ger dessutom en årlig fixerad räntebetalning, en kupongränta.

Obligation: Löpande (överlåtelsebar) skuldförbindelse som ger en eller flera utbetalningar av avtalade belopp. De avtalade beloppen kan vara fixerade i kronor - eller beroende på någon faktor såsom inflation (se realobligation). Vissa obligationer har flera utbetalningar i form av återkommande räntebetalningar och kallas då kupongobligationer.

Ramavtal: Ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt (avrop) under en given tidsperiod.

Realobligation: En obligation som utöver fast real ränta ger innehavaren ersättning för inflationen under löptiden. Det innebär att eventuell inflation inte urholkar obligationens värde.

Reservering: Belopp som reserveras (avsätts) i balansräkningen för att täcka förväntade förluster i framtiden.

Riksbankencertifikat: En gång i veckan, normalt på tisdagar, emitterar Riksbanken certifikat till en ränta som är densamma som centralbankens styrränta (reporäntan).

Royaltylån: Lån med villkor om att låntagaren endast under vissa förutsättningar är skyldig att återbetala lånet och där återbetalningen kan uppgå till ett belopp som överstiger utbetalt belopp (plus eventuell ränta).

Samverkansområdet Ekonomisk Säkerhet (SOES): Samverkansgrupp med åtta myndigheter som verkar för att stärka ansvariga aktörers förmåga att förebygga och hantera händelser som innebär störningar i samhällsviktiga betalningsflöden.

Single Resolution Board (SRB): Resolutionsmyndighet för Bankunionen som är ett gemensamt system inom EU för tillsyn över och hantering av kriser i banker. Sverige deltar inte i Bankunionen.

Statsobligationer: Samlingsbegrepp för de obligationer som Riksgälden ger ut på obligationsmarknaden. Det finns både reala och nominella obligationer.

Statsskuldväxel: Ett kortfristigt statspapper utan räntebetalningar under löptiden. Avkastningen utgörs av skillnaden mellan slutbetalningen och det pris som statsskuldväxeln köpts till.

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM): Myndighet med ett samlat ansvar inom områdena strålskydd, kärnsäkerhet och nukleär icke-spridning. Myndigheten arbetar pådrivande och förebyggande för att skydda människor och miljö från oönskade effekter av strålning, nu och i framtiden.

Swapp: Avtal mellan två parter om att byta betalningar med varandra under en avtalad tid. Det kan vara att byta räntebetalningar under en given löptid, till exempel byte av fast ränta mot rörlig ränta.

Underkurs: En obligation handlas till underkurs när obligationens kurs understiger det nominella beloppet. Nollkupongobligationer handlas alltid till underkurs. Övriga obligationer handlas till underkurs om marknadsräntan är högre än obligationens kupongränta.

Value-at-Risk: Riskmått som uppskattar framtida förluster givet viss sannolikhet och under en bestämd tid. Måttet kan exempelvis säga att det är 5 procents sannolikhet att förlusten från i dag till i morgon blir 50 miljoner kronor eller större.

Valutaderivat: Valutaderivat används för att minska risken vid framtida valutaflöden (valutarisken). Värdet på derivatinstrument är kopplat till den underliggande tillgången, valutan. Priset på valutaderivat påverkas bland annat av löptid, volatilitet (kursrörelser) och räntenivå. Exempel på valutaderivat är optioner, terminer och swappar.

Publikationer

Riksgälden ger varje år ut ett flertal publikationer. På Riksgäldens webbplats (www.riksdagen.se) kan bland annat nedanstående publikationer laddas ned i fulltext.

Fokusrapporter: Analys och genomgång av olika sakfrågor inom Riksgäldens verksamhetsområden. Ambitionen är att öka förståelsen för verksamhetens inriktning liksom att bidra till ökad diskussion. Publiceras löpande under året.

Föreskrifter: Riksgälden utfärdar föreskrifter rörande vissa frågor inom Riksgäldens ansvarsområden. Dessa publiceras i Riksgäldens författningssamling (RGKFS). Föreskrifter är bindande regler för enskilda och myndigheter. Riksgälden kan också utfärda allmänna råd inom Riksgäldens ansvarsområden. Allmänna råd är, till skillnad från föreskrifter, inte bindande för myndigheter eller enskilda. Allmänna råd är generella rekommendationer om tillämpningen av en författning som anger hur någon kan eller bör handla i ett visst hänseende.

Statsskuldens förvaltning - Förslag till riktlinjer: Varje år bestämmer regeringen riktlinjer som styr hur Riksgälden ska förvalta och finansiera statsskulden. Riksgälden lämnar förslag till riktlinjernas utformning. Riktlinjerna styr vilken löptid skulden ska ha och hur Riksgälden ska fördela skulden mellan olika sorters lån för att ge rätt avvägning mellan kostnader och risk. De är också utgångspunkten i utvärderingen av förvaltningen.

Miljöledningsrapport: Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter lämnas en rapport årligen till Finansdepartementet och Naturvårdsverket. Miljöledningsrapporten beskriver Riksgäldens miljöledningssystem och miljöprestanda för områdena tjänsteresor, energianvändning och miljökrav i upphandlingar. Rapporten utgör underlag till Naturvårdsverkets utvärdering och rankning av miljöarbetet på Riksgälden.

Rapporter som bidrar till finansiell stabilitet: Redogörelser för Riksgäldens frågor och åtgärder som bidrar till att stabiliteten upprätthålls i det finansiella systemet.

Statsupplåning, prognos och analys: Utkommer tre gånger per år och innehåller Riksgäldens prognoser för statens budgetsaldo (nettolånebehov) och upplåning.

Sveriges statsskuld: Månadsvis sammanställning över statsskuldens utveckling som ingår i Sveriges officiella statistik.

Underlag för utvärdering av statsskuldens förvaltning: Regeringen utvärderar statens upplåning och skuldförvaltning vartannat år. Riksgälden lämnar underlag till utvärderingen. Utgångspunkten för utvärderingen är det av riksdagen beslutade målet för statsskuldspolitiken att statens skuld ska förvaltas så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas, samt att förvaltningen ska ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Årsredovisning: Beskriver Riksgäldens verksamhet under den gångna perioden. Årsredovisningen innehåller bokslutet för året.

Riksgälden arbetar för att statens finanser hanteras effektivt och att det finansiella systemet är stabilt. Riksgälden spelar därmed en viktig roll både på finansmarknaden och i samhällsekonomin.

Besöksadress: Olof Palmes gata 17 | Postadress: 103 74 Stockholm | Telefon: 08 613 45 00
E-post: riksgalden@riksgalden.se | Webb: riksgalden.se